BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS

THE WEEKLY
"WIELKOPOLANIN"
Appearing every Thursday
is the Official Paper of the
Polish R. C. Beneficial St. Joseph's Union of Pittsburg
and Western Pennsylvania.
Published at
56 - 22nd St. Pittsburg, Pa.

Best Social and Political Polish paper in Pittsburg and Vicinity. Has the largest (15,000) Circulation among the Polish speaking population in Western Pennsylvania. Best advertising medium; is read by all Poles in Pittsburg and in Western Pennsylvania.

If you wish to reach the Polish population, advertise in the
"Wielkopolanin"
56 - 22nd St. Pittsburg, Pa.
TEL. C. D. & P. T. 2263 GRANT
P. & A. 2204 MAIN.

WIELKOPOLANIN

"WIELKOPOLANIN"
Organ urzędowy
Polskiej R. Katolickiej Unii św. Józefa,
Wychodzi w każdy Czwartek.
Korespondencye dotyczące redakcyi "Wielkopolanina" adresować należy:
"Wielkopolanin"
56 - 22nd Str., Pittsburg, Pa.
TELEFON C. D. & P. T. 2263 GRANT.
P. & A. 2204 MAIN.

Najlepsze Czasopismo Polskie do ogłaszania się w Pittsburgu i w zachodniej Pennsylvanii.

Prenumerata wynosi:
Rocznie $1.50
Półrocznie 75c
Za granicami St. Zjedn. 2.50
Pojedyńczy numer 5c

Deus et Patria! ORGAN URZĘDOWY UNII ŚWIĘTEGO JÓZEFA W PITTSBURGU, PA. Bóg i Ojczyzna!

No. 1 Pittsburg, Pa., Czwartek, dnia 3 Stycznia, 1906 Rok IX

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Rosya.

— Najbardziej sensacyjnym wypadkiem w Petersburgu jest pakt, zawarty między Hurką a Wittem. Witte podjął się ocalić Hurkę, załagodzić skandaliczną sprawę dostawy zboża dotkniętym głodem, do której zamieszane są pośrednio osoby, należące do najbliższej rodziny cara. W zamian za to przyrzeczenie, Hurko, mający wielkie wpływy u dworu, wyrobił Wittemu prywatną audyencyę u cara. Powrót Wittego do władzy uważają za pewny, wybory jednak do Dumy ma przeprowadzić Stołypin. Z tonu prasy inspirowanej, która niedawno temu obrzucała Wittego błotem, a obecnie wielbi, poznać można, że wypłynął on na wierzch. Dla charakterustyki stosunków dodać trzeba, że porozumienie pomiędzy Wittem a Hurką doprowadzić mi a ł y do skutku p. Estera Kaplan, właścicielka arystokratycznego d o m u schadzek, ,,przyjaciółka" Hurki i pani Matylda, żona Wittego, która w młodości swej należała do kategoryi dam, stanowiących klientelę pani Estery Kaplan.

Według pogłosek wiarogodnych rząd angielski przyrzekł rosyjskiemu, że będzie pośredniczył w układach z rządem japońskim, celem załagodzenia wszystkich k w e s t y i spornych. Z innego źródło znów podają, że misya ta powierzona zostanie Wittemu, który wyjechać ma na Daleki Wschód.

,,Ruś", organ rządowy doniósł, że przed kilkoma dniami w sprawie zatargu z Japonią odbyła się narada najwyższych d stojników dworu. Wzięli w niej udział ministrowie, wojny, marynarki, skarbu i spraw zewnętrznych. Podobno postanowiono z jednej strony być gotowym do wojny, z drugiej, uczynić wszystko, aby wojny uniknąć. Tenże sam zarzuca Niemcom, że rolę podburzyciela przeciwko Rosyi, — grają tu Niemcy.

Książe G. Lwow, który powrócił do Petersburga z długiego objazdu okolic dotkniętych głodem, daje straszliwy opis tego, co widział.— Oświadczył on, że ludność jest pozbawiona najkonieczniejszych potrzeb i wystawiona na stzaszne męczarnie; żyje z dnia na dzień bez najmniejszej nadziei utrzymania się przy życiu do wiosny. Żniwa zawiodły całkowicie; na olbrzymich obszarach nie ma ani żywności dla ludzi, ani obroków dla bydła. Na przestrzeni przeszło tysiąca wiorst ks. Lwow widział tylko w jedenastu wsiach po kilku chłopów, którzy mieli jeszcze mały zapas zboża, chowany od lat pięciu do dziesięciu.

Bydło i konie sprzedają się za bezcen. Konie oceniają się według wartości skóry po 6—7 rubli; krowy po 9—10, owce po półtora rb. Stara słoma, zdarta z domowych strzech, sprzedaje się po 3—4 rb. za jeden wóz. W niektóryoh okolicach lud żywi się lada zielskiem, lub chodzi daleko do rządowych lasów po dębowe liście.... które służą za pokarm i jemu i bydły. Bardzo jest wątpliwem, czy bydło wytrzyma do wiosny. Nietylko chłopi nie mają już koni, ale nie ma ich wielu mniejszych właścicieli ziemskich, którzy do niedawna mieli się dobrze.

W jednym powiecie z n a l a z ł Lwow tylko siedem wsi z 33, gdzie do żytniej mąki nie dodawano żołędziowej, na wypiek nędznego chleba; w wielu miejscowościach innego chleba jak żołędziowego, wcale niema. Wygląda taki ,,chleb" jak zrobiony z ziemi i mierzwy — a przecież to jest główny pokarm milionów ludzi od września — i niema go dosyć! Nie dziw, że ludzie mają cerę kredową, skarżą się na ciągłe boleści żołądkowe, padają ofiarami dziwnych chorób, a także tyfusu.

I to wszystko już w grudniu! Co będzie, pyta ks. Lwow, za 6—7 miesięcy? Pomoc rządowa jest całkiem niewystarczającą i najgorzej zorganizowaną. Nie otrzymują jej zdolni do pracy, a pracy nigdzie nie ma. W r. 1898 prywatna dobroczynność zło zmniejszała, stacye i magazyny Czerwonego Krzyża istniały prawie w każdej wsi, w prowincyach dotkniętych głodem. — Dziś tych stacyi nie widać. Rząd centralny zakazał nawet organizować komitety ratunkowe, w obowie, aby się nie stały ogniskami rewolucyjnej propagandy.

— W pamiętnym dniu rozwiązania parlamentu niemieckiego, jak gazety donoszą, cesarz Wilhelm znajdował się na polowaniu w Bueckeburgu i pozostawał w ustawicznem połączeniu telefonicznem z kanclerzem ks. Buelowem. Na obu stanowiskach, z których cesarz miał strzelać do zwierzyny, założono aparaty telefonu, łączące cesarza bezpośrednio z kanclerzem w sali parlamentu i kanclerz ustawicznie informował cesarza o przebiegu obrad, a cesarz zaś dawał kanclerzowi rozkazy, jak ma postąpić. W ten więc sposób, k i e r o w n i k i e m akcyi całej, był sam cesarz.

Błędem, który rządowi przy wyborach znacznie bardzo zaszkodzi jest, iż ogłosił projekt budżetu na rok 1907, w którym figurują olbrzymie pozycye na wojsko i marynarkę i nowe projekta podatkowe. Nie omieszkają z tego wykorzystać socyaliści i liberali, a lud uciskany już i tak nad siły podatkami, z pewnością zwróci się ku stronnictwu opozycyjnemu.

Francuzi patrzą na to, co się dzieje w Niemczech i co je osłabią, z nietajoną radością. Widzą i cieszą się z tego, że Niemcy zaczynają cierpieć na te same gorączki polityczne, które panowały we Francyi, a które niemieccy politycy umieli wykorzystać dla swego Vaterlandu.

Ale co przedewszystkiem utrwala się w opinii francuskiej, to przekonanie, że rozpoczęte przesilenie jest najdonioślejszem w dotychczasowych dziejach niemieckiego cesarstwa — że może być początkiem końca osobistych rządów w państwie. Dawno przed obecnym wybuchem niemieckiej prasy przeciw całej gospodarce polityki zagranicznej, prasa francuska wskazywała na rozłam w Niemczech między klasą rządzącą, a masą pracowitej inteligentnej, lecz politycznie ubezwładnionej ludności. Przewidywano we Francyi, iż przyjdzie dzień, kiedy, zaniepokojona dyletantyzmem cesarza o los państwa, które własną krwią i pracowitością zbudowała, ludność ta zażąda prawdziwej konstytucyi i swobodnego głosu nadzorczego w rządach kraju.

Chwila ta przyszła — w mniemaniu Francyi — odrzucenie propozycyi kolonialnych stanowi tylko pretekst do rewolty przeciwko rządom osobistym. Fakt, że wielkie stronnictwo katolickie, wychowane w poszanowaniu władzy i będące do ostatnich dni główną podporą cesarskich rządów, dziś zapoczątkowało rewoltę, dowodzi, jak szeroko, jest w Niemczech roztanie niezdowolenie z rządu, którego polityka rozgoryczyła stosunki międzynarodowe i rozogniła partyjne zatargi wewnątrz kraju, gdzie warunki życiowe stają się coraz trudniejsze.

Francya.

— Gabinet przedłożył I z b o m nowe przepisy kościelne, które zdaniem liberałów, powinnyby zadowolnić kler i katolików, domagających się pełnej swobody nabożeństw.

Według ustawy separacyjnej, nabożeństwa mogły być odprawiane w stowarzyszeniach wyznaniowych.— Nowe przepisy tej ustawy wcale nie zmieniają, tylko zastępują stowarzyszenia przez inne, oznaczone w dawniejszej ustawie ,,zebrań kościelnych" w miejscach zwykle używanych do nabożeństw, ale formalności ustawy z r. 1881 muszą być odprawiane w budynku, pierwotnie nieuznanym jako religijnym, lub w w nowozbudowanych kościołach.

Przeciwko możliwym ,,nadużyciom" chce się rząd bronić przez wprowadzenie ustawy, określającej okoliczności, w jakich członek duchowieństwa może być traktowany jako, obcokrajowy urzędnik".

I tylko księża, wykraczający przeciw tej ustawie, będą pozbawieni pensyi. Duchowieństwo winno zastosować się do nowej ustawy najdalej po upływie jednego miesiąca od jej uchwalenia: w przeciwnym razie ma utracić pensye, postanowione w ustawie separacyjnej.

Równocześnie z tą wiadomością przychodzi urzędowe oświadczenie Watykanu, określające sytuacyę w ten sposób: Konkordat, najuroczystszy kontrakt obustronny, nie został jeszcze zerwany przez rząd francuski, który usiłując stworzyć dla Kościoła we Francyi nową pozycyę prawną, nietylko nie przyszedł do ugody ze Stolicą św., ale względem głowy Kościoła okazał kilkakrotnie i otwarcie wrogie u sposobienie. Tak długo, jak trwa ten stan ucisku, gwałt może panować czasowo, ale prawa, d z i ś deptane, zachowają całą swą siłę.

Wybuch radości wśród masońskich i demagogicznych organizacyi dowodzi, że prowadzi się wojnę przeciw Kościołowi i samej religii. Mimo uchwalonych ustaw i przepisów, Francya nie posiada dziś statutu, dającego swobodę tej religii, która nie przyjmie ustawy separacyjnej. Lojalność i dobra wola Stolicy św. okazały się w podobnych okolicznościach w Brazylii. Tam monarchia miała konkordat, zerwany następnie przez republikę, która ogłosiła kościelno-państwowy rozdział. Stolica św., chociaż uczyni ła pewne zastrzeżenia co do zasad, przyszła do porozumienia, skutkiem którego nuncyusz papieski pozostał w Rio de Janeiro, a poseł brazylijski w Watykanie.

Nakoniec oświadczenie Watykanu dodaje: ,,Celem rewizyi mieszkania msgr. Montagniniego i następnie jego wygnania, było dać światu do myślenia, że rozmaite fałsze, rozsiewane przez rządowe agencye, znajdują potwierdzenie w skonfiskowanych papierach, n. p. fałsz, jakoby pewna liczba biskupów i księży była gotową do podpisania deklaracyi. Nie przeciwko deklaracyi, wymaganej dla religijnych zebrań, była i jest opozycya, lecz przeciw całemu duchowi ministeryalnego okólnika"

Anglia.

— Lord Wolseyley, były naczelny wódz wojsk angielskich, ogłoszonem niedawno pismem, wywołał popłoch i zaniepokojenie ogólne. Występuje on energicznie przeciwko politykom, zamykającym oczy na ,,*absolutne niebezpieczeństwo, grożące Anglii ze strony dobrze wiadomej*", t. j. Niemiec. Oto główny ustęp listu:

Przyjdzie godzina, kiedy Anglia nagle utraci swą dawną sławę wojenną i do tego dojdzie, że rybackie baby pójdą tłumem na ministerstwo, i jeśli im się uda pochwycić ministrów, rozedrą ich w kawałki. Proszę Boga, ażeby, nim przyjdzie na nas narodowa katastrofa wielkiej klęski, a za nią inwazja Anglii lub Irlandji, — najprawdopodobniej Irlandji, — John Bull zerwał się i zmiażdżył safanantów i pyskaczów, którzy udaremniają zabiegi około przygotowania się na napaść". Dalej mówi lord Wolseyley, że sama flota, jakkolwiek potężna, nie uchroni Anglii od inwazji, o której przecież się mówi na stałym lądzie, jako o rzeczy niechybnej. Można flotę uczynić jeszcze raz tak potężną ale dopóki Anglia nie zorganizuje i bardzo znacznie nie powiększy swej armii lądowej, naród musi żyć w doskonale uzasadnionej trwodze.

Metropolitan National Bank róg 41ej i Butler ulicy sprzedaje najtańsze szyfkarty.

Naokoło Świata.

Włochy.

Stolica Apostolska ma wystosować notę do mocarstw, w której zaprotestuje przeciwko naruszeniu przez rząd francuski archiwum nuncjatury w Paryżu.

Proces b. ministra. W sądzie karnym w Rzymie miał się toczyć proces przeciw byłemu ministrowi oświaty, p. Nasie i jego sekretarzowi, Lambardowi, o kradzież i fałszerstwo. Oskarżeni nie stawili się i rozprawa odroczoną została.

Strzały do pociągu. Na pociąg pośpieszny, dążący z Medyolanu do Rzymu, w którym jechał jeden z w. książąt rosyjskich, wykonano zamach, dając 20 strzałów rewolwerowych. Dotychczas nikogo nie aresztowano.

Lekarzem papieskim w miejsce zmarłego dra Laponi'ego, zamianowany został dr. Petacci, stary już człowiek, któremu jako doradcę dodano prof. Marchiafavę, profesora uniwersytetu rzymskiego, znakomitość w świecie lekarskim.

Niemcy.

Wybory do parlamentu rozpisane zostały na 25go stycznia.

Poznań. Z zeznań dwóch nauczycieli, złożonych na rozprawie o strajk szkolny przed sądem ławniczym w Strzelnie, wynika, że naukę religii w języku niemieckim zaprowadzono na podstawie ostrego rozporządzenia inspektora szkolnego. Rozporządzenia tego nigdzie nie publikowano, ani nie zawiadomiono nawet o niem rodziców, tylko inspektor oznajmił je ustnie dzieciom.

Strajk szkolny bynajmniej nie słabnie. Przeszło 130,000 dzieci polskich nie odpowiada podczas niemieckiej nauki religii.

Gniezno. Onegdajszy wiec matek rozwiązano zaraz w czasie zagajenia go przez ks. Piotrowicza. Aresztowano 3 kobiety.

Cesarz niemiecki, dając kanclerzowi prawo do rozwiązania parlamentu, wyrazić się miał w słowach: ,,**Jagen Sie die ganze Bande zum Teufel!**" Rozpuść pan tę całą bandę do djabła.

,,Zeitung am Mittag" donosi, że prezydent parlamentu, hr. Belestrem, opuszczając gmach parlamentu po rozwiązaniu go, w ciągu interviewu z pewnym dziennikarzem wskazał na gmach naprzeciw, gdzie się mieści jego mieszkanie i odezwał się: ,,Ja z tego domu już jutro się wyprowadzam. Niebawem zamieszka tam Singer." (Przewódca socyalistów). Jesto aluzya, że przy wyborach największe sukcesy odniosą socyaliści.

Chili.

Trzęsienie ziemi miało tu znów miejsce. Połowa miasteczka Arica została zniszczoną. Również wiele innych miasteczek ucierpiało znacznie. Pomiędzy ludnością panuje ogromny popłoch, mając jeszcze świeżo w pamięci straszne skutki trzęsienia w sierpniu z. r.

Francya.

Książę Orleański, zamieszkujący w Brukseli, zamierza wydać manifest do rojalistów francuskich z żądaniem, aby wytężali wszystkie siły dla obrony praw Kościoła.

Pożar w arsenale w Rochefort powstały wskutek wadliwej izolacji drutów elektrycznych, zniszczył składowe części budowanych tam okrętów. Szkoda nie jest znaczna.

Czarnogóra.

Przeniesienie stolicy. Ze względu na to, że Cetynia nie ma warunków stołecznego miasta, 40 deputowanych skupczyny postanowiło postawić wniosek przeniesienia stolicy do Pawłowgradu i zaciągnięcia w tym celu kilkumiljonowej pożyczki. Wniosek ten przyjdzie wkrótce pod obrady.

Szwecja.

Stan zdrowia króla Oskara jest beznadziejny. Chociaż prawdziwa wiadomość o stanie króla utrzymywaną jest w tajemnicy, zdaniem ogólnem jest, że śmierć króla jest tylko kwestją kilku dni. Regencję objął następca tronu.

Abisynja.

Przedstawiciele Anglji, Francji i Włoch podpisali umowę, poręczającą niezawisłość Abisynji na podstawie dotychczasowego stanu rzeczy i wolnego handlu dla wszystkich narodów.

Rosja.

Gubernator prowincji Akumolińsk, na Syberji, zabity został 27go z. m. przez terrorystów. Bliższe szczegóły nie są jeszcze znane.

Warszawa. Dnia 29go z. m. zabito tu z rewolweru rewirowego Jareckiego. W Siedlcach stracono na mocy wyroku sądu polowego ośmiu bandytów.

Petersburg. W ostatnich dniach dokonano rewizji w 400 domach, przyczem aresztowano 150 osób. Z powodu przepełnienia wszystkich więzień, umieszczono wszystkich aresztowanych pod silną strażą w biurach policyjnych. Powodem tych rewizji ma być propaganda rewolucyjna w wojsku.

Rabunek monopolu. W osadzie Miliampol trzech uzbrojonych ludzi ograbiło sklep monopolowy. Rabusie uciekli, zapisawszy w książce, że pieniądze skonfiskowali.

Warszawa. Stracono tu w cytadeli z wyroku sądu polowego 22 letniego Feliksa Stankiewicza. Oskarżony on był o napady na sklepy monopolowe w gub. radomskiej.

Częstochowa. Rozstrzelano tu z wyroku sądu polowego Józefa Łuczkowskiego, oskarżonego o zabójstwo restauratora Sołomatnikowa.

Petersburg. Sąd polowy odbył rozprawę przeciw sprawcom zamachu na gen. Dubassowa. Jeden z nich jest studentem, nazwiskiem Kuźniecow. Obu sprawców zasądzono na śmierć przez powieszenie. Wyrok niezwłocznie wykonano.

,,Die Zeit" podało wiadomość z Petersburga, że rząd rosyjski zdecydował się dać żydom w obrębie państwa rosyjskiego zamieszkałym cały szereg ulg i to jeszcze przed zebraniem się dumy. Tylko kwestja zniesienia t. zw. strefy osiadłości będzie pozostawioną do rozstrzygnięcia nowej dumie państwowej.

Warszawa. Układy w sprawie utworzenia centralnego komitetu wyborczego już ukończono. Komitet będzie się składał z 6 przedstawicieli stronnictwa pol. real., 5 pol. partji post., 11 demokratów narodowych, oraz 11 bezpartyjnych; oprócz tego każdy okręg (10 gubernij, Warszawa i Łódź) wysyła po jednym delegacie.

Prezesem komitetu będzie prawdopodobnie Henryk Sienkiewicz; dotychczas waha się z przyjęciem tej godności z powodu choroby córki.

W sprawie podziału mandatów, stronnictwa biorące udział w zjednoczeniu doszły już do porozumienia.

Polska partja postępowa otrzymuje 4 mandaty, również 4 mandaty przyznano stronnictwu polityki realnej.

Z Warszawy kandydować będą prawdopodobnie pp. Nowodworski i Smoleński.

Anglija.

Zawieje śniegowe, niepamiętne gwałtownością od 30 lat, panowały przez trzy dni nad Szkocją. Komunikacja kolejowa była zupełnie przerwaną przez kilkanaście godzin.

Katastrofa na kolei. W pobliżu Aberdeen, w Szkocji, miało miejsce 30go z. m. zderzenie się dwóch pociągów osobowych, w których zabitych zostało 16 osób, a 37 odniosło mniej lub więcej ciężkie poranienia.

Uratowani. Cała załoga i pasażerowie japońskiego parowca ,,Awa", który podczas burzy osiadł na wybrzeżu Walji, uratowani zostali przez załogę stacji ratunkowej

Hiszpanja.

Corunna. Parowiec hiszpański ,,Primrose" zatonął podczas burzy 30go z. m. Wyratowano z 38 ludzi załogi tylko dwóch.

AMERYKA.

Prezydent p. Roosevelt z rodziną bawił przez trzy dni w Virginii w rezydencyi przyjaciela bankiera J. Witmer. Jak zwykle, bawiąc poza miastem, prezydent spędzał czas na polowaniu.

Sprawozdanie roczne z czynności banków w Stanach Zjedn. wykazuje olbrzymi wzrost tych instytucyi Ogólny obrót wszystkich tak zwanych ,,National Banks", które mają deponowany u rządu fundusz gwarancyjny, a których liczba jest 15 tysięcy, wynosi trudną do pojęcia cyfrę 16 miliardów dolarów. — Stosunkowo liczba bankructw jest nieznaczną i straty depozytorów wynosiły tylko dwa miliony dolarów, co w stosunku do olbrzymiego obrotu jest bardzo nieznacznym procentem upadku.

Zatarg japońsko - amerykański zdaje się złagodniał nieco, choć trudno przypuszczać, aby Japończycy swych aspiracyi panowania nad Oceanem tak nagle zaniechać mieli. Politykierzy w Washingtonie starają się tę sprawę zredukować do najmniejszych rozmiarów; w pismach jednak i w szerokich warstwach narodu, panuje dzisiaj rozgoryczenie przeciwko Azyatom o tyle silne, o ile przed dwoma laty sądzono się w uwielbianiu ich.

Osławiony milioner - morderca, Harry K. Thaw, którego proces o morderstwo architekta W h i t'a wkrótce rozpocznie się w New Yorku, i żona jego, była aktorka, otrzymuje stale listy z pogróżkami, iż w razie gdyby sąd uwolnił go od oskarżenia, oddać będą zmuszeni swe życie za zamordowanego z zimną krwią Whit'a.

Do kongresu ma na najbliższej sesyi wniesiony zostać projekt rozwiązania zupełnego pułków, rekrutowanych z murzynów, z powodu, iż w pułkach tych niepodobno jest utrzymać karności. — Pułków murzyńskich jest tylko dwa; jeden piechoty i jeden kawaleryi.

Kalamazoo, Mich. Ch. Mc Van objawiał od dłuższego czasu nieprzeparty apetyt do surowego mięsa. W sobotę zt. kupił on w hali targowej sześcio-funtowy bifsztyk i spożył go na miejscu. W parę minut później padł nieżywy.

Washington, D. C. Posłowie i senatorzy mieli się już porozumieć i zgodzić co do budowy dwóch olbrzymich pancerników, projektowanych przez ministerstwo marynarki a gorąco popierane przez prezydenta. Wydatki na ich budowę pokryć ma w części obcięte preliminarze na ulepszenie i regulacyę rzek i portów.

Kubańczycy niedawno dopiero rozbrojeni przez wojska amerykańskie, organizują się na nowo w bandy i rabują właścicieli ziemskich i ludność w głębi kraju. Powodem tego ponownego zbrojenia się ma być, iż Kubańczycy nie dowierzają Amerykanom i posądzają ich, iż przy przyszłych wyborach zamierzają przeprowadzić wybór znienawidzonego prezydenta Palmę.

Indyanie ze szczepu Yaqui w Meksyku, rozpoczęli małą wojnę przeciwko białym. Banda ich, w liczbie sto, opadła 27go zm. partyę robotników białych, złożoną z 12 ludzi, zatrudnionych przy budowie kolei i wymordowała wszystkich.

Stan Pennsylvania posiadał w roku minionym 10,946 licensowanych wyszynków napoi wyskokowych. Sam powiat Allegheny, posiada ich 1270, przypada więc jeden wyszynk na 241 dorosłych mężczyzn. Towarzystwa wstrzemięźliwości postanowiły zainaugurować silną agitacyą i użyć wszystkich swych wpływów politycznych, by więcej licencyi już nie wydawano.

Alex. J. Cassat, prezydent kolei Pennsylvania, zmarł w piątek zt. na wadę sercową. Uchodził on w świecie kolejowym za najzdolniejszego administratora.

Kolej N. Y. C. podwyższyła zapłatę wszystkim swym funkcyonaryuszom, których liczba wynosi 30,000.

Gubernator stanu Pennsylvania, p. Stuart, objął formalnie swój wysoki urząd w dzień Nowego Roku. Zdaniem politykierów, p. Stuart jest ,,twardym orzechem do zgryzienia". Wybrany głosami niezależnymi, nie ma on żadnych zobowiązań tak dla demokratycznej jak i republikańskiej partyi.

Z Rosyi i z Polski.

Warszawa. Policya ujęła d. 24 z. m. pięciu sprawców napadu na mieszkanie mecenasa Fel. Dębskiego i zabójstwa śp. Gadomskiego.

Na ślad sprawców naprowadziły władzę poszukiwania, prowadzone przez detektywów angielskich.

Nazwiska oskarżonych są Stanisław Chański (znany pod przezwiskiem ,,Nagan"), Wiktor Bajer, (z przezwiskiem ,,Ciemny"), Antoni Mularski, (,,Longinus"). Piotr Kurdjawcew i piąty, który jeszcze nie wydał policyi swego nazwiska.

Szczegóły aresztowania i inne okoliczności policya trzyma w tajemnicy ze względu na śledztwo, które naprowadziło na trop uczestników rozgałęzionej bandy, która dokonała całego szeregu niewykrytych dotąd zabójstw i grabieży.

Kiszyniew. Pospólstwo rozpoczęło znowu napady. Chuligani usiłują rabować sklepy żydowskie. — Jedno żydowskie dziecko zostało śmiertelnie ranione.

Ryga. Komisya dla reform w gub. ryskiej postanowiła zaproponować zniesienie przywilejów wielkiej własności co do gorzelń, browarów i polowania na gruntach chłopskich, bez odszkodowania właścicieli.

Petersburg. Ministerstwo spraw wewnętrznych oświadcza, że zakupiło od dnia 5 do 11 grudnia 3500 wagonów zboża dla gubernii, dotkniętych nieurodzajem i głodem. Rząd twierdzi, że od dnia 1 lutego będzie można wysłać do okolic, dotkniętych głodem, odpowiednie zapasy.

Generał Kuropatkin tymi dniami wyda książkę o przyczynach klęsk rosyjskich podczas wojny w Mandżuryi.

Warszawa. Przy odnawianiu lokalu cyrkułu X na Krakowskiem Przedmieściu podczas przenoszenia sprzętów z jednej z piwnic znaleziono w kące obciętą głowę ludzką w stanie całkowitego rozkładu.

Według wyjaśnień służby cyrkułowej głowa ta znajdowała się w piwnicy od czasu zaburzeń styczniowych, kiedy trupy ludzkie wozami zbierano z ulic i składano w piwnicach cyrkułu.

Warszawa. Dzienniki podają następujące szczegóły napadu na stacyę Zg ierz kolei kaliskiej.

We środę 22go zm. wieczorem po odejściu pociągu osobowego wtargnęło nagle na stacyę 20 młodzieńców, uzbrojonych w rewolwery i karabinki mauzerowskie. Obsadziwszy wszystkie wejścia do kancelaryi, rozkazali obecnym na dworcu urzędnikom i oficyalistom podnieść ręce do góry, poczem poprzecinali druty telegraficzne i wdarli się do kas, z których zabrali całą gotówkę 978 rb.

Podczas gdy jedna partya rabowała, druga rzuciła się do poczekalni, a zastawszy w niej naczelnika więzienia z Łęczycy, kapitana Skoblina, kilku strzałami z rewolwerów położyła go trupem.

Wysłana w 2 godziny po napadzie pogoń z dragonów i kozaków na ślad napastników nie natrafiła.

Łódź. Związek fabrykantów, w skład którego wchodzą wielkie fabryki Poznańskiego, Scheiblera, Biedermana, Heinzla i Kunitzera i in., postanowił i zamknął fabryki z powodu odrzucenia jego warunków przez robotników.

— Przed kilkunastoma dniami w nocy zrewidowano 168 mieszkań i aresztowane 68 mężczyzn i 9 kobiet, przy których znaleziono rewolwery, proklamacye i nielegalne wydawnictwa.

— D. 24go zm. zastrzelono na ulicy majstra fabrycznego Ottona Jahra.

Warszawa. W tutejszym Banku handlowym wykryto wielkie sprzeniewierzenie na 57.000 rb. Dokonał go jeden z urzędników S., który przed 2 miesiącami zmarł, a jak obecnie stwierdzono, odebrał sobie życie.

Warszawa. Gubernator warszawski Martynow ustępuje stanowczo od Nowego Roku z zajmowanego stanowiska, powołany ,,w senatory" do Petersburga.

Następcą jego będzie podobno gubernator łomżyński br. Korff.

Tymczasowym generał-gubernatorem wojennym gubernii lubelskiej mianowany został w miejsce generał-lejtnanta Pozdniejewa dowódca 14 korpusu armii gen. lejtnant Wejnmarn.

— Prezes komitetu nadzorczego Tow. kredytowego m. Warszawy ks. Jan Tadeusz Lubomirski złożył mandat, piastowany przez lat 36.

— Władze wykonawcze otrzymały już z kancelaryi generał-gubernatora wskazówkę, ażeby nie stawiały żadnych przeszkód zebraniom przedwyborczym.

Postawiono jednakże, za warunek aby zebrania te były zwoływane na zasadzie przepisów, obowiązujących o zebraniach, czyli za każdorazowem zawiadomieniem władz miejscowych.

Petersburg. ,,Birż. Wied." donoszą, że w wielu miejscowościach Podola włościanie z góry zrzekają się wyborów pełnomocników w przekonaniu, że wszyscy ich kandyci dostaną się do więzienia lub na wygnanie.

Ryga. Według doniesienia, Düna Ztg." generał-gubernator Meller-Zakomelski wyraził naganę urzędnikom ryskiego sądu wojennego za starania o ułaskawienie skazanych na śmierć.

Petersburg. ,,Siewodnia" donosi, że w sferach odnośnych zadecydowano sprawę zniesienia od dnia 14 bm. stanu wojennego na wszystkich kolejach.

Ze zniesieniem stanu wojennego połączone jest zniesienie specjalnych komitetów przy miejscowych urzędach kolejowych.

Petersburg. Minister sprawiedliwości wniósł na radzie ministrów, z powodu, że prasa nadużywa wolności, nadanej jej przez istniejącą ustawę prasową, projekt włączenia jeszcze jednego artykułu do ustawy, mocą którego pochwalanie czynów zbrodniczych słowem i pismem pociągać ma za sobą karę więzienia do 8 miesięcy, lub też areszt do 3 miesięcy, oraz grzywnę do 300 rb.

Symbirsk. Jak słychać, wybuchły poważne niepokoje w Karadajewie, w dobrach prezydenta zarządu ziemskiego Deljakowa. Chłopi spalili dom zarządu i biura, zrabowali zboże i bydło, zabili dwu urzędników. Udał się do Karadejewa urzędnik gubernialny z kompanią piechoty.

ENCYKLIKA

OJCA ŚWIĘTEGO

LEONA XIII.

O CHRZEŚCIJAŃSKIM USTROJU PAŃSTW.

(Ciąg dalszy).

Oto co Kościół katolicki względem ustroju i zarządu państwa stanowi. — Przez te jednak orzeczenia byle należycie zrozumiane, nie gani się żadnej z rozmaitych form rządu, skoro takowe nie są nauce katolickiej przeciwne, i przy roztropnem i sprawiedliwem zastosowaniu mogą pomyślność państwu zabezpieczyć.

Nie gani się nawet właściwie pewnego udziału ludu w zarządzie spraw publicznych, co w pewnych okolicznościach i warunkach może być nietylko korzyścią ale i obowiązkiem obywateli. — Nie ma też tu słusznego powodu do zarzucania Kościołowi braku łagodności i wyrozumiałości, albo niechęci ku prawdziwej i słusznej wolności. — W istocie, jakkolwiek Kościół uważa za niedozwolone stawianie różnych wyznań na równi z prawdziwą religią, przez to jeszcze nie potępia postępowania zwierzchników państw, którzy dla dopięcia wielkiego dobra albo dla zapobieżenia złemu, tolerują w p r a k t y c e istnienie tych wyznań w państwie. I tego też starannie Kościół przestrzega, żeby nikogo poniewolnie do wiary katolickiej nie zmuszano: ponieważ jak mądrze św. Augustyn wspomina, *wierzyć nie może człowiek, jeno dobrowolnie.*

16. Potępiając swawolę nieokiełzaną, nie odrzuca Kościół prawdziwej wolności, ale najbardziej ją popiera.

Zarówno nie może Kościół pochwalać tej wolności, która świętością praw boskich pomiata i należne prawowitej władzy posłuszeństwo wypowiada. Jestto bowiem swawola raczej niż w o l n o ś ć, i słusznie Augustyn św. nazywa ją *wolnością zatracenia;* a książe Apostołów *zasłoną złości.* — Co więcej, będąc sprzeczną z rozumem, jest ona prawdziwą niewolą, *gdyż wszelki co czyni grzech, jest sługą grzechu.* Prawdziwa i pożądana godna wolność: w życiu prywatnem wypiera niewolę błędu i tyranię namiętności, w życiu publicznem mądrze obywatelom przewodniczy i szeroką daje im w sferze dobra swobodę działania, a zarazem broni państwa od obcej przemocy. — Tej zacnej i godnej człowieka wolności nikt tyle co Kościół nie pochwala, i żadnych Kościół po wsze czasy nie zaniechał starań, by ją ludziom zabezpieczyć. — W rzeczy samej, cokolwiek w państwie dobru powszechnemu osobliwie służy, cokolwiek dla ukrócenia samowoli książąt, ze szkodą ludu rządzących mądrze postanowiono, co zabrania najwyższej władzy natrętnego wtrącania się w sprawy miejskie i rodzinne, co strzeże godności i osobistych praw człowieka, oraz słusznego podziału praw i obowiązków pomiędzy obywatelami: to wszystko, jak świadczą pomniki przeszłości, Kościół katolicki albo wynalazł, albo w życie wprowadził, albo bronił wytrwale. Kościół więc zawsze ze sobą zgodny, z jednej strony odrzuca nadmierną [illegible] która tak u jednostek jak [illegible] dów, albo w swawolę się [illegible] albo w niewolę, z drugiej strony skłania się chętnie ku ulepszeniom jakie dzień każdy przynosi, [illegible] prawdziwie służyły pomyślności [illegible] niejszego życia, pola zasług [illegible] drówki do wieczności. — [illegible] mówią, że Kościół jest [illegible] do nowożytnego państw [illegible] wszystkie nowszych czasów [illegible] cze bez różnicy potępia, — [illegible] czcza i bezpodstawna potwarz. [illegible] rzuca on wprawdzie [illegible] opinie, potępia niecne bunt [illegible] wania, potępia mianowicie [illegible] umysłów, w którym [illegible] dobrowolne od Boga [illegible]; ale ponieważ cokolwiek [illegible] w świecie, to od Boga [illegible] dzić, przeto we wszelkiej [illegible] prawcy badaniem ludzk [illegible] tej Kościół uznaje ślad Bożej mądrości. A że nie ma [illegible] prawdy przyrodzonej, [illegible] w objawienie Boże ujm [illegible] jedno zaś jest co ją [illegible] przytem wszelkie odkry [illegible] zachęcić może do pozna [illegible] biania Boga — przeto cokolwiek rozszerzania granic wiedzy [illegible] czyni, temu zawsze ucieszy [illegible] ściół, a jak inne nauki [illegible] pielęgnuje, tak i te co się [illegible] przyrody zajmują pielęgnow [illegible] dzie i popierać. W rozwoju nauk nie sprzeciwia się [illegible] krywaniu nowych rzeczy, [illegible] szukania nowych dróg ku [illegible] jemnieniu i upiększeniu ży [illegible] owszem, będąc wrogiem gnu [illegible] najgoręcej pragnie, by ludzkie umysły pracą i kształceniem się najobfitsze przynosiły owoce; zachętę wszelkiego rodzaju sztukom i przedsięwzięciom; a kierują wpływem swoim te wszystkie usiłowania ku rzeczom uczciwym i zbawiennym, temu tylko stara się przeszkodzić, by postępy wiedzy i przemysłu nie odwodziły człowieka od Boga i dóbr wieczystych.

17. To wszystko sprzeciwia się opiniom wieku; ale prawdę trzeba wypowiedzieć.

Atoli to wszystko, jakkolwiek rozumne jest i uzasadnione nie znajduje dzisiaj uznania, kiedy państwa nietylko urządzać się nie chcą wedle modły chrześcijańskiej mądrości, ale zdają się chcieć jaknajdalej od niej odstępować. — Wszelako, ponieważ prawda na jaw wystawiona zwykła sama przez się szeroko się rozchodzić i zwolna umysły ludzkie przenikać: przeto My, w sumieniu czując się znagleni najszczytniejszym obowiązkiem naszym, t. j. Apostolskiem poselstwem jakie mamy do wszech narodów, wypowiadamy jakeśmy winni prawdę z z wszelką wolnością. Nie znaczy to, żebyśmy nie rozumieli naszych czasów, albo żebyśmy prawe i korzystne naszego wieku postępy odpychali; ale że pragniemy dla spraw publicznych bezpieczniejszych dróg i trwalszych podwalin — przy zachowaniu prawdziwej ludów wolności; albowiem matką i orędowniczką najlepszą wolności l u d z i j e s t prawda. — *Prawda nas wyswobodzi.*

18. Po nauce idą powinności katolików: w zdaniach niech się trzymają Stolicy św.

W tak ciężkich tedy czasach, katolicy, jeśli Nas jak powinni słuchać będą, łatwo zrozumieją czego żąda obowiązek od każdego z nich, i co do przekonań i co do postępowania. — Co do przekonań najprzód, trzeba się niezłomnie trzymać tego wszystkiego, co rzymscy Papieże nauczali lub nauczać będą, i jawnie, ilekroć potrzeba, to wszystko wyznawać. Mianowicie o tak zwanych nowożytnych *wolnościach*, należy stać przy orzeczeniach Stolicy Apostolskiej i sądzić o nich jak ona sądzi. Strzedz się potrzeba, by kogo nie uwiodły powabne ich pozory i pamiętać jaki one miały początek i jakie je najczęściej dążności utrzymują i podsycają. Dosyć już doświadczenie nauczyło do czego one w państwach prowadzą, skoro takie zwykle niosą owoce, nad jakiemi prawi i rozumni obywatele ubolewać muszą. — Jeżeli wystawimy sobie jakieś, istniejące czy w myśli tylko wyobrażone państwo, któreby zaciekle i po tyrańsku chrystyanizm prześladowało i [illegible] zytny p[illegible]stwa ustrój porównamy, mówczas wprawdzie ten ostatni wyda nam się znośniejszym, [illegible] jednak na których [illegible] piera, zarówno zasługują [illegible] powiedzieli, na powszechne [illegible] rzucenie.

Postępowanie, albo w prywatnej [illegible] w publicznej sferze [illegible] — W prywatnem [illegible] obowiązkiem jest, [illegible] Ewangelii obyczaje [illegible] zastosować, i nie [illegible] chrześcijańska [illegible] cięższego podjąć [illegible] też każdy po[illegible] w s p ó l n ą [illegible] zachowywać je[illegible] o jego [illegible] stawiać, dokła[illegible] rzymscy co od [illegible] synowsku Ko[illegible] [illegible] postaci, jeśli [illegible]

[illegible]

nie powinni brać udziału w takowych, dla pochwalenia tego, co w dzisiejszej polityce jest zdrożnego, ale w szczerym i stanowczym zamiarze zwrócenia tej polityki ku prawdziwemu dobru publicznemu, przelania we wszystkie żyły państwa zdrowych soków mądrości żywotności katolickiej nauki. —Nie inaczej działo się w pierwszych c z a s a ch Kościoła. Przepaść dzieliła obyczaje i dążności pogan od ewangelicznych dążności i o b y c z a j ó w, a jednak widziano chrześcijan pośród bałwochwalstwa nieskażonych, — zawsze godnych siebie, zdobywających mężnie wszystkie dostępne im stanowiska. Bezprzykładnie wierni panującym, posłuszni o ile się godziło prawom, świecili dokoła blaskiem świętości, starali się braciom pomagać, innych do prawdy Chrystusowej przywodzić; gotowi jednak każdej chwili stanowisko i życie odważnie poświęcić, skoro zaszczytu, urzędu, dowództwa, bez uszczerbku cnoty zachować nie mogli. Takim oni sposobem z a k o n chrześcijański nietylko do pojedynczych rodzin, ale do obozu, do senatu, do dworu nawet cesarskiego w krótkim czasie wprowadzili. —

„Od wczoraj i s t n i e j e m y, a „wszystko u was zapełniliśmy, — „miasta, wyspy, zamki, ratusze, „zbory, obozy nawet powiaty, de. „kurye, dwór, senat, forum“: tak, dalece, że gdy wreszcie państwo dało Ewangelii wolność, Chrystyanizm wyszedł na jaw, nie już w niemowlęcej, ale w dorosłej postaci, a w wielu już krajach znacznie utrwalony.

20. Niech się więc starają katolicy nadać państwu chrześcijańską postać.

Otóż za dni naszych wznowić wypada te przykłady przodków. Katolicy tego imienia godni, powinni przedewszystkiem być przywiązanymi synami Kościoła i chcieć za takich uchodzić, wszystko co z tym zaszczytem nie licuje bez wahania pomiatać, z ustaw narodowych w granicach uczciwości ku obronie prawdy i sprawiedliwości korzystać, usiłować by wolność nie przekraczała granic przyrodzonego i Bożego zakonu, dokładać starań, by każde państwo przeobraziło się na tę chrześcijańską modłę, k t ó r ą ś m y obecnie przedłożyli. —Do osiągnięcia tego celu trudno jednaką wytknąć drogę, ponieważ r ó ż n y c h miejsc i czasów rozmaite są wymagania. W ogólności jednak przestrzegać należy nadewszystko zgody w dążnościach i jednolitości w postępowaniu. Tego zaś najłatwiej się dopnie, jeśli wszyscy przyjmą za prawidło życia przepisy Stolicy Apostolskiej i słuchać będą Biskupów, *których Duch św. postanowił, aby rządzili Kościół Boży.* — Wymaga też obrona sprawy katolickiej żeby w wyznawaniu nauk od Kościoła podawanych, jak największa objawiła się jedność i skuteczność; i w tej mierze strzedz się należy, by nikt w pobłażaniu błędnym zdaniom lub zbyt oględnem ich odpieraniu nie szedł dalej niż prawda na to pozwala. Rzeczy sporne wolno z umiarkowaniem i zamiarem odkrycia prawdy roztrząsać, z wykluczeniem wszakże podejrzeń krzywdzących i wzajemnych zarzutów. — W tym względzie więc, ażeby jedności umysłów nie targały porywcze zarzuty, niechaj wszyscy wiedzą; że istota katolickiego wyznania nie godzi się ze zdaniami graniczącemi z naturalizmem lub racyonalizmem, które w gruncie rzeczy uchylają całkowicie chrystyanizm, a ustalają w społeczeństwie zwierzchność człowieka, z pominięciem Boga. — Nie można także innej mieć modły obowiązków w życiu prywatnem, innej w publicznem: w prywatnem życiu słuchając powagi K o ś c i o ł a, w publicznem ją odrzucając. Byłoby to godziwe z niegodziwem łączyć i stawiać człowieka w rozterce ze sobą samym: kiedy przeciwnie człowiek powinien być zawsze ze sobą zgodny i w każdej rzeczy, w każdym zawodzie cnocie chrześcijańskiej wierny. — Gdzie chodzi atoli o rzeczy czysto publiczne, o najlepszy rodzaj rządu, o nadanie tego lub owego ustroju państwom, w tych rzeczach iście mogą się różnić [illegible] patrywania bez winy. — Ludziom więc, których znana jest skądinąd religijność i do przyjęcia orzeczeń Stolicy Apostolskiej gotowość, [illegible] mieć za złe, że [illegible] w rzeczonych sprawach trzymają się zdania [illegible] co nie pozwala sprawiedliwość; [illegible] jeszcze w gorszy [illegible] rzucać im o[illegible] [illegible]

[illegible]

Niech rozterki, jakie wprzódy być mogły, chętna zatrze niepamięć, jeśli gdzie lekkomyślność, — jeśli krzywda zaszła z czyjejkolwiek winy, niech to nagrodzi wzajemna miłość, i odznaczająca się S t o l i c y Piotrowej uległość. — Na tej drodze katolicy dwaj najcelniejsze dobra osięgną: jedno że pomocnikami Kościoła się staną w zachowaniu i krzewieniu chrześcijańskiej mądrości, drugie, że najwyższem dobrodziejstwem obdarzą społeczeństwo świeckie, któremu przewrotne doktryny i namiętności wielkiem grożą niebezpieczeństwem.

Taka jest nauka, Wielebni Bracia, którą chcieliśmy podać wszystkim narodom katolickim o chrześcijańskim ustroju państw i o powinnościach obywatelskich.

W końcu wzywać trzeba gorącemi modły pomocy niebieskiej i prosić Boga, żeby to, co dla Jego chwały i szczęścia rodzaju ludzkiego podejmujemy. On sam, w którego mocy jest umysły ludzkie oświecać i wolę poruszać, do pożądanego doprowadził końca. — Jako zadatek zaś Boskich dobrodziejstw i naszej ojcowskiej życzliwości rękojmię, — udzielamy Wam ze serca, Wielebni Bracia, wraz z duchowieństwem i ludem Waszej wierności i pieczy powierzonym, Apostolskiego błogosławieństwa.

Dan w Rzymie, u św. Piotra, dn. 1. Listopada 1885, p a n o w a n i a naszego roku 8-go.

LEON XIII PAPIEŻ.

(Nadesłane.)

Rozmowa pewnego ks. proboszcza z kilku parafianami.

(Ciąg dalszy).

Proboszcz: Jak się macie, moi kochani parafianie? Jakoś dziś was mało przyszło; czemu to?

Bartłomiej: Bo to, z przeproszeniem Jegomości, dziś był jarmark, przeto niejeden przy lidkupie sobie podchmielił, więc jakoś się tu wstydzili przyjść.

Proboszcz: A może nawet się upili? ale gdzież ich żony?....

Bartłomiej: To Jegomość nie wie, że jak chłop przyjdzie do domu poderznięty, kobieta musi płakać, wymyślać, a i trochę kląć? — mają te biedaczki za swoje — mają z [illegible]y i pijusami. — I moja, (Panie świeć nad jej duszą) nieraz nabeczeć się musiała, kiedym jeszcze nie należał do Bractwa wstrzemięźliwości. Ale od czasu, jakem przysiągł na św. misyi i wstąpił do Bractwa wstrzemięźliwości, a jest temu już z górą lat 20, w domu naszym był spokój, jedność, zgoda miłość i błogosławieństwo Boże.

Dałby Pan Jezus, coby wszyscy chłopi ze wsi zapisali się do tego Bractwa.

Proboszcz: O tak! kochany Bartłomieju; to przeklęte pijaństwo jest przyczyną prawie wszystkich nieszczęść na świecie. — A chociaż tyle się kazań prawi, jakoś nie widać poprawy życia, ale Bóg jest sprawiedliwy.

Zresztą i o pijaństwie pomówimy, gdy skończymy o pięciu warunkach do godnego przyjęcia Sakramentu pokuty św.

Magdalena: Przepraszam ks. proboszcza, ale tak mię język świerzbi, że już nie mogę wytrzymać, tylko muszę coś powiedzieć. — Bartłomiej zaczął prawić kazanie o wstrzemięźliwości, ale czy ci chłopi tak robią jak w paragrafach Bractwa jest napisane? — Przysięgają, że nie będą używać upajających napojów, tj. wódki, piwa, likierów itd. wychodzą w niedzielę przed ołtarz z białemi świecami, a po nabożeństwie, to jeden jak drugi wstąpi do Mośka i tam gęsiem winem, co to [illegible] więcej spirytusu jak soku z [illegible], tak się raczą, że każden jeden wychodzi pijany albo poderznięty. Żeby my kobiety wstąpiły do tego Bractwa, toby cały świat widział, że nie na żarty, nie na pośmiewisko Bogu, ale dla zbawienia duszy tośmy uczyniły.

Jakób: Proszę Ojca duchownego, czy to Magdalena ksiądz, czy co,— [illegible] tu chłopom kazanie prawić? za jej pieniądze jeszczem ani [illegible] nie wypił, niech więc da spokój, a lepiej słucha katechizmu Bo to proszę, Ojca duchownego, jak nieprzymierzając mówią [illegible]słowie: „przymawia kocieł [illegible]nkowi, a sam smoli“; mój Ty [illegible] drogi! co ja już kobiet [illegible] widział! —

Proboszcz: Moi kochani! dajcie [illegible] spokój z prawieniem s[illegible] [illegible]łow, bo o tem później m[illegible] [illegible]my. — A więc do rzeczy.

[illegible] mówić do was o tem, [illegible] dzielą grzechy. — [illegible] w ogóle dzielą [illegible] *wewnętrzne* [illegible] grzech *serca;* — [illegible] *zewnętrzne* [illegible] *ust i czynów.* — [illegible] *głowy* [illegible] *umysłu,* są [illegible] próżne, [illegible] *serca,* są [illegible]

Grocernia
Skład rzeźnicki.
2005 Penn Avenue.
W pierwszorzędnym składzie rzeźniczym oraz w grocerni, znajdziecie zawsze świeże wędliny, słoninę, szynki, kiełbasy własnego wyrobu, jak i wiktuały spożywcze,
— POPIERAJCIE RODAKA! —
IGNACY OSTROWSKI.

TELEPHONE: Bell 4093 Fisk P. & A. 92 Lawrence
JOHN FINK,
NOTARYUSZ PUBLICZNY,
Sprzedaż Realności,
Zabezpieczenie od ognia,
Kolektuje rent.
3609 PENN AVENUE.

Hotel Merkle,
Charles Merkle, właśc.
Najlepsze Piwa, Wina, Wódki, i likiery. Najsmaczniejsze przekąski.
1521 Penn Ave.
TELEFON: P. & A. 717 MAIN

Najlepszy, najskuteczniejszy i najniezawodniejszy środek na porost włosów i zapobiegający wypadaniu. Adres:
Profesor J. M. Brundza, Brooklyn, N. Y.

PAULINA SZAJDA,
3437 Butler ulica.
KRAJOWA AKUSZERKA
I DYPLOMOWANA W PITTSBURGU.

IGNACY WESOŁOWSKI
Sala Bilardowa,
POOL ROOM.
3104 Brereton Ave.,
na Górach.

POLSKI HOTEL,
A. McLON, Proprieter.
Wyborne Trunki, Piwa i Likiery.
Wyśmienity obiady i przekąski o — każdej porze i godzinie. —
2746 LIBERTY AVE.

L. MACHNIKOWSKI,
Notaryusz Publiczny.
Wyrabia Pełnomocnictwa do Starego Kraju, Paszporty, Poświadczenia Notaryalne i t. p. Dokumenty. Mieszkanie i ofis:
135—43 ul.. Pittsburg, Pa.

M. SZELĄG
Pierwszorzędny
WYRĄB MIĘSA (BUCZERNIA).
318 Hancock St.
Mięso świeże i Wędliny. Usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa.
Poleca się poparciu Rodaków.

Józef Walkowski,
Pierwszorzędna Groserna
3200 Dickson ul. Pittsburg.
Handel mój zaopatrzony jest tylko w najlepszy towar. Ceny są niskie. Usługa uprzejma szybka, a miara i waga uczciwa.
Popierajcie Rodaka!

Paweł Skonieczny,
3549 Brereton Ave.
Sprzedaje tanio loty i domy. Loty od $500 do $1000; domy od $1500 do $4000.

Marya Gawalćik,
Dyplomowana Akuszerka z Krakowa poleca się polskim paniom do usługi przy połogach.
118-44 ulica, Pittsburg.

KUPUJ
Swieże Lekarstwa
— u —
Vilsack Drug Co.
Świeże leki! Najniższe ceny. Ceny zniżone na wszystkie Lekarstwa.
Vilsack Drug Co.
Róg Penn ave., i 29 ulica.

POLSKA ORKIESTRA
Braci Ptaszyńskich,
Przyjmuje wszelkie zamówienia na Wesela, Bale, Pikniki i inne Zabawy.
3041 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

OPŁACI się wam oddawać waszą bieliznę do prania
DO BARNES LAUNDRY CO.
jeżeli chcecie mieć dobrą pracę.
TROY LAUNDRY, 30 & Penn Ave. PITTSBURG.

NASZA GWARANCYA.

Z przyjemnością zawiadomić możemy Sz. Publiczność, iż uczyniliśmy zadość wszystkim wymaganiom najnowszego prawa krajowego „O czystości niefałszowanym artykułów pokarmu i medycznych“ i że na mocy tego „Słynne Środki Lecznicze Severy, mogą być sprzedawane po całej Ameryce.

Każde lekarstwo, wysyłane z naszych laboratoryów, zaopatrzone jest w GENERALNĄ GWARANCYĘ, stosownie do wymagań prawa federalnego. Kopia oryginalna naszej ogólnej gwarancyi zaregistrowana została w MINISTERYUM ROLNICTWA w Washingtonie, D. C., do którego wykonanie tego prawa należy, a to stosownie do paragrafu dziewiątego wyżej wspomnianego prawa.

„NO. 1005. — GUARANTEED UNDER THE FOOD AND DRUGS ACT, JUNE 30, 1096.“

Oznacza to, że SEVERY LEKARSTWA FAMILIJNE nie są fałszowane i że kupować i sprzedawać je można jako absolutnie godne zaufania, bo gwarantowane prawem rządowem.

Z największą chęcią i gotowością uczyniliśmy zadość wymaganiom tego prawa, gdyż leki nasze ZAWSZE wyrabiane były podług najściślejszej metody naukowej i z materyałów wymaganych przez farmakopeję St. Zjed. Zarząd i nadzór w laboratoryach Severy był i jest pod kierownictwem najzdolniejszych dyplomowanych lekarzy, chemików i aptekarzy, mających długoletnią praktykę w największych i najlepszych lecznicach świata.

Stoimy zawsze na straży i baczną zwracamy uwagę, by leki nasze stały u szczytu dobroci i skuteczności, a w szczególności co do CZYSTOŚCI (niefałszowania) SKUTKÓW oraz ZAUFANIA.

Dziękując Szan. Publiczności z dotychczasowe względy, zapewniamy, że staraniem naszem jak dotąd tak i nadal będzie zasłużyć sobie na jej zaufanie. Życząc wszystkim pomyślności i powodzenia, pozostajemy

Z szacunkiem
W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa, 1 Stycznia 1907.
W. F. Severa, Prezydent.

Jan Ratajczyk
Salun i Restauracya.
1319 Penn ave. Pittsburg, Pa.
Wyborne napoje. — Ciepłe przekąski, wyborowe obiady.

ŻMIJECZNIK.

Najskuteczniejszy i najlepszy środek przeciw Reumatyzmowi, Bolenie krzyża, Neuralgii, Katarowi, Bólowi głowy, Zaziębieniu, Bólowi gardła i Kurczom.
LEKARSTWA POLSKIE
wyleczyły tysiące, uzdrowią i ciebie.

Spis i Ceny Polskich Lekarstw, które można dostać u każdego sztornika.

Egiuterro No 1	25c
Egiuterro No 2	50c
Żmijecznik	25c
Krople Maciczne	35c
Maść Niedźwiedzia	25c
Trojanka	25c
Liniment dla dzieci	25c
Lekarstwa na kaszel ostry	25c
Lipowy Balsam na Płuca	25c
Anty Lakson dla dzieci	25c
Proszki od robaków dla dzieci	25c
Proszki od robaków dla dorosłych	35c
Woda od Boleści Oczu	25c
Ogniociąg na Poparzenie	25c
Krople Żołądkowe	25c
Lekarstwo na zatrzymanie Krwawej Biegunki dla dorosłych	75c
Nowa kuracya Reumatyzmu	$3.50c
Lekarstwo na niestrawność	50c
Proszki na uśmierzenie bólu głowy	[illegible]
Krople na ból zębów	[illegible]
Maść przeciw psuciu się [illegible]	[illegible]
Żelazny Wzmocniciel Zdrowia	[illegible]
Lekarstwo na uspokojenie [illegible]	25c
Lekarstwo na odciski czy [illegible]	15c
Gryp Kiur	[illegible]
Włos Ochron	[illegible]
Proszki na Wątrobę	[illegible]
Rękosiek	[illegible]
Kinder Balsam	[illegible]
Krople Bobrowe	[illegible]
Jagodnik	[illegible]
Odnowiciel Krwi	[illegible]
Nerwocisz	[illegible]

Specyał[illegible]
przyrządza podług dokładn[illegible]
Załączcie 2c. markę [illegible]

Albert G. [illegible]
111 Main Str[illegible]
PLYM[illegible]
Potrzeba: [illegible]
[illegible] Lekarstw Polskich. [illegible]

Dog[illegible]
[illegible]traktor
[illegible] i Bud[illegible]
124-42nd str., P[illegible]

J. GRA[illegible]
SALUN I RE[illegible]
1441 P[illegible]
Zawsze świeże piw[illegible]

R. MATUSZEWSKI,
— PIERWSZORZĘDNY —
Skład Rzeźniczy
1909 Penn Av.
Mięso świeże i wędzone. — Towar jak najlepszy, niskie ceny.

Fallert
Fotografista
Fotografujemy przy elektrycznym świetle, nie potrzebujemy słońca.
OTWARTE
w sobotę do 9,30 wieczór, w niedz. do 5-ej popołud.
1207 Carson St. S. S.

Salon i .... restauracya
Jan D. KLAWON, pr.
1519 PENN AVE.
Salon mój zaopatrzony w najrozmaitszego gatunku napoje, jako to: wina, Likiery, Wódki i Piwa.

W. Stefanowicz
2812 Penn avenue.
Salun i Restauracya.
Chcesz się napić dobrych trunków i najeść się dobrze — udaj się do dobrze znanego obywatela. — Usługa prawdziwa polska.

G. S. Tarkowski,
HURTOWNY SKŁAD
Win, Wódek, Likierów, Piwa
krajowych i importowanych.
2824 Penn ave., Pittsburg.
Czyś bogaty, czyś chudzina,
Jeśli potrzebujesz wina
Piwa albo gorzałczyny
Na wesele lub na chrzciny,
Nie chodź po to do obcego
Lecz kupuj to u swojego,
Kazimierza Tarkowskiego!
On da towar pierwszej klasy
W cenie niskiej na te czasy
Towar ma importowany
Lub w tym kraju wyrabiany
Miary dobrej nie żałuje
Każdego grzecznie przyjmuje
Kto więc trunków potrzebuje
Niech u niego je kupuje
Popierajcie więc swojego
Kazimierza Tarkowskiego.
2824 Penn ave., Pittsburg, Pa.

A. Drozynski
SALUN I RESTAURACYA
2417 Penn ave.
Podaję do publicznej wiadomości, iż utrzymuję pierwszorzędny Salun i Restauracyę, zaopatrzone w dobre napoje wyborne obiady i przekąski.
Obsługa skora i grzeczna

Gallingera bargain store
1200 PENN AVENUE. 1200
Zeg. Elgin i Waltham 3.75 i wyżej.
Złote Pierścienie Ślubne 1.50 i wyżej.
Pierścienie z prawdziwymi dyamentami, szpilki i spinki od 3.95 i wyż.
Skrzypce, Gitary, Mandoliny, od 1.65 i wyżej. Bassy od 7.75 i wyż.
Pożyczamy pieniądze na zastaw na 5 pr

GRAJĄCA MASZYNA

DARMO!
Damy darmo tę piękną amerykańską gadającą maszynę Yale Talking Machine, używającą Standard rekordy, tak głośno gadającą jak $20 maszyny. Jestto znakomita automatyczna maszyna. Żądamy za to, abyś ją polecał swoim znajomym abyś sprzedał 35 sztuk naszych 10cent. biżuteryi Nie przysyłaj pieniędzy tylko napisz po biżuterye a jak je rozsprzedaż to nam przyślij $3.60, a maszynka jest twoją. Jeśli wszystkich nie sprzedaż to odeślij resztę i pieniądze, a damy komisowe,
Adres: CHURCH SUPPLY CO., Inc.
Dept. 270 New York.

HURTOWNY SKŁAD
[illegible] LIKIEROW
A. PATER, właśc.,
[illegible] BRADDOCK, PA.
[illegible]

[illegible]
Pierwszorzędna Restauracya
w której zawsze można dostać polskie obiady. Usługa grzeczna i skora
2734 PENN AVENUE.

Grzechami *wewnętrznemi*, czyli grzechami serca są: np. *nienawiść, zawiść, zazdrość, chowanie złości, zemsta*, słowem, wszelka zła chęć, pielęgnowana w sercu. — A więc: ile razy *dobrowolnie*, wywołuje się, wznieca się w sercu jakakolwiek zła myśl, *ta zła żądza* staje się grzechem *liczebnie* nowym. Kto np. w ciągu dnia 10 razy *dobrowolnie* bawi się złą myślą, albo poddaje złej żądzy, zapala się gniewem, — zemstą, to taki dopuszcza się dziennie 10 grzechów.

Kto zaś *nałogowo*, a więc prawie bezustannie bawi się złą myślą albo żądzą, to taki grzeszy prawie bezustannie. Kto bezustannie myśli o Panu Bogu, bezustannie Mu służy, chwali Go, i przez to bezustannie pracuje na swoje zbawienie; kto zaś prawie bezustannie myśli tylko o grzeszeniu i pragnie grzeszyć, ten bezustannie pracuje na swoje potępienie.

Ztąd wynika: kto obliczając swoje sumienie, nie może dokładnie oznaczyć liczby przestanków, czyli *powracań* do złych myśli, złych pożądliwości, do złych czynów ten jest zobowiązany przypomnieć sobie i obrachować przynajmniej *długość czasu* przez jaki zwykł był trwać w takich usposobieniach umysłu i serca, i obrachować wiele razy to mogło być mniej więcej na *tydzień*, dziennie lub miesięcznie.

Zofia: Proszę Jegomości, nie bardzo mi jasno, w jaki s p o s ó b przerywają się złe myśli, złe żądze albo złe zamiary.

Proboszcz: Moja Zofio słuchaj:

Przerwa złej myśli albo złej żądzy, albo złego zamiaru następuje:

1). wyraźnem zaniechaniem jej;

2). przez wykonywanie c n o t y przeciwnej złym żądzom, myślom, zamiarom;

3). przez postanowienie poprawy i pobudzenie się do żalu;

4). przez zapomnienie na czas niejakiś o złych myślach, żądzach lub zamiarach.

5). przez sen, roztargnienie, zabawę, jedzenie, spanie, albo inną czynność.

Po takiej przerwie, powrót do złych myśli, żądz albo zamiarów. staje się nowym grzechem.

A teraz, moi kochani mówić wam będę o grzechach **zewnętrznych.**

Jakób: Proszę Jegomości, ja też byłem dziś na jarmarku, człek się nachodził, natargował z żydami, — więc nieprzymierzając, naturalnie jestem zmęczony.

Możeby Jegomość dziś przerwał, a na przyszły czwartek, c h ę t n i e znów przyjdziemy na naukę.

Proboszcz: Dobrze, mój Jakóbie, przestanę na dzisiaj. Wróćcie z Bogiem do domu, ale powiedzcie tym, co to się dziś na jarmarku upili, że Proboszcz bardzo się zmartwił tą złą nowiną. Powiedzcie im jednak, że nie mają się wstydzić ani lękać, ale wszyscy przyjść w czwartek, bo chętnie im to przebaczę a i Bóg im przebaczy gdy się szczerze wyspowiadają.

Dobranoc, śpijcie zdrowo.

(Ciąg dalszy nastąpi).

ZDANIA I MYŚLI.

Czego tobie życie
Ani szkoła nie da,
Tego należycie
Nauczy cię —— bieda.

* * *

Nawet we sto koni
Szczęścia nie dogoni,
Wchodzi ono samo
Niewidzialną bramą.

Bajka.

....Baranów uczciwość znana—
Przyjęła więc raz owca opiekę ba[rana.—
Zaledwie jednak krok uszli wśród mgły,
Baran pokazał straszne wilcze kły!
Owca w przerażeniu bekła
I uciekła.
Uciekła na szczęście bez szwanku
Lecz odtąd widzi zdrajcę już w każdym baranku
I woli odbywać sama najdalsze podróże,
Niż poznać, że towarzysz — wilk w baraniej skórze!

W sądzie.

Sędzia: Twierdzisz pan więc, że żona pańska rzuciła panu garnek na głowę.

Mąż: Tak jest, panie sędzio.

Sędzia: Ależ na głowie pańskiej niema żadnych śladów uszkodzenia.

Mąż: Ba, na głowie nie, ale na garnku.

Nie ma czasu.

— W sześćdziesiątym roku masz zamiar się żenić? Przyznaj, że nad tem należałoby się dłużej zastanowić.

— Jeszcze dłużej? przecież już od trzydziestu pięciu lat nad tem się zastanawiałem.

Ofiary na Ochronkę,
w Emsworth, Pa.

Gwiazdka dla Sierót.

Parafia Niep. Serca Maryi, 13-ta Warda.
Prob. Wny Ks. J. Szwarcrok, C. S. Sp.

Aleksander Stanek	$1.00
N. N.	1.00
Stanisław Ciemielewski	1.00
Wincenty Dytmer	1.00
Józef Gołębiewski	30
Franciszka Cejrowska	1.00
Wincenty Maranowski	1.00
Kazimierz Wysocki	1.00
Augustyn Wiśniewski	1.00
N. N.	1.00
Wanda Mielcarek	2.50
Czesław Wiktorzewski	50
Antoni Zaporowski	1.00
Maryan Załęski	25
Leon Zieliński	1.00
Paweł Mania	1.00
Szymon Kępiński	1.00
N. N.	1 00
F. i A. Żydanowicze	1.00
Franciszek Tuchnowski	1.00
N. N.	5.00
N. N.	1.00
F. Warywoda	1.00
Marcin Szymański	50
Wojciech Pawlak	1.00
Jan Warywoda	1.00
Franciszek Piłatowski	1.00
Andrzej Wośkowiak	1.00
N. N.	2.00
Kazimierz Elbrecht	1.10
Władysł. i Anna Dąbrowscy	1.00
Franciszek Zaborowski	1.00
Tomasz Lipiński	1.00
M. Rolewski	1.21
Józef Jankowski	2.00
Maryanna Szurszewska	50
Franciszek Makowski	1.00
Kazimierz Zalewski	1.00
L. A. Laszkiewicz	2.00
Kazimierz Str	1.00
Paweł Skonieczny	1.00
Jan Kulikowski	1.00
Kazimierz Zdobiński	1.00
J. L. G.	1.00
Fr. Nalic	1.00
Józef Wójciak	1.00
Bolesław Gąsiorowski	50
Franciszek Bogacz	1.00
Józef Zamojski	25
N. N.	1.00
M. Szramowski	50
Jan Przybyszewski	50
Tomasz Szczepiński	1.00
N. N.	1.00
Fr. Miżejewski	25
Fr. Temerowski	1.25
P. M. G.	50
Michał Stanikiewicz	1.00
M. G.	1.00
Jan Szulc	1.00
Familia W. Pietrusińscy	1.00
Józef Kumnik	25
Fr. Berent	50
S. J. Szczygieł	1.00
Jan Deszcz	1.00
Józef Michalski	50
Maciej Sobieski	1.25
Fr. Paduch	1.00
Stanisław Nowotka	25
August Pulkowski	25
Jan B. Lewandowski	1.00
Antoni Lewandowski	1.00
N. N.	60
N. N.	1.00
Fr. Grada	1.00
Jakób Szaliński	50
Jan Kopczyński	1.00
Stanisław Dąbrowski	40
Jakób Somerfeld	50
M. Janowski	1.00
Szczepan Kwasiborski	35
Timoteusz Kozłowski	25
J. A. Zocharscy	25
A. Tułodziecki	1.00
Antoni i Anna Pawłoscy	5.00
M. D.	1.00
Jakób Klemański	1.40
Jan i Zofia Radkowscy	1 00
Tomasz Gąsowski	50
August Jakóbowski	25
Maryanna Mikulska	25
W. J. Szeląg	2.00
Jan Skaziński	1.00
Bonifacy Szarmach	1.00
K. i Wojciech Ziółkowscy	1.00
Piotr Kamiński	1.00
Wojciech Mielcuszny	1.00
Franciszka Mikulska	1.00
Jan Polakowski	1.00
Aleksander Pomychterowicz	1.00
N. N.	1.00
Antoni Michalski	50
N. N.	1.00
Józef Brózewicz	1.00
M. Filipiak	1.00
Rozalia Kaszycka	25
Ignacy Kicak	1.00
Antoni Zdobiński	50
Jan Sosiński	1.00
Fr. Żygowski	1.40
Państwo F. Gajda	1.00
Rozalia Cieszyńska	1.00
Stefan Przybylski	25
Wojciech Cybach	1.00
Roman Szwarc	1.00
St. Dębowski	75
Michał Mański	1.00
Stanisław Bojarski	25
N. N.	1.00
Julian Izbrant	1.00
Magdalena Modrzejewska	1.00
Julian Borkowski	25
Józef Malewski	1.00
Jakób i Jadwiga Rozenberg	2.00
Szymon Warczalowski	1.00
A. Kaźmierski	3.00
N. N.	1.00
Helena Wójciak	1.00
Bolesław i Helena Mylarscy	50
Cecylia z Gór	50
Jan Kalinowski	2.00
Ignacy Celmer	1.00
Joanna Rozparska	1.00
Józef Wiśniewski	50
Stanisław Kaliński	50
Jan Czuba	1.00
Grzegorz Kuczmański	1.00
Paweł Szałwiński	1.00
Józef Majkowski	50
Józef Kopczyński	50
N. N.	1.00
Michał Kulbacki	1.00
Fr. Paga	1.00
Przyjaciel Sierót	1.00
Władysław Stałowski	30
Józef Jabłoński	25
Michał Szolis	50
Piotr Marcinowski	1.00
Wiktorya Cybulska	1.00
Jan Małecki	1.00
Antoni Lipiński	1.00
Anna Skazińska	1.00
N. N.	2.00
Razem	$163.66
Kolekta w Kościele	70.50
Razem	$234.16

Parafia św. Antoniego, w Homestead, Pa.
Proboszcz Ks. Fr. Miśkiewicz.

Kolekta w Kościele	$37.00
Paweł Szatkowski	1.00
N. N.	1.00
Karol Zientarski	1.00
Paweł Klatka	2.00
Michał Wistoski	1.00
Rozalia Sękówna	1.00
Piotr Trzaskoś	5.00
Szczepan Szywała	1.00
Kazimierz Mamajek	1.00
Piotr i Jakób Sikorscy	2.00
Antoni Wnorowski	1.00
Maryanna Wnorowska	1.00
Fr. Siekierski	1.00
Jan Szywała	1.00
Fr. Wnorowski	1.00
Władysław Szamotowicz	1.00
Adam Sutuła	2.00
N. N.	25
Razem	$61.25

Parafia św. Weroniki, w Ambridge, Pa.
Proboszcz Wny Ks. Jan Kubacki.

Franciszek Wacht	1.50
Michał Owczak	1.25
Jan Klinkowski,	1.00
Szczepan Radwański	1.00
Piotr Kałczyński	1.00
Walenty Jarguł	1.00
Feliks Włostowski	1.00
Wincenty Piotrowski	1.00
Aleksander Hartman	1.00
Andrzej Uniejewski	1.00
Stanisław Dembski	1.00
Antoni i Anna Kruśnicz	1.00
Jan Dynes i żona	1.00
Albert Hartman	1.00
Jan Szostek	1.00
Augustyn Markunas	1.00
Jan Jakub	1.00
Jan Tomaszewski	1.0
Józef Łapiński	1.00
Józef Jaworski	1.00
Piotr Włodarski	1.00
Jan Hartman	1.00
Tomasz Poznar	59
Toczko Fronczok	50
Protazy Trojniak	50
Maryanna Drelenkiewicz	50
Józef Kaceński	50
Ambroży Kaceński	50
Piotr Drewnowski	50
Bronisław Drewnowski	50
Katarzyna Serafin	50
Adam Tomaszewski	50
Fr. i Staś Słoniak	50
Michał Jerzyk	50
Wojciech Paczosa	50
Jan Wojtkowski	25
Józef Maślanka	25
Józef Czechlar	25
Andrzej Gazda	25
Paweł Duśka	25
Drobne ofiary	13.64
Razem	$45.14

Parafia św. Jana Kantego, w Sharpsburg, Pa.,
Proboszcz Ks. M. Kozłowski.

Wny Ks. Prob. M. Kozłowski	10.00
Stanisław Gorzylewski	1.00
A. i M. Zienkiewicz	50
Józef i Klemens Przeradzcy	1.00
Józef Jaśniewski	1.00
Fr. Bąkowski,	50
Józef i Anna Jetkiewicz	1.00
Stanisław Koysiński	1.00
Antoni Styborski	50
Jan Brzóski	50
Ludwika Majewska	50
Kazimierz Kukawa	50
Józef i Maryanna Rosińscy	1.00
Drobniejsze ofiary	10.90
Razem	$29.90

Parafia św. Stanisława, Stubenville, Ohio.
Prob. Wielb ks. Smogór,

Wiel. Ks. Prob. Smogór	10.50
N. N.	1.00
August Retkowski	1.00
Jan Simiński z familią	1.00
Władysław Dąbrowski	1.00
Antoni Wotkilewicz	1.00
Adam Remkiewicz	50
Jan Górski	50
J. Przygodzki	50
N. N.	1.50
Józef Malcik	1.00
Jan Ostrowski II	50
N. N.	1.00
J. Kapeszyńska	1.00
J. Łaciński	50
Maryanna Bartnicka	50
Adam Ajdrukacis	50
Józef Elbicki	1.00
N. N.	1.00
Teodor Zawistowski	1.00
Adam Rymen	1.00
Stanisław Rymen	1.00
Bronisław Rymen	1.00
N. N.	1.00
N. N.	1.00
Piotr Mocnarski	1.00
Walenty Kulak	50
Walenty S	1.00
Julian Kołakowski	1.00
Michał Frankowski	1.00
Władysław Panaszewski	1.00
Szczepan Nowak	1.00
K. Bojda	1.00
Fr. Piotrowski	1.00
Hieronim Borowski	1.00
Maryanna Rex	1.00
Leon Krupski	1.00
Stanisław Krakowski	1.00
Józef Filipowski	2.00
Michał Iwanowski	1.00
N. N.	1.00
Jan Muszyński	1.00
Szczepan Kubiszewski	1.00
Jan Grochowski	50
Franciszek Ejzak	50
J. M. P. Załęscy	1.15
Ewa Sypucińska	1.00
N. N.	1.00
Jakób Bosacki	1.00
Józef Serwatka	1.00
Paweł Ejzak	1.00
Stanisław Kulkowski	1.00
Tekla Wojtoń	1.00
Józef Koń	50
Familia Targacz	2.25
N. N.	1.00
N. N.	1.00
Stefan Kondratowicz	1.00
N. N.	1.00
Adam Baranowski	1.00
N. N.	1.00
Jan Piątek	50
Klementyna Siejek	50
Jan Pontlakowski	1.00
W. Ziółkowski	1.00
Jan Rychliński	1.00
Elżbieta Maniecka	1.00
N. N.	1.00
Fr. Laguna	1.00
Władysław Zając	1.00
Maryan Błocki	1.00
Józef Kosiński	1.00
N. N.	1.00
Adam Szefler	1.00
Leokadya Mendelska	1.00
Adam Piórkowski	1.00
Katarzyna Błocka	50
Fka Filipowicz	50
Józef Lubomski	1.00
Fr. Grabowski	1.75
Ignacy Jarzynski	1.00
Szczepan Molenda	1.00
Mrs. Fanning	1.00
Katarzyna Kozioł	50
Julian Pawłowski	1.00
Wł. A. Mielcuszny	10.00
Tomasz Radzik	1.00
H. i P. Bakanowscy	1.00
Fr. Limanek	1.00
Br. Cinter	50
Władysław Kaszubowski	50
Józef Królikowski	1.00
Piotr Sosnowski	50
Jan Borysowski	50
Władysław Wieprzkowski	1.00
Alex Sosnowski	50
Michał Posłuszny	5.00
Szymon Jasiński	1.00
N. N.	1.50
Jan Puciata	1.00
Jan i Katarzyna Szymańscy	1.00
M. Kaniewski	1.00
Walenty Kwiatkowski	50
Andrzej Nowak	1.50
Fr. Ćwikliński	1.00
N. N.	1.00
Adam Goryszewski	1.00
Stanisław Bieńkowski	1.00
N. N.	1.00
Stanisław Matuszewski	50
Zofia Koziół	50
Fr. Łykowski	1.00
N. N.	1.50
Michał Rosiewski	50
Ignacy Włódarski	1.00
Władysław Piątek	1.00
Felix Błaszkiewicz	1.00
Leon Hyczewski	50
Wincenty Sztukowski	1.00
Anna Łajkatene	50
Konstanty Bińkowski	1.00
Roch Kosnowski	2.00
Fr. Jendrzejewski	1.00
N. N.	3.00
Jan Roźniak	1.00
Maryanna Piętona	50
Jan Wiśko	1.00
Szczepan Nowak	1.00
N. N.	2.00
Józef Tabarkiewicz	1.00
Jan Kalinowski od krewnych	1.25
Tomasz Kobesko	1.00
Bolesław Zwolski	60
Józef Stachelczyk	1.00
N. N.	2.00
N. N.	1.00
Paweł Mroczek	1.00
Józef Rutkowski	1.00
Konstanty Kułakowski	1.00
Julianna Kasprzak	50
N. N.	1.00
Bolesław Jabłoński	50
Ignacy Tomaszewski	1.00
Piotr Rutkowski	1.00
Stanisław Gryniewicz	1.00
N. N.	1.00
Jan Ignasiak	1.00
Władysław Machnowski	1.00
Drobniejsze ofiary	21.00
Razem	$653.85

Parafia Imienia Maryi, w Donora, Pa.
Prob. Wiel. ks. W. Odziemczewski.

Józef Zięba	1.00
Wincenty Sudoł	1.00
Jan Żegleń	1.00
Józef Sudoł	1.00
Jan Kopeć	1.00
Jan Niecz	1.00
Jan Sudoł	1.00
Jan Garncarz	1.00
Józef Jantoń	1.00
Józef Rybnik	1.00
Jan Kopeć	1.00
Wojciech Rembiesa	1.00
Filip Jaskot	1.00
Maciej Żołdak	1.00
Piotr Jankiewicz	1.00
Katarzyna Hełmińska	1.00
Paweł Wojciechowski	1.00
Szmon Moskal	1.00
Drobniejsze ofiary	32.00
Razem	$50.00

Parafia św. Józefa w Uniontown, Pa.
Prob. Wiel. ks. B. Pawłowski

Józef Fortek	1.00
Franciszek Zawisza	1.00
Jan Dorula	1.00
Jan Kozłowski	1.00
Szczepan Piergalski	1.00
Franciszek Franosowicz	1.00
Jan Lendecki	1.00
Antoni Kobylarczyk	1.00
Jakób Skupin	1.00
Maryanna Smierakowska	1.00
Anastazya Błaszak	1.00
Maryanna Rakowska	1.50
Wojciech Bosman	50
Andrzej Augustyn	50
Władysław Kustroń	50
Józef Mosoń	50
Jan Bobak	50
Michał Stelmach	50
Jan Mrowca	50
Józef Zarecki	50
Józef Franczyk	50
Jan Stryczek	50
Stanisław Lebica	50
Michał Napieralski	50
Marcin Jojczyk	50
Antoni Augustyn	50
Faustyn Gleba	50
Marcin Cisz	50
Jan Augustyn	50
Józef Czajka	50
Andrzej Mularz	50
Jan Charęza	50
Franciszek Mularz	50
Stanisław Luberda	50
Katarzyna Kula	50
Jan Gargula	50
Franciszek Skupień	50
Jan Walkosz	50
Jan Żurawski	50
Franciszek Lorenc	50
Wojciech Czajka	50
Wojciech Leśniak	50
Walenty Jeżewski	50
Józef Giza	50
Stanisław Bezak	25
Józef Usłuszny	25
Sebastyan Roliga	25
Stanisław Mucha	25
Franciszek Stanoch	25
Józef Duda	25
Stanisław Kustroń	25
Michał Kraska	25
August Małyba	25
N. N.	25
N. N.	25
Razem	$30.75

Pprafia św. Władysława, w Natrona, Pa.
Proboszcz Ks. Jan Kopera.

Wiktor Orkwiszewski	$1.00
Frank Groszewski	1.00
Antoni Sikorski	1.00
Adam Krzykalski	1.00
Walenty Rusiewicz	1.00
Stanisław Bukowski	1.00
Konstanty Rybicki	1.00
Bronisław Langa	1.00
Ignacy Mroziński	1.0
Szczepan Bukowski	1 00
Antoni Cieśliński	1.00
Piotr Grzendwalski	1.00
Frank Skowroński	1.00
Wiktorya Kotecka	1.00
Józef Chrzanowski	1.00
Józef Wojciechowski	1.00
Jan Kromkowski	1.00
Bronisław Pietruszewski	1.00
Zofia Orkwiszewska	1.00
Stanisław Pyszczyński	1.00
Stanisław Kowalski	2.00
Stanisław Cieśliński	1.00
Jan Mieczyński	1.00
Józefa Bęcławska	1.00
Leon Hojnowski	1.00
Bolesław Krokowski	1.00
Józef Chmielewski	1.00
Stanisław Czaplicki	1.00
Wincenty Czaplicki	1.00
Jan Sowiński	1 00
Feliks Mezuchowski	1.00
Konstanty Chmielewski	1.00
Cypryan Mechowski	1.00
Jan Rusiewicz	1.00
Ludwik Tref	1.00
Andrzej Baranowski	1.00
Ludwik Krasiński	1.00
Stanisław Skowroński	1.00
Stanisław Przygocki	1.00
Władysław Żesiotarski	1.00
Jan Skowroński	1.00
Stanisław Dropiewski	1.00
Kolekta w Kościele	79.89
Razem	$122.89

Parafia św. Stanisława Kostki.
Proboszcz Ks. C Tomaszewski, R. S. Sp.
(Ciąg dalszy.)

N. N.	1.00
N. N.	3.00
Jan Kulisiak	1.00
Państwo Wojnowscy	1.00
W. Pietrucik, Darien P. O.	1.00
W. Paprocki	1.00
Przyjaciel Sierót	1.00
Pan Kazimierz Tarkowski	100.00
Pp. Czyżewscy, Braddock, Pa.	50.00
Elżbieta Siatkiewicz	1.00
S. Wyszkowski	50
A. Szyszkowski	1.00
Michał Radźwiłowicz	1.00
P. Ciechanowski	1.00
Teofil Bujno	1.00
N. N.	2.00
Jan Bojiński	1.00
Państwo W. Stefanowicz	10.00
Jakób Wiśniewski	1.00
August Lewandowski	1.00
Tomasz Szykowny	2.00
Fr. Antosiewski	1.00
N. N.	1.00
Przyjaciel Sierót	10.00
Jakób Kaczór	1.00
Paweł Sordaj	1.00
Piotr Bielawski	1.00
N. N.	2.00
Jan Bogiemczewski	50
Bolesław Stankiewicz	1.00
Jan Cieślak	1.00
Józef Pawlak	1.00
Anna Królikowska	75
Maryanna Mak	1.00
A. Andrulewicz	1.00
Stanisława Stanisławska	70
Jan Hybiński	1.00
Stanisław Sosnowski	50
Jan Bożydło	50
Andrzej Dworak	1.00
Stanisław i Apolonia Los	1.00
Wincenty Hurgo	50
Andrzej Janicki	1.00
Antoni Gąsiór	1.00
F. Bogucki	1.00
Michał Fantała	50
F. Matewsik	50
Anna Michalewicz	1.00
Drobniejsze ofiary	4.40
Adam Rakoczy	1.00
N. N.	1.00
N. N.	1.00
N. N.	1.00
N. N.	1.00
Józef i Marya Przewiezikowscy	1.00
Ewa Krawczul	1.25
N. N.	1.00
Antoni Wołczański	1.00
Jan D. Klawon i żona	7.00
W. Loritz	50
Drobniejsze ofiary	2.50
Ignacy Dąbrowski	1.00
Jerzy i Fr. Kwiatkowscy	1.00
Stanisław Flott	1.00
Michał Klaja	50
Józef Pałaszyński	1.00
Anna Klaja	50
Jan Jasiński	50
Józef Hajduk	50
Fr. Wróblewski	50
N. N.	1.50
Przyjaciel Sierót	50.00

Na Ochronkę.

Zebrała Pani Katarzyna Słomowicz.

Wojciech Mielcuszny	$1.00
Stanisław Mielcuszny	50
Józefa Zózefkowicz	1.00
Józef Raczyński	50
Soboleński	50
Pawłaczka	50
Kaczmarowska	25
Wiśniewska	25
Kasiński	1.00
N. N.	25
Wiśniewska	25
N. N.	25
Rev.	50
N. N.	50
N. N.	50
N. N.	50
N. N.	10
N. N.	10
Uszko	50
Grabowska	25
N. N.	50
Nowak	13
Razem	$9.83

Osoby o wązkich piersiach.

U ludzi pracujących siedząco wewnątrz budynku i tych, którzy nie używają ruchu, piersi stają się wązkiemi. Płuca ściśnięte są w małej przestrzeni zamiast rozszerzać się swobodnie za każdem odetchnięciem. Ludzie tacy, jak również i wszyscy, którzy nie oddychają prawidłowo, skłonni są do chorób piersiowych, suchot itp. Przy pierwszych oznakach zaziębienia lub kaszlu należy zacząć brać Severy Balsam na Płuca, godne zaufania lekarstwo na ból gardła, zbolałe płuca. Należy je wziąć zawczasu i przez to uniknąć przedwczesnego grobu. — Zapytajcie każdego, kto to lekarstwo używał, a przekonacie się, że jest ono skuteczne we wszystkich wypadkach.

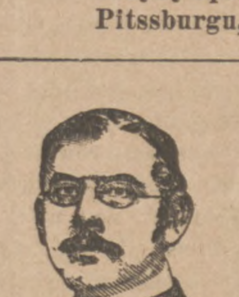
Cena 25 i 50 centów we wszystkich aptekach lub od fabrykanta W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Czas płacić
— za —
WIELKOPOLANINA.

ZAWIADOMIENIE: Mój ofis mieści się obecnie p. n. 614 Penn. Ave., drugie piętro od frontu.

CHOROBY MĘŻCZYZN

Jedyny specyalista chorób męzkich w mieście Pittsburgu, który może mówić po polsku - - -

Nie czekaj, aż cały system opanowany zostanie chorobą — aż cały system nerwowy zostanie zwichnięty, a ty sam staniesz się niezdolny do pracy i obcowania z ludźmi.

Niepewne, połowiczne leczenie tylko szkodzi zdrowiu. Najgorsze przypadki, jakie leczyliśmy, są te, które niedobrze leczono, zanim się udano do mnie. Ja leczę przez zapobieganie chorobom i jestem przeciwny krajaniu i bolesnemu leczeuiu. Każdy chory powinien być leczony jak najostrożniej i na stałe. Ja nie daję fałszywych i szumnych obietnic; ani nie obiecuję wyleczyć kogoś w paru dniach, aby ściągnąć jaknajwięcej pacyentów. Lecz ja gwarantuję zupełnie bezpieczne i stałe wyleczenia w najkrótszym możliwie czasie, bez pozostawienie w systemie żadnych złych skutków. Mój system jest tani i pewny. Ja leczę:

SEKRETNE CHOROBY w 3 do 5 dniach. ZAKAŻENIE KRWI w 30 dniach, bez użycia merkuryusza lub potaszu. STRYKTURĘ bez bólu i bez noża, HYDROCELE w 24 godzinach bez operacyi.

STRACONE SIŁY męskie leczę w 14 dniach. OSŁABIENIE różnych narządów ciała i męskości przywracam do normalnego stanu w krótkim czasie. CHOROBY NEREK pęcherza i tp. leczę bardzo prędko.

REUMATYZM najrozmaitszy szybko. VARICOCELE leczę w 15 dniach. WRZODY i wyrzuty skórne leczę skutecznie i prędko. ECZEMA i tp. dolegliwości leczę w bardzo krótkim czasie.

Dr. LORENZ, 614 Penn Av.

Godziny ofisowe: Od 9ej rano do 9ej po południu w dni powszednie.
W niedziele od 9ej rano do 4ej po poł. Egzystuje w Pittsburgu od 15 lat w tem samem miejscu. Mówimy po polsku, po rusku, po słowacku i niemiecku.

GRUNTA, FARMY, DOMY.

Mamy rozmaite farmy.
My mamy zniżone ceny i damy długi czas do wypłaty ostatnich sum.
Dwie (2) duże koleje żelazne w toku budowy.
Jedna wielka kolej żelazna przechodzi przez Sobieski.
Wszystkie farmy prędko się podnoszą w ceny.
Wolny obwóz ze Sobieski po farmach.
Piszcie po informacye i przyjedźcie zaraz.

J. J. Hof Land Company,
SOBIESKI, WIS.

Baczność!
Czytajcie uważnie co mówi poważny doświadczony Polski Lekarz ze starego kraju.

„Podróżowałem po całej Ameryce jeszcze nie zdarzyło mi się spotkac tutejszego lekarza, któryby leczył choroby sekretne systemem europejskim; przeto bardzo wielu błąka się od jednego lekarza do drugiego daremnie szukając radykalnej pomocy w swej chorobie. Czasami ludzi takich ogarnia rozpacz z braku odpowiedniego lekarza, któryby był w stanie uleczyć ich ze strasznej choroby. Każda próba z coraz to innym lekarzem kosztuje wiele. Pieniądze tracą, a zdrowia nie zyskują. Lekarze tacy używają bombastycznych ogłoszeń po różnych pismach i wielu daje się im wyzyskiwać. Każdy z nich chce na nieszczęśliwych polakach robić pieniądze. Dlatego nawet uczą się po polsku, aby polskie dolary wydostać mogli od polaków. Aby temu złemu zapobiedz, postanowiliśmy założyć polską instytucyę, zwaną

EUROPEJSKIE SANITARIUM

w którem dajemy każdemu po gruntownem zbadaniu stanu choroby klienta poradę zdrową i uczciwą bezinteresownie, a jeśli pacyent życzy sobie być przez nas leczony, a choroba jest jeszcze do wyleczenia, uczynimy to, za cenę stosunkowo bardzo przystępną.

Pamiętajcie, że u nas porada jest darmo. Do zbadania stanu zdrowia pacyenta poświęcamy wiele czasu. A opinia nasza o stanie choroby jest decydującą.

Przyjdźcie i przekonajcie się o rzeczywistości. Adres nasz jest:

EUROPEJSKIE SANITARIUM,
3505 Butler Street, Pittsburg, Pa.
Drugie piętro, trzeci dom od rogu 35 ulicy.

Choroby Mężczyzn.

DR. KOLER

jest jedynym specyalistą chorób męzkich, mówiący po polsku.

Mniejsza z tem jaką może być twa choroba lub jej sytem, ja cię mogę wyleczyć, jeśli tylko do wyleczenia jesteś. Moja 15-letnia praktyka jako specyalisty, leczenia chorób męzkich wyłącznie, są dobrą rękojmią, że mogę cię uleczyć. Da ci to natychmiastową ulgę, i uleczy w zupełności szybciej, jak którykolwiek inny specyalista.

Dr. Koler dyplomowany w Warszawie. również w całych Stanach Zjednoczonych. Dr. Koler nie twierdzi, że dokona wyleczenia w każdej chorobie, ale twierdzi, że wyleczył 8 wypadków choroby na każdych 10ciu pacyentach, którzy udali się do niego na leczenie. To, co tu piszę, nie jest żadną chełpliwością, ponieważ mogę udowodnić moje twierdzenia świadectwami ludzi, których już wyleczyłem, a których inni opuścili i uznali za nieuleczalnych.

Dra Koler specyalnością jest szybkie i zupełne wyleczenie **wszelkich chorób męzkich sekretnych i skórnych** za niską cenę, a bez przerwy w zajęciach zawodowych.

Dr. Koler również leczy: Katar, dychawicę, ból głowy, bicie serca, reumatyzm, bezsenność, skrofuły, wodną puchlinę, hemoroidy, rupturę, epilepsyę, taniec św. Wita, wrzody, suchoty, choroby płuc, żołądka, wątroby, kiszek i pęcherza. A zatem nie ociągajcie się z przyjściem do mnie, aby leczyć się u doktora, który zna i rozumie waszą mowę i po bratersku z wami współczuje.

GODZINY PRZYJĘCIA:
Od 9ej rano do 8ej wieczór. W niedzielę od 9ej rano do 2ej po południu.

DR. KOLER,
644 PENN AVENUE, PITTSBURG.

WIELKOPOLANIN
Published every Thursday by the
POLISH PRINTING AND PUBLISHING CO.

Rev. C. TOMASZEWSKI, President & Treasurer.
A. LEWINSKI, Managing Editor.
56—22nd St., Pittsburg, Pa.
C. D. & P. T. TELEPHONE, 2263 GRANT.
P. & A. TELEPHONE, 2204 MAIN.

„WIELKOPOLANIN"
Tygodnik poświęcony sprawom Polsko Katolickiego ludu w Północnej Ameryce.
WYCHODZI W KAŻDY CZWARTEK.

Wszelkie korespondencye adresować należy.
„WIELKOPOLANIN"
56—22nd Street, Pittsburg, Pa.

Wszelkie przesyłki pieniężne adresować:
Polish Printing and Publishing Co.,
56—22nd Street, Pittsburg, Pa.

PRENUMERATA:
Rocznie w Stanach Zjednoczonych....$1.50
Po za obrębem Stanów Zjednoczonyh..$2.50
Pojedynczy numer.................... 5c

ENTERED AT THE PITTSBURG POST OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.

Uwagi.

Żydzi w New Yorku, czując się obecnie potęgą, już nie tylko finansową ale i polityczną — wnieśli do Rady szkolnej petycję, na jaką się tylko bezczelność żydowska zdobyć może, by święta Bożego Narodzenia nie obchodzono w szkołach obowiązkowo, czyli inaczej, aby „bachury" żydowskie w dniu najuroczystszym w świecie chrześcijańskim, nie zmuszone były świętować, lecz pobierały naukę. Fakt to znamienny, charakteryzujący rasę tę na całym świecie. „Żyd żydem pozostanie", mówi nasze przysłowie ludowe. Cywilizacja chrześcijańska nigdy ich nie przesiąknie i nie zmieni. Dążność ich rasowa, leżąca już w ich krwi, jest wyodrębnienia się, uchodzenia za lepszą od innych, od Boga wybrana. Emigracja żydowska w New Yorku, zaledwie dwie generacje stara, już cztero miljonowe miasto przerobić chce na niechrześcijańskie, ale semickie.

* * *

W. J. Bryan, „stały kandydat" na prezydenta z partji demokratycznej, zapytany, czy nominację w r. 1908 przyjmie, ze „świętem oburzeniem" odpowiedział, że zaszczytu takiego, jak nominacja na kandydata, żaden „dobry" Amerykanin odmówić nie powinien. Ależ rozumie się, i my się chętnie z p. Bryan'em na to zgadzamy, zwłaszcza, że obrany czy nie, zaszczyt przynosi dolary p. Bryan'owi.

* * *

Jedno z pism angielskich opisując społeczeństwo amerykańskie, z żalem zaznacza, że nie posiada ono „klasy niepracującej" (leisured class). I owszem, mamy i niepracujących: trempów, politykierów różnego rodzaju z małą przymieszką synów multi miljonerów. Stanowią oni klasę niepracującą z tą niedogodnością, że często „zabija czas" po więzieniach.

* * *

Osławiony łapownik, major miasta San Francisco, Schmidt, wyraził się, iż „gotów nawet oddać swe życie, by powstrzymać napływ i rozrastanie się „hordy japońskiej" w San Francisco.

Nikt od p. majora tego nie żąda i zupełnie zbyteczne poświęcenie. Raczej oddałby w miejsce swego życia, owe miliony dolarów, jakie sam i ze swymi zausznikami złupił z ofiar katastrofy.

* * *

Nasi wielcy i mali politykierzy, począwszy od prezydenta a skończywszy na „leaderze" wardowym, tyle gadają o świetnym stanie przemysłu i handlu naszego, o dobrobycie ogólnym, że farmerzy, mleczarze, hodowcy bydła i t. p., rzesza żywicieli mas, stale podnosi ceny produktów spożywczych, bo i dla czegóżby nie mieli grabić siana, skoro słońce świeci.

* * *

Z naszych urzędników miejskich pracowali najciężej w ubiegłym roku — koronerzy. Ręce im ponoś omdlewały od pisania świadectw pośmiertnych. Życzyćby wypadało, by w bieżącym roku panów koronerów ominęła ta ciężka praca w zupełności, tak, by aż zapomnieli zupełnie podpisać się. Lecz coby znowu było z pogrzebowymi?

* * *

Na Sylwestra mieliśmy dzień majowy; — w maju będziemy mieli — dnie grudniowe. I natura czasami się myli.

* * *

W Serbji zanosi się na nową rewolucję pałacową, a w Serbji, jest to jednoznacznem z morderstwem króla, królowej i potomstwa.

* * *

Ileż to od wtorku postanowień noworocznych rozbiło się? Bo postanowienie było gliniane.

* * *

Tutejsza komisja egzaminacyjna lekarska odmówiła licensji do praktykowania zawodowego 31 kandydatom na 122 świeżo ze szkoły wypuszczonym medykom. Będą mieli czas cały rok do poduczenia się w swej sztuce.

Od Wydawnictwa.

W bieżącym tygodniu jeszcze rozpoczniemy wysyłkę naszego wspaniałego kalendarza, wszystkim **dobrym** prenumeratorom, którym nie potrzeba nawoływań i zachęty, by uiścili się ze swych zobowiązań.

Mniej dobrzy, to jest tacy, którzy z przedpłatą zalegają za rok miniony tylko, wyszlemy również kalendarz, jużby choć tylko dlatego, aby im przypomnieć, że o nich pamiętamy, podczas gdy oni, zdaje się, zapomnieli o naszem istnieniu i są odbiorcami pisma, za którą to rzecz narody cywilizowane zwykłe są **płacić i to z góry**. Mniej dobrzy, otrzymają jednak tylko w mirę, jak nam pozostanie po pierwszych. — Złym prenumeratorom przypominamy po raz ostatni, że krzywdzą wydawnictwo polskie, co jest czynem hańbiącym, niegodnym Polaka, bo jest to nic innego jak najzwyklejsze okradanie wydawnictwa, które nie szczędzi kosztów, pracy i trudu, aby nieść w domy ich oświatę, pożyteczną strawę duchową i rozrywkę, które stoi na straży interesów narodowych i służy ogółowi często radą i pomocą.

Prosimy zatem i wzywamy wszystkich zalegających z opłatą od dwóch lat i dłużej, by w ciągu stycznia uiścili się z zaległości, gdyż po tym czasie poczynimy odpowiednie kroki przez władze pocztowe, które należytość ściągną przymusowo, lub też winnych za **nadużycie poczty** ukarzą odpowiednio.

W dodatku jeszcze dla ostrzeżenia wszystkich innych wydawnictw, nazwiska tych nieuczciwych umieścimy w gazecie.

Wydawnictwo.

Ofiary na Ochronkę,
w Emsworth, Pa.
Gwiazdka dla Sierót.

Parafia Najśw. Rodziny, 41 ulica, Proboszcz Ks. Antoni Smełsz.

Tenludic Konst. .50
Skorczyński Ant .50
Kostro B .50
N. N .50
N. N .50
Gradzina M 1.00
Kanoza Felix .50
Rosa Jan 1.00
N. N 1.00
N. N .50
Wiśniewski Jak. 1.00
Gerłowski Mich. 5.00
Burek Katarzyna 1.00
Werpuchowski W .50
Januszewski Ant .50
Ziezulewicz Ant .50
Mężyk Ad. .50
Leśniak Ant 1.00
Bajnowski Jos .50
Mazarowski Ant 1.00
Dzieci Szkoły Najśw. Rodziny 5.00
Faszczewski Ig 1.00
Wiśniewski Sta. 1.00
N. N 1.00
Cwikliński J. Fr. .50
N. N 1.00
Kubacki M .50
Kamiński M. .50
N. N .50
Orłowski Ig .50
Kempa Jos .50
Pluta Rozalia .50
Hojnacki M 1.00
Paterak M .50
Tybarski Jul. 5.00
Schuda K .50
Majkut Woj. 50
Slimak Aniela 1.00
Zaleski Tom 1.25
Nykiel Aniela 1.00
Wardziński Wiktor 1.00
Mądry Jos. 1.00
Losowski Paweł 2.00
Sirla M 1.50
Rzeźnik Jos 50
N. N 1.00
Czołba Jos 1.00
N. N 1.00
Wiśniewski Jos. 1.00
Stemplewski Jos 1.00
Kawiński K 1.00
Marciszonek W. 1 00
N. N .50
N. N 1.00
Ruszkiewicz B 1.00
Rygielski Jan 1.00
Dogonka W 5.55
Jabłoński Alex 1.00
Wondołkowski Sta 1.00
Brzozowski Jul .50
Krabowski Ant 1.00
Cwikliński Franc 1.00
Wegrzyn Maciej 1.00
Bobrowski Kaźm 1.00
Rygielski Ant 1.00
Kibirksztis D. J. 1.00
Akscin S. 1.00
Swierczek Jan .50
Sielatycki Jan 1.00
Mikołajczyk 50
Majkut Seb .50
Nykiel M .50
Walenty N. N .50
N.N .50
Wondokoński Bol .50
Kaminska J. R. .50
Ramski Jan 1.00
Rzadkiewicz Fr 100
Gardyjan Kat. 1.00
Leja Ig 1.00
Budzinski Mich. 2.00
S. K 1.00
Brodowski Tad .50
Maculski Ant 1.00
Gajda And .50
Anuszkiewicz Wład 1.25
N. N .75
N. N .50
N N 1.00
Sylak Jan 1.00
Michałowicz Wiktorya 2.00
Pietrzukowski J .50
Gogolewski Mich 1.00
Ofiara od Ministrantów 5.00
Ks. A. Smełsz 15.00
Różne ofiary 149.00
Kolekta w II Dys 23.20
Kolekta w III Dys 12.75

Razem $300.25

Parafia św. Wojciecha, Południowa strona.
Proboszcz Przew. Ks. Jan Górzyński.

Antoni Surdyk $2.00
Jan Tyks 1.00
Józef Leszczyński 1.00
Andrzej Nowak 1.00
Józef Paśniewski 1.00
Władysław Maciejewski 1.00
Michał Sokół 1.00
Wojciech Mikrut 1.00
Andrzej Ćwikliński 1.00
Antoni Muściwajewski 3.00
J. W. A. Zawodniak 1.00
Paweł Budnik 1.00
Jan Szok 1.00
Stanisław Kolenda 1.00
Wojciech Pietras 1.00
Jakób Piorkowski 1.00
Wojciech Czaja 1.00
Józef Dubski 1.00
Ludwik Cieślak 1.00
Michał Pruchniewski 5.00
Jan Stasik 5.00
Wojciech Szwaranowicz 10.00
Starzyński 5.00
Jan Żurawski 5 00
Jan Niemczyk 5.00
Jan Zdanczewski 5.00
Józef Prusinowski 5.00
Marcin Wilczyński 2.00
Jan Sobotka 2.00
Józef Rabinek z familią 1.75
K. Kokoszka 2.00
Franciszek Płocharski 1.25
Stanisław Nowakowski 1.00
Michał Nowak 1.00
Antoni Palucis 1.00
Wojciech Kaczmarek 1.00
Jakób Czech 1.00
J. Filip 1.00
Andrzej Kaminiecki 1.00
Zofia Sala 1.00
Jan Suchodubski 1.00
M. Rapczyńska 1.00
Anna Wiśniewska 1.00
Julian Butka 1.00
Stanisław Kłoszoch 1.00
Andrzej Zagórski 1.00
Maryanna Leśniak 1.00
Jan Przybylski 1.00
Wojciech Kanclewski 1.00
Katarzyna Konieczna 1.00
Tomasz i Walerya Kich 1.00
Michał Czarniewski 1.00
Andrzej Lech 1.00
Franciszek Antkiewicz 1.00
Stanisław Matela 1.00
Walenty Klepczyński 1.00
Stanisław Arkowski 1.00
Frank Savama 1.00
Wiktorya Sygnarska 1.00
Augustyn Mielcarek 1.00
Jan Ruciński 1.00
Władysław Sobociński 1.00
Antoni Dziębiorak 1.00
Szymon Ostrowiecki 1.00
Józef Pikul 1.00
Józef Kopera 1.00
Józef Rybicki 1.00
Zygmunt Dobrydnio 1.00
Antoni Tobiasz 1.00
Władysław Stelmach 1.00
Antoni Dombrowski 1.00
Rozalia Błaszak 1.00
Franciszka Błaszak 1.00
Stanisław Błaszak 3.00
Marcin Krajewski 1.00
Ignacy Politowski 1.25
Adam Stachowicz 1.00
Jan Świątek 1.00
Zygmunt Gryczewski 1.00
N. N. 1.10
Antoni Pieczyński 1.00
Pewne osoby 1.00
A. B. 1.00
Stanisław Cenkier 1.00
Antoni Czyrnek 1.00
Bronisław Kuklewski 1.00
Stanisław Prusakowski 1.00
Stanisław Matuszyk 1.00
Jan Świątek 1.00
Marcin Stanek 1.00
Michał Praniewicz 2.00
Stanisław Paczyński 1.00
N. N. 1.50
W. Łotara 1.00
Wawrzyn Bwidelski 1.00
Michał Dobrzański 1.00
Józef Dobrzański 1.00
Władysław Dziewit 1.00
Wawrzyniec Gorecki 2.00
Jan Stempski 1.00
Jan Dzikowski 1.00
Piotr Wawrzyniak 1.00
Franciszek Banaszak 1.00
Filip Jażembski 1.00
Szczepan i Maryanna Eichost 1.00
Wincenty Popiołek 1.00
S. Makowski 1.00
Szymon Urdzela 1.00
Ignacy Zjawiński 1.00
Kanty Przybyła 1.00
Wojciech Nogal 1.00
Stanisław Holewa 1.00
Leon Bielecki 1.00
J. L. Z. 1.00
Antoni Kowalski 1.00
Stanisław Gaworski 1.00
Wanda Kurcz 1.00
Karol M ś 1.00
Jan Kowalski 1.00
Stanisław Liberkowski 1.00
Jan Łydziński 1.00
Franciszek Łapiński 1.00
Józef Puza 1.00
Kazimierz Wajert 1.00
Franciszek Kosmacki 1.00
Jan Sobczak 2.00
Stefania Makowska 50
Wawrzyniec Makowski 50
Apolinary Karwowski 50
Andrzej Ciesielski 50
Franciszek Guzik 50
Julia Lenik 50
Józef Grabowski 50
Stanisław Wiater 50
Jan Trzciński 50
Tomasz Bukowski 50
Józef Krzyżaniak 75
Leon Konarzewski 50
Stanisław Wolaszek 50
Antoni Sobczak 50
Jakób Sadowski 50
Antoni Dominikowski 50
Jan Zieliński 50
Franciszek Surmanowicz 50
Józef Rosłoński 50
Franciszek Kaczmarek 50
Rozalia Orzech 50
Antoni Redmerski 50
Jan Urbański 50
Jan Kowalski 50
Jan Gzelka 50
Wincenty Wiliński 50
Bernard Sitacz 50
Adam Czechowski 50
Jakób Juszczyk 50
Maryan Gawlik 50
Jan Stelmach 50
Jan Sieński 50
Jan Gorczyca 50
H. Lejtenberg 75
Władysław Wierzbowski 50
Stanisław Ozimk 50
Szymon Kuklewski 50
Jan Lewandowski 1.00
Franciszek Gumienny 1.00
Jan Zagórski 1.00
Leśniak 1.00
Julia Dziedzic 1.00
Antonina Narolewska 1.00
Wojciech Kopyciński 1.00
Józef Muszyński 1.00
Andrzej Jankowski 1.00
Wiktorya Dominowska 1.00
Marcyanna Klawińska 1.00
Antoni Zieliński 50
Józef Litz 50
Julian Myśliwczyk 50
Fr. Poczwardowski 50
Andrzej Ważocha 50
Andrzej Andrzejczak 50
Klemens Ambrozewicz 50
Jan Różański 50
Franciszek Jankowski 50
Józef Wajda 50
Adam Brzuskowski 50
Stanisław Bobro 50
Franciszek Preis 50
Jan Kucia 50
Stefan Hertman 50
Andrzej Kolanko 50
Jan Głas 50
Maciej Głas 50
Stanisław Michlicki 50
Stanisław Wantuch 50
Piotr Guzowski 50
Józef Pokrywka 50
Józef Andruczyk 50
Szczepan Smaleński 50
Andrzej 50
Franciszek Duch 50
Antoni Złotnik 50
Walenty Napieracz 50
Roch Andrusewicz 50
Szymon Stepień 50
Władysław Dąbrowski 50
Jakób Sowa 75
Michał Zider 50
Stanisław Zaręba 50
Franciszek Krzyżewski 50
Jan Sowa 50
Jędrzej Kozłowski 50
Walenty Kliś 50
Antoni Motyka 50
Kazimierz Kiejniczak 50
Wawrzyniec Piecuch 50
Leon Jesionowski 50
Jan Antkiewicz 50
Jan Zabłotny 50
Kazimierz Jesiński 50
Stanisław Piaścik 50
Antoni Stachowicz 50
Leon Krupieński 50
Józef Sadowski 50
Wincenty Fiarmas 50
Józef Blejwas 50
Michał Roszyk 50
J. S. 50
W. Wietrzyński 50
Michał Dwozik 50
Panna Józefa Kaczmarek 50
Błażej Skiba 50
Franciszek Witek 50
Józef Błażejewski 50
Rozalia Łukaszewska 50
Wojciech Bojanowski 50
Szymon Błaszkiewicz 50
Adam Bojanowski 50
Antoni Astemborski 50
S. Waliszewski 50
W. Kornatowski 50
Józef Polaczek 50
Weronika Papciak 50
Jak. Spulmik 50
Stanisława Laitenbeg 50
Franciszek Muszyński 75
Michał Krynicki 50
Jędrzej Wypasek 50
A. F. S. 50
Józef Kaczmarczyk 50
Adam Michalak 50
Jan Mroczka 50
Ludwik Wiśniewski 50
Franciszek Dominikowski 50
Wacław Siwik 50
Jan Radziewicz 50
Stanisław Darmodał 50
Wiktor Ksiebka 50
S. Urbaniak 50
Andrzej Piotrowski 50
Panna Maryanna Zulka 50
Jan Stoś 50
Stanisław Michałek 50
Piotr Lewandowski 50
Jan Czechowski 50
Jan Sulanowski 50
Antoni Koczorowski 50
Jan Sztorc 65
Michał Zaborowski 50
Katarzyna Olszewska 50
Wawrzyn Melczak 50
Andrzej Stawicki 50
Wojciech Stawicki 50
Franciszek Wełniak 50
Jan Gawadziński 50
Andrzej Siuta 75
Józef Fiedorek 50
Szczepan Kołodziej 50
Antoni Prośniak 60
Michał Bartniak 50
Mikołaj i Anna Szyjkowscy 1 00
Jak. Grzelka 1.00
Andrzej Zola 2.00
Franciszek Szyderczyk 1.00
F. Fandraj 1.00

Razem $265.35
Drobne ofiary 13.35

Suma $278.70

Parafia św. Patryka, Cannonsburg, Pa.
Proboszcz Ks. A. Tyszka.

Tomasz Gabrysiak 50
Paweł Dudek 1.00
Aniela Dudek 1.00
Jan Dudek 1.00
Józef Dudek 1.00
Adolf Zalewski 50
Adam Pietrzak 50
Franciszek Kukis 1.00
Franciszek Popławski 1.00
Stanisław Sadowski 50
Franciszek Lis 25
Jan Ochocki 1.00
Szczepan Lemański 50
Józef Szalański 25
Ludwik Leszczykowski 1.00
Jan Dzikowski 25
Ferdynand Dzikowski 25
Stanisław Zawadzki 1.00
Michał Michalic 1.00
Karol Złotkowski 1.00
Jan Mróz 1.00
Piotr Szaner 1.00
Piotr Stachelek 1.00
Konstanty Butronis 1.00

Razem $18.50
Niezapisani 6.50

Summa $25.00

Parafia św. Stanisława Kostki.
Proboszcz Ks. C. Tomaszewski, C. S. Sp.

Ofiary na Ochronkę:

N. N. 1.00
Antoni Mieczejewski, Gwiaz. 2.00
Kolekta w Kościele Niep. Poczęcia Najśw. Maryi Panny, w Carnegie, Pa, Proboszcz Wny Ks. Fr. Poszukanis 50.25
Państwo Brzozowscy, w parafii św. Stanisława K. 10.00
Pani Słómowicz, skolektow. 9.83
Ks. Wład. Przybylski S. S. 5.00
N. N. 2.00
Jan Fabrykiewicz 1.00
Mikołaj Jakicic 1.00
N. N. 2.00
Barbara Bober z Tow. Opieki św. Józefa 2 00
Katarzyna Golenia 1.00
Kolekta w Kościele św. Stanisława Kostki 8.00

Gwiazdka z Parafii św. Stanisława Kostki.

Stanisław Zakrzewski 50
Katarzyna Milan 1.00
Aleks. Zakrzewski 50
Adolf Maruszewski 50
Fr Wagner 1.00
Teofil Wodzyński 1.00
Adam Szafrański 50
Adam Stamirowski 50
Józef Krupiński 50
Władysław Wiśliamowski 50
Antonina Rudka 1.00
Anna Typańska 1.00
Aleksander Kosiński 1.00
Drobniejsze ofiary 1.50
Kolekta w IV. Dystrykcie 1.70
„ w Allegheny Dystr. B. 95
Jan Firański 1.00
Jan Tykarski 1.00
Marcin Kółtuniak 2.00
Józef Kierecki 2.00
Honorata Leja 1.00
Aniela Jabczyńska 50
Józef Różycki, Everson, Pa. 1.00
Fr. Różycki, „ „ 1.00
Kolekta w I. Dystrykcie 3.70
„ „ III, „ 3.50
Ofiara na Gwiazdkę, z parafii Matki Boskiej Częstochowskiej, New - Kensington, Pa., Proboszcz Ks. Fr. Pikulski 25.00
Józef Pytel 3.00
Z przedstawienia „Jasełek" 103.10
Stanisław Rutkowski 1.00
Na chrzcinach u Państwa Komorowskich, Painter, Pa., zebrała pani Kuźniak 4.40
Parafia św. Ignacego, Glenn, Pa. 18.00
Władysław Hojnowski, Par. Niep. Serca Maryi 1.00
Pelagia Fydrych 1.00
Na chrzcinach u Państwa Bober, zebrali Pp. Gustaw Gogolin i Antoni Bober 3.80
Kolekta w Kościele św. Krzyża, Glassport, Pa., Proboszcz Wny Ks. Stanisław Jastrzembski 61.34
Bracia Starzyńscy, Par. św. Wojciecha 5.00
Przyjaciółka sierót 2.00
Kolekta w Kościele św. Stanisława Kostki 4.75
Alexander Zera 1.00

Razem $359.32

Podziękowanie.

Najserdeczniejsze staropolskie „Bóg zapłać" wszystkim zacnym Ofiarodawcom.

Życzliwy w X-sie sługa
Ks. C. Tomaszewski, C. S. Sp.

Na Ochronkę.

Na chrzcinach u Państwa Komorowskich, w Painter, Pa., na Gwiazdkę dla sierót zebrała pani Kuźmiak $4.60, od następujących,

P. Komorowscy 2.00
P. Bareyter 30
P. Tasz 25
F. Laszkiewicz 10
K. P. 25
J. Suchodubski 25
A. Kuźniak 25
M. Serwon 10
K. Wróblewski 25
P. Barczewski 25
T. Migdał 10
Pani Bóbek 50

Razem $4.60

Ofiary złożone na chrzcinach. u P. Józ. Bober zebrali: P. Gustaw Gogolin i P. Antoni Bober.

Józef Bober 50
Franciszek Bober 50
Stanisław G sztela 40
Gustaw Gogolin 25
Antoni Bober 25
Józef Szurley 25
Stanisław Kurzon 25
Franciszek Cholewa 25
Katarzyna Andrzejczak 25
Antonina Rogosz 25
Franciszek Machnik 25
N. N. 25
Petronela Wojtus 15

Razem $3.80

ZARZĄD
Ochronki Polskiej
w Emsworth, Pa.

Na rocznem Walnem Zebraniu Korporatorów, w środę, dnia 5-go grudnia, wybrano na rok Pański 1907, następujący Zarząd Ochronki:

Przew. ks. Jan Górzyński, prezes.
Pan Władysław Dogonka, wice-prez.
Pan hr. Jan Horodyski, kasyer.
Ks. Cezar Tomaszewski, sekr. fin.
Ks. Antoni Smełsz, sekr. prot.

Dyrektorzy:
Pan Michał Posłuszny,
Pan K. Żuławski,
Pan M. Starzyński.

Opiekunowie Kasy.
Ks. Jan Sutkajtys,
Ks. M. Orzechowski,
Pan A. Ratajewski,
Pan A. Pisula.

N. B. Przew. Ks. Prezes zamianuje rozmaite komitety, na przyszłem posiedzeniu, w środę dnia 2go Stycznia 1907.

W przyszłym numerze „Wielkopolanina" umieszczone będzie sprawozdanie finansowe Ochronki z roku Pańskiego 1906 — oraz podziękowanie Wnym Ks. Ks. i ich zacnym parafianom za hojne ofiary gwiazdkowe.

Życząc wszystkim jaknajszczęśliwszego Nowego Roku, kreślę się życzliwym w X-ie

sługa
Ks. C. Tomaszewski, C. S. Sp.
Sekr. finansowy.

Osoby o wązkich piersiach.

U ludzi pracujących siedząco wewnątrz budynku i tych, którzy nie używają ruchu, piersi stają się wązkiemi. Płuca ściśnięte są w małej przestrzeni zamiast rozszerzać się swobodnie za każdem odetchnięciem. Ludzie tacy, jak również wszyscy, którzy nie oddychają prawidłowo, skłonni są do chorób piersiowych, suchot itp. Przy pierwszych oznakach zaziębienia lub kaszlu należy zacząć brać Severy Balsam na Płuca, godne zaufania lekarstwo na ból gardła, zbolałe płuca. Należy je wziąć zawczasu i przez to uniknąć przedwczesnego grobu. — Zapytajcie każdego, kto to lekarstwo używał, a przekonacie się, że jest ono skuteczne we wszystkich wypadkach.

Cena 25 i 50 centów we wszystkich aptekach lub od fabrykanta W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Polski Lekarz
ze Starego Kraju.
Doktor
Z. Gruenberg,
Dyplomowany w Europie i w Ameryce, posiadający 30-letnią praktyką lekarską obecnie mieszka pod nam.
3613 PENN AVENUE
PITTSBURG, PA.
Leczy wszystkie cierpienia ostre i chroniczne oraz Choroby Dzieci.
Specyalista do chorób wenerycznych, (sekretnych) i skórnych.
GODZINY PRZYJĘCIA:
Od 9 do 11 rano, — od 3 do 5 popoł. i od 7 do 9 wiecz.
3613 PENN AVE.
Bell Tel.: 469 W. Fisk.

Złocony Zegarek za $3.98
nigdy przedtem nie ofiarowany.
koszta przesyłki. GWARANCYA 20 LETNIA, łańcuszek i wisiorek do każdego zegarka dołączamy. — Wygląda jak $40.00 zupełnie złoty zegarek. Niektórzy sprzedają takie zegarki po 10.00. — Jeśli $3.98 przyśle się z zamówieniem, dodajemy piękny pierścień lub nożyk i wysyłamy zegarek pocztą polecony. — **Darmo:** jeden zegarek jeśli weźmiecie sześć. Napisać, męzki czy damski.
Globe Merchandise Co. Dep. 17.
161 Randolph St., - - Chicago, Ill

GDY cierpicie na Cholerę, Cholerynę, Biegunkę, Kolski, Painters Colic, na Letnią Chorobę, Spazmy, Boleści brzucha i inne, gdy dzieci cierpią na rozwolnienie używajcie Dra Laudera Absolute Specific, najlepsze lekarstwo familijne. Żądajcie je od aptekarza lub przyszlemy je pocztą. Cena 25c i 30c. Adres:
Ch. Lauder, Allegheny, Pa.

Telefon P. & A. 310 Bell 1737
J. Kearns,
Skład wyśmienitych
WIN, WODEK I LIKIEROW.
1539 Penn Ave.

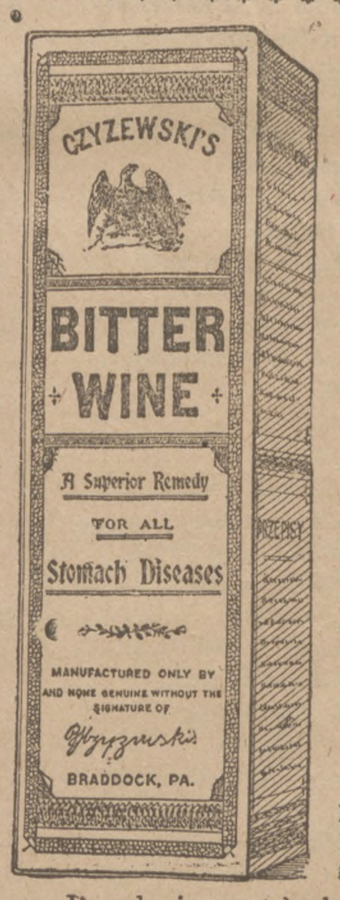
Bell Phone Fisk, 527
P. & A. Phone 199 Lawrence
Louis P. Yeager.
HURTOWNY
DOSTAWCA
Win, Wódek
i Likierów.
Piwa Ale i Porter
3405 Butler, Pittsburg.

Niewidomi
i Głusi - - -
Wyleczeni

SLEPOTA.
Łużczki, błońki, łuski na oczach, ropienie oczu choroba nerwu ocznego, i inne słabości powodujące ślepotę, leczymy bez noża, bez cięcia. Nawet jeżeli inni okuliści uznali cię za nieuleczalnego, nasi słynni specyaliści zapewniają, że dopóki jest choć trochę wzroku, dopóty jest nadzieja. Leczymy bez noża, bez bólu i bez niebezpieczeństwa.
Prostujemy zezowate oczy bez noża i bez bolu.
GŁUCHOTA I KATAR,
Głuchoty i kataru nie można wyleczyć, dopók nie usunie się ich przyczyny. 95 na sto wypadków głuchoty pochodzi z kataru, a my za pomocą naszego sposobu elektryczno-absurbującego leczymy całkowicie i najgorsze wypadki.
STATE INSTITUTE
638 Penn av., 1 pięt. od frontu
Dr. L. Rosedale,
GODZINY: od 9 rano, do 8 wieczorem, w tygodniu, — i od 9 rano do 3 po południu w niedzielę.

Nie kosztuje cię ani centa!
Nie potrzebujesz doktora ani apteki.

Sam, możesz wyleczyć się z złych i zastarzałych chorób. Przyślij swój dokładny adres i znaczek 2c., a otrzymasz książeczkę, która ci poda sposób
JAK BYC PIEKNYM,
JAK BYC ZDROWYM,
JAK WYLECZYC wszystkie choroby pochodzące z żołądka i nieczystej krwi.
JAK WSTRZYMAC WŁOSY od wypadania i jak nabyć piękne i bujne włosy na łysej głowie.
Nie zwlekaj, pisz dziś, załącz 2 centową markę na adres:
J. M. RUTKOWSKI,
73 West Eagle st., BUFFALO, N. Y.

Dyspepsia. Cóż to jest? Jest to rozprężenie się sił rozkładowych w żołądku. Nie jest to zaiste ciężka choroba, lecz bardzo łatwo może się w takową rozwinąć jeśli się ją zaniecha.
W bardzo wielu wypadkach choroby przyczyną jest brak odpowiedniego odżywiania, a to znów powoduje dyspepsyę, która jest chorobą żołądka.
Nie rozchodzi się wiele pokarmu spożywamy, lecz wiele tegoż może być strawionym i odpowiednie soki rozdzielone. To co oznacza właściwe odżywianie się.
Najwłaściwsze symptomy tej choroby są nadzwyczajny, a chwilowy apetyt, który czasami w zupełności zanika; uczucie zgagi, oraz ociężałość w okolicy żołądka po spożyciu jadła, często poprzedzany biciem serca, dychawicą lub przygnbieniem całkowitem. W takich razach odczuwa się gorycz w ustach, zawrót głowy, oraz pryszcze pod wargami.
Przeciw dyspepsyi i chorobie żołądka znakomitym środkiem leczniczym jest
CZYŻEWSKIEGO
GORZKIE WINO,
które jest jednocześnie pożywieniem i lekiem i uleczy wszelkie żołądkowe dolegliwości.
Do nabycia w aptekach lub wprost ze źródła, to jest od
B. J. CZYZEWSKI,
1102 Washington ave., BRADDOCK, PA.
Specyalne Agentury: Apteka Braci Kamińskich, 3101 Brereton Ave., Pittsburg, Pa.; Apteka S. H. Minor, 809 Carson St., South Side, Pittsburg, Pa. i South Side Pharmacy, 2196 Sahah Street, South Side, Pittsburg, Pa.
CENA BUTELKI $1.00

KRAJOWY LEKARZ
DR. M. FRIEDLANDER,
w domu Rotha, McKeesport, Pa.
Jest najstarszym słowiańskim lekarzem w Ameryce. Leczy wszelkie choroby jak: gościec, choroby żołądkowe, płucne, kobiece i sekretne męzkie, oraz jest specyalistą chorób dziecinnych. Również leczy dolegliwości; uszne, oczne, piersiowe, ból głowy i t. d. Stawia bańki i puszcza krew, kiedy tego potrzeba zajdzie. Słowacy znają Dra Friedlanda od lat wielu. On włada dobrze językami: słowackim, węgierskim, niemieckim i angielskim. Jeśli Cię który lekarz nie uleczy, to jedynie z tej przyczyny, że Cię nie rozumi, ani Ty jego; idź zatem do lekarza z którym się będziesz mógł rozmówić w Twym własnym języku. Dr. Friedlander posiada wszelkie krajowe lekarstwa jak: krople maciczne, żołądkowe, sercowe i bolączkowe, czysto krajowego wyrobu. **Dr. Friedlander ma swój ofis ponad bankiem Rotha, róg 5tej i Locust ul., koło B. & O. stacyi, w McKeesport, Pa.**
Jeśli chcecie pisać należy adresować:
Dr. FRIEDLANDER,
McKeesport, Pa.

A. GRONICH, Adwokat. L. KORYBSKI, Notaryusz.
LEON KORYBSKI,
KANCELARYA ADWOKACKA i NOTARYALNA,
33 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
Przeprowadza wszelkie sprawy cywilne i karne, tak w Ameryce jak i w Europie. Wyrabia wszelkie dokumenta prawne, jak kontrakta, pełnomocnictwa, testamenty, cessye, ect. i zajmuje się legalizacyą przez właściwych konsulów.
Rodakom z pod rządu austryackiego ułatwiam uzyskanie uwolnienia od ćwiczeń wojskowych, jakoteż pozwolenia do stawania do assenterunku w Ameryce. Na zapytania listowne odpowiada się natychmiast. Porada darmo. Gwarantuje się przeprowadzenie podjętej sprawy, lub też zwraca się koszta.

ZIEMIE POLSKIE POD AUSTRYAKIEM.

Kronika lwowska. Gorączkowa działalność stronnictw ruskich do wspólnego kompromisu wyborczego ma podstawy głębsze: punktem łączącym jest wspólna nienawiść do Polaków. Oto co oświadcza ,,Diło" w artykule wstępnym pod tytułem: ,,Jednaka droga". — ,,Stoimy twarzą przeciw wspólnemu a silnemu wrogowi. Tembardziej musimy zważać, aby siły nasze, siły całego ruskiego narodu były zużyte tylko na powalenie tego wspólnego wroga, a nie marnowały się na wzajemnej walce poszczególnych stronnictw".

,,Ruska prasa wszystkich partyi powinna teraz zaprzestać wzajemnego podburzania i powinna wszystkie swoje siły zużyć rozsądnie na to, aby pchnąć nasze masy nie na siebie, ale na wspólnego wroga".

Tow. miłosierdzia ,,Opatrzność", utrzymujące Dom Pracy we Lwowie, wydało obecnie sprawozdanie za rok 1905. Towarzystwo miało w przychodach 26.121·59 k. w gotówce, 1.705·11 k. w efektach, zaś w rozchodach 26.534·13 kor. w gotówce a 3.000 k. w efektach. Na żywność wydano 10.455·28 koron. Liczba ubogich, zajętych w Domu Pracy doszła w ubiegłym roku do 1.174. Członków liczy Towarzystwo 335.

Rewizyę prywatnych składów drzewa odbył na polecenie prezydenta miasta jeden z urzędników i znalazł w wielu wypadkach nawet rażące braki w stosach drzewa, które miały być czterometrowe. W niektórych układano drzewo wedle przepisanej regulaminem targowym miary, lecz czyniono to ,,sztucznie" rażącemi szczelinami. W innych składach nawet nie zadawano sobie trudu nadać stosom przepisanej miary, jakkolwiek przy układaniu również stosowano ową oszukańczą sztukę szczelinową. — Charakterystycznem jest, że między innemi znaleziono także nieprawidłowo ułożone sągi w składzie dostawcy ,,miejskiego taniego opału". Pociągnięci do odpowiedzialności nieuczciwi sprzedawcy, tłumaczyli się tem, że zakwestyonowane sągi przeznaczone były do rozsprzedaży na wagę, magistrat jednak nabrał innego przekonania i zależnie od rozmiaru braków wymierzył odnośnym handlarzom stosowne grzywny za przekroczenie przepisów regulaminu targowego.

Dnia 27go zm. po godz. 6 wieczorem usiłował odebrać sobie życie wystrzałem z rewolweru, Kazimierz Kremer, dyetaryusz Gal. Kasy Oszczędności i pisarz notaryalny, zajęty u notaryusza p. Dolaisa, przy ul. Kopernika po l. 32 i tamże zamieszkały. Kula rewolwerowa utkwiła tuż pod sercem. Wezwane pogotowie Tow. ratunkowego udzieliło mu pierwszej pomocy i przywiozło w stanie jeszcze przytomnym do szpitala powszechnego. Stan desperata groźny, powód rozpaczliwego czynu nieznany najbliższemu otoczeniu.

Szajkę nieletnich kieszonkowców aresztowano na pl. Gołuchowskich, są to: 10-letni Chaim Friedman, 11 letni Dudia Koehler, 12-letni Szyja Brandes i brat jego Jakób.

Chłopcy w bezczelny sposób otworzyli torebkę, wsiadającej do kolei konnej p. Zofii Kiihmel z Czerniowiec i skradli pulares, zawierający 70 kor. 26 hal. Za wskazówką jednego z robotników przytrzymano wszystkich czterech, zdołano im jednak odebrać już tylko 31 koron, resztę musieli gdzieś schować i przyznać się nie chcieli.

Zmarli we Lwowie: Katarzyna z Procellich Solikowa, żona przemysłowca, lat 48, — Józefa Szatkowska, lat 77,—Jadwiga Smolnicka, lat 21, — Kazimierz Olearczyk, dyetaryusz kraj. dyrekcyi skarbu, lat 66.

W Kołomyi: Albin Topór Kamiński, emer star. komisarz skarbowy, żołnierz wojsk polskich z roku 1863 4, w 71 roku życia.

W Stanisławowie: Erna Rauchowa, żona radcy handlowego i członka Izby handlowo przemysłowej, lat 29, — Antoni Nitarski, majster ślusarski, lat 44, — Paulina Peszyńska, lat 87.

Wiadomości dyecezyalne. Archidyecezya lwowska obrządku łacińskiego. Mianowany administratorem w Sokalu O. Cypryan Jurkiewicz, z Zakonu Braci Mniejszych. Przeniesiony ks. Stanisław Stankiewicz, kooperator w Glinianach do Wyżnian. Konkurs na probostwo łacińskie w Louisenthalu rozpisano do 15 Grudnia.

— Dyecezya przemyska ob. łać. Odznaczony Expositorio canonicali ks. Wojciech Sapecki, proboszcz w Radomyślu nad Sanem. Zamianowani: administratorem w Czyszkach ks. Stanisław Ruciński, kooperator dirigens tamtejszy; poddziekanim liskim ks. Tytus Kasper Mermon, proboszcz w Wołkowyi. Konkurs na probostwo w Czyszkach rozpisano z terminem do 15 stycznia.

Dyecezya krakowska. Odznaczeni przyw. Rokiety i Mantoletty: ks. Józef Pajączewski, dziekan z Morawicy i ks. Andrzej Bański, prob. w Liszkach. Misye ludowe odbędą się w roku bieżącym w dekanacie nowogórskim.

Ankieta ludowa w sprawie emigracyi. Tow. im. św. Rafała dla ochrony emigrantów, rozesłało po kraju kwestyonaryusz złożony z 14 punktów. Odpowiedzi na ten kwestyonaryusz mają dostarczyć materyału dla zbadania obecnego stanu emigracyi, a mają być posłane najdalej do 15 marca br. pod adresem Tow. Wiedeń X. Favoritenstrasse 96. Wynik ankiety będzie ogłoszony publicznie.

W jednym z pism berlińskich, w gazecie rolniczej, w dziale pytań i odpowiedzi znajduje się dosłownie taki ustęp pod tyt.: ,,Ruthenische Arbeiter".

Pytanie 460. Czy Rusini są ewangelikami, czy katolikami i czy rozumieją po niemiecku? Gdzie sobie można tych ludzi zamówić na najbliższy sezon?

Odpowiedź: Rusini są ewangelikami i mówią po niemiecku. Biuro robotnicze krajowej Izby gospodarczej (Arbeiternachweis der Landwirtschaftskammer) dla prowincyi saskiej dostarczy panu tych ludzi. Rusini są to skromni i chętni robotnicy, nadają się jednak więcej do roboty za dzienną płacę, aniżeli do roboty akordowej. Bliższych wyjaśnień udzielam chętnie.

Inspektor Sennock - Draheim b. Tempelburg.

Okradzenie kasy. W Glinnej Nawaryi pod Lwowem okradziono kasę pocztową; złodzieje zabrali prócz znacznej gotówki, cały zapas znaczków pocztowych, złoty zegarek z łańcuszkiem i monogramem L., dokumenty służbowe p. Loefflera, książeczki pocztowej Kasy Oszczędności i cztery książki Gal. Kasy Oszczędności, wystawione na imię Loefflera.

Głuchoniemy Michał Kłodziński z Rudy Kołtowskiej (poczta Sasów), wydaliwszy się z domu, zaginął bez wieści. — Zwierzchność gminna poszukuje go w ważnej dlań sprawie.

Stanisławów. Właściciel dóbr Pacyków pod Stanisławowem, dr. Wacław Borzemski, ofiarował pod budowę szkoły polskiej tamże 200 sążni kwadratowych oraz materyał budowlany. Wobec tej ofiary będzie mogło T. S. L., na którego ręce p. Borzemski ten piękny akt darowizny uczynił, już w przyszłym roku przystąpić w Pacykowie do budowy szkoły własnej. Obecnie utrzymuje tam Koło męskie T. T. L. szkółkę początkową.

— Spółkę parcelacyjną zawiązali obywatele ziemscy stanisławowskiej okolicy w połączeniu z Bankiem mieszczańskim. Spółka oparta będzie na ustawie z roku 1906, a kierownicy jej zapewnili sobie współdziałanie Banku ziemskiego w Krakowie i Banku krajowego.

— Na osstatni jarmark, który się odbył dnia 15 zm. w Stanisławowie, przypędzono ogółem 4760 sztuk zwierząt, z tego 4000 sztuk bydła rogatego. Płacono po 76 do 80 koron za 100 kg. żywej wagi. Ruchu na jarmarku nie było żadnego, do tego stopnia, że zakupiono wszystkiego 12 sztuk bydła na chów, a 30 sztuk na opas. Przypędzone bydło wracało z jarmarku napowrót do domów, bo go nie sprzedano. — Pytanie wobec tego dlaczego Galicya musi tak drogo płacić za mięso, skoro w kraju jest takie mnóstwo bydła.

Kroniczka krakowska. Przed trybunałem przysięgłych toczyła się rozprawa przeciwko Janowi Czekajowskiemu, sądowemu pomocnikowi kancelaryjnemu w Wojniczu, o nadużycie władzy urzędowej i sprzeniewierzenie. Z zeznań całego szeregu świadków okazało się, że Czekajowski był bardzo pracą przeciążony i wskutek tego łatwo mógł się dopuścić usterek w pełnieniu swych obowiązków. Na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych, trybunał wydał wyrok uwalniający oskarżonego od winy i kary.

— **Za wyprawianie** awantur aresztowała policya nałogową pijaczkę, 59-letnią Józefę Kondraczkową. Po zbadaniu ksiąg policyjnych okazało się, że Kondraczkowa była karana 124 razy za opilstwo, 31 razy za kradzież, 231 razy za włóczęgostwo i 11 razy za żebranie. Po odsiedzeniu kary zacznie się oczywiście znowu oddawać włóczęgostwu. Ten fakt i wiele mu podobnych dowodzą najlepiej potrzeby stworzenia dla nałogowych włóczęgów jakiegoś zakładu przymusowej pracy.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSAKIEM.

Haniebny wyrok sądu okręgowego w Zaborzu na G. Śląsku, którego mocą odebrane zostało prawo wychowywania dzieci kolporterowi pism, Piesze, został wbrew wszelkim przypuszczeniom zatwierdzony w drugiej instancyi, w sądzie ziemiańskim w Gliwicach. Pozostaje jeszcze trzecia instancya, *Kammergericht* w Berlinie. Pisma poznańskie wierzą w sprawiedliwość i są pewne, że *Kammergericht* wyrok zwali. Czy się nie łudzą?

Zainteresowanie się prasy francuskiej sprawą szkolną w zaborze pruskim bynajmniej nie ustaje.— *L'echo de Paris* wysłało do Poznania specyalnego korespondenta, który zebrał bardzo ciekawy materyał w tej sprawie, między innemi — szereg fotografii dziecięcych pleców, skatowanych przez nauczycieli. — Współpracownik *L'echo de Paris* jest zarazem korespondentem pism angielskich i amerykańskich, i tam więc postępowanie Prusaków znajdzie należyte oświetlenie. Wybiera się również do zaboru pruskiego korespondent dziennika *Le petit Journal*, a spodziewani są także korespondenci pism angielskich i amerykańskich.

Pod patronatem ,,Katolickiej ligi robotniczej" odbyło się w Paryżu zebranie w celu omówienia pruskiego systemu szkolnego w dzielnicach polskich. Na zebranie przybyło przeszło 3.000 osób. — Uchwalono jednomyślnie rezolucyę, protestującą przeciw niesłychanemu uciskowi Polaków w Prusach. W zebraniu brali udział mówcy wszystkich stronnictw francuskich oraz delegaci z Alzacyi.

Słowem, list Henryka Sienkiewicza zrobił swoje: wytworzył potężny prąd opinii w Europie w obronie dziatwy polskiej. Jest to wszystko, co w danych warunkach uczynić można, a czego nie zdołałby dopiąć nikt inny, oprócz Henryka Sienkiewicza.

Konfiskata. Panu M. Dutkiewiczowi, właścicielowi zakładu zegarmistrzowskiego i złotniczego w Inowrocławiu, skonfiskowała w tych dniach policya inowrocławska za pośrednictwem urzędu celnego, przez który walki polskie z zagranicy przychodziły, melodye narodowe ,,Boże coś Polskę" i ,,Jeszcze Polska nie zginęła". — Ponieważ przesłuchiwano już w tej sprawie p. M. Dutkiewicza na biurze policyjnem, spodziewać się należy, jak pisze ,,Dzien. Kuj.", procesu, który p. M. Dutkiewiczowi za rozpowszechnianie pieśni narodowych przez wałki na fonografy wytoczony zostanie.

Rozwiązanie rady miejskiej, miasta Poznania nastąpiło 16-go z. m. Nowe wybory odbędą się prawdopodobnie w bieżącym miesiącu.

Proces prasowy. Poznańska Izba karna skazała p. Tadeusza Czajkowskiego, redaktora ,,Pokraki" na 225 marek kary, za ,,zmuszanie" polaków do stosunków z niemcami i żydami.

,,Za podburzanie do gwałtów". Przed izbą karną w Lesznie stawał p. Stanisław Augustyniak, kupiec z Kościana, oskarżony o przestępstwo przeciwko paragrafowi 110 kodeksu karnego, jakiego się miał dopuścić przez wygłoszenie mowy na wiecu szkolnym w Kościanie 16 września r. b. Ani prokurator, ani sąd, jak pisze ,,Gateta Polska", nie mogli znaleźć w mowie p. Augustyniaka nic takiego, w czemby bezpośrednie nawoływanie do nieposłuszeństwa przeciw rozporządzeniom królewskiej rejencyi, w sprawie niemieckiej nauki religii dowiedzionem być mogło. Mimo to wniósł prokurator o 300 m.

Oskarżonego bronił p. mecenas Meissner z Kościana. Opierając się na rozporządzeniach soboru trydenckiego, prawa kanonicznego, na paragrafach konstytucyi pruskiej, na wyrokach sądowych, wykazał jasno, że władza świecka nie jest kompetentna do wydawania przepisów w sprawie nauki religii.... że sprawa ta należy wyłącznie do biskupów. Prócz tego obrońca wykazał świetnie, że przedewszystkiem ojciec i matka mają kierować religijnem wychowaniem dziecka. Pomimo to, sąd skazał p. Augustyniaka na 150 marek i koszta procesu.

Opole. Redaktora ,,Gazety Opolskiej" p. Stefana Głobisza skazała opolska izba karna za rzekomą obrazę nauczyciela z Groszowic, na 50 mk. kary i poniesienie kosztów procesu. ,,Gazetę Opolską" czekają jeszcze dwa procesy i to za publiczne składkowanie na dom polski i za artykuł ,,Pruskie fajności".

Zwolnienie z przysięgi. Pisma berlińskie donoszą, że nowi Administratorowie N. ks. biskup Likowski i ks. kanonik Dorszewski zwolnieni zostali przez króla pruskiego od przysięgi, przepisanej ustawą z r. 1874, wydanej za czasów walki kulturnej.

Wiadomo, że hakatyści tę przysięgę stale wygrywali przeciwko ś. p. Arcybiskupowi Stablewskiemu i zarzucili mu złamanie takowej. To zwolnienie z przysięgi ks. ks. Administratorów, należy przyjąć z uznaniem, również jak tę okoliczność, że rząd nie czynił żadnych trudności co do potwierdzenia ich wyboru. Pamiętać bowiem należy, że wybór przyszłego Arcybiskupa, jeżeli natrafi na trudności w Berlinie lub Rzymie, bardzo się może ociągnąć. Może się zdarzyć, że Dyecezye przez szereg lat pozostaną bez Arcybiskupa. Tymczasem jednak prawowitą władzę duchowną piastować będą mężowie wedle myśli społeczeństwa polskiego.

W powyższym przypadku rząd postąpił mądrze i politycznie, co uznać należy i życzyć, aby mądrość ta nie opuściła go, gdy będzie chodziło o ustanowienie Arcybiskupa.

Nie wolno znieważać policyi! Proces o obrazę wytoczono redakcyi ,,Lecha" poznańskiego, ponieważ napisał, że policya g o n i ł a za karteczkami w sprawie nauki religii. W obec tego zapowiada ,,Lech" że będzie pisał ,,szybko chodziła", zamiast ,,goniła".

Na grób Arcybiskupa Stablewskiego. Pisma warszawskie donoszą, że w Warszawie grono młodzieży szkolnej, nabyło olbrzymi wieniec metalowy, celem złożenia go na grobie ś. p. arcybiskupa Stablewskiego. Na wstęgach widnieje napis: ,,Niestrudzonemu obrońcy praw ojczystych, dzieci szkół Królestwa Polskiego".

Ks. prałat Kotecki, dziekan i proboszcz kościoła św. Jana, złożony został z urzędu jako członek dozoru szkolnego, szkoły katolickiej w Główie pod Poznaniem z powodu swojego stanowiska w sprawie szkolnej.

Ks. Wolniewicz, proboszcz z Wilkowa Polskiego, stawał 7 z. m. przed sędzią śledczym w Śniglu. Oskarżony jest o rzekome podburzanie do strejku szkolnego. W sprawie tej przesłuchiwano 5 świadków z Zegrówka.

Ks. Nogę, proboszcza w Parchaniu, złożono z urzędu członka dozoru szkolnego.

Skazanie redaktorów ,,Lecha". Gnieznieńska izba karna skazała redaktora p. Stanisława Szymańskiego, za 18 artykułów i korespondencyi w sprawie strejku szkolnego na pół roku więzienia, a redaktora p. Jana Teskę, za jeden artykuł, na 6 tygodni więzienia. Prokurator wniósł w pierwszym przypadku o 1 rok więzienia i trzysta marek grzywny, a w drugim przypadku o 3 miesiące więzienia. Pana Szymańskiego, (aresztowanego już poprzednio) zatrzymano zaraz w więzieniu.

Na pięć miesięcy więzienia skazany został redaktor organu posła Korfantego, ,,Polaka", p. Wojciechowski, za rzekomą obrazę prokuratora w Bytomiu.

Nową czwartą kuchnię miejską dla ubogich, w narożniku ulic Sagowa i św. Łazarza otworzono w Poznaniu. Ubodzy otrzymają w tej kuchni bezpłatnie, albo za nader niską cenę zupę, mięso, chleb, kawę i mleko. Św. Łazarz i Górczyn, były dotychczas jedynemi dzielnicami miasta, gdzie brakło takiej kuchni. Korzystać z niej mogą także dla swoich ubogich różne Towarzystwa dobroczynne.

Dyplom. Na wszechnicy wrocławskiej otrzymał p. Władysław Mazurkiewicz z Poznania, dyplom doktorski, z predykatem ,,cum laudo", na mocy rozprawy znakomitej z organizacyi gospodarstwa, oraz egzaminu ustnego z agronomii i ekonomii.

Września. Aptekę tutejszą p. Tempskiego, nabył aptekarz p. Stanisław Konieczny junior z Wildy.

Frymarka ziemią. Smutną, haniebną funkcyę pośredników dla kolonizacyi przy wykupnie ziemi polskiej, spełniają dwaj mieszkańcy Poznania, niejaki Radowicz, z zawodu stolarz, i drugi, niejaki Rakowski. Przed kilkunastoma dniami pewien obywatel pod Wrześnią sprzedał Radowiczowi, majątek swój, przeszło pięćset mórg ślicznej ziemi.

Właściciel pytał się kilkakrotnie p. Radowicza, czy kupuje dla siebie, bo nie chce, aby jego majątek, przeszedł w ręce kolonizacyi. Pan Radowicz kategorycznie zaprzeczył, twierdząc, że kupuje dla siebie.

Otóż p. Radowicz pracuje tu dla kolonizacyi. Owe dziesięć tysięcy marek, które p. Radowicz zapłacił owemu obywatelowi, dostał w tym celu od Kronheima, bankiera w Bydgoszczy, który pracuje notorycznie dla kolonizacyi.

Kronheim ma w Poznaniu żyda pośrednika—Powitzera, który znów za pomocą p. Zygmunta Rakowskiego w Poznaniu, wynalazł w panu Radowiczu stosowną osobę — jako potrzebnego polaka.

ZIEMIE POLSKIE POD MOSKALEM.

Kronika Warszawska. Z rozporządzenia władz uwolnieni zostali z więzienia z warunkiem opuszczenia granic Królestwa pp. Dr. Luczyński, Ehrenkrentz, Brodzki, Doleżał, J. Dąbrowski, Poznański, S. Jarkowska, Dr.-owa Luczyńska, Brodzka, Pietkiewiczówna, Załęcka Perkowska, B. Gawrońska, P. Dedczanka, Grabowska, Poznańska, Dr. Mik, Kwaśniewski, i Dr. Leon Solski. Uwolniono z więzienia śledczego zupełnie pp. Dr. J. Bankowskiego, Natalję Chodakowską, u której aresztowano wcześniej Kuciównę i Lochmanównę które zostały już dawniej wypuszczone, pannę H. Kasprowiczównę zaś uwolniono za kaucyą.

— Czynności komisyi poborowej warszawskiej już u k o ń c z o n o.— Ogółem dotąd przyjęto do wojska 459 chrześcian, czyli 820 osób, do uzupełnienia zaś całkowitego kontyngesu pobrać należało z Warszawy 1184 rekrutów. Niedobór zatem w roku bieżącym wyraża się w cyfrach następujących: 49 chrześcian i 315 Żydów, gdy w roku zeszłym wynosił 6 chrześcian i 147 Żydów. Na zapełnienie tak poważnej liczby zostało jeszcze zaledwie kilkanaście osób, odesłanych pod obserwacyę lekarską do szpitali, jakie były dotychczas od istnienia komisyi poborowej.

— D. 24go zm. w południe dokonano rewizyi w warsztatach mechanicznych fabryki Włodarkiewicz & Sieklucki. Rewizya odbyła się z powodu poszukiwania jednego z robotników fabrycznych. Aresztowano majstra ślusarskiego, Piszczatowskiego, oraz kilku robotników, nie posiadających w porządku dowodów osobistych.

— Sąd wojenny w cytadeli ukończył rozprawy w procesie bandy zbójeckiej, oskarżonej o szereg zbrojnych napadów, między innemi o napad na obywatela ziemskiego Okręckiego i zamordowanie na szosie pod Skierniewicami ś. p. Maryi Puławskiej. Sąd skazał na śmierć siedmiu mężczyzn i jedną kobietę, a mianowicie: Stanisława Zasiona, Jana Abla, Adama Malinowskiego, Stanisława Głazowskiego, Antoniego Kabata, Ludwika Anasiewicza i Władysława Bacińskiego, or z 17 letnią Olgę Urbanowiczównę.

Co do ostatnich dwojga sąd postanowił uczynić starania o złagodzenie kary, ze względu, że przyznali się do winy.

Na dożywotnie roboty ciężkie skazano Floryana Puszyńskiego i Stanisława Szulowina.

— ,,Robotnik" donosi, że napad na stacyę Rogów zorganizowała bojówka P. P. S. bez porozumienia się z komitetem głównym. Komitet wskutek tego zawiesił działalność ,,wydziału bojowego", z którego utworzyła się frakcya rewolucyjna. Otóż frakcya ta w ,,Robotniku" kwituje z otrzymania ,,pieniędzy rogowskich". Pokwitowanie to brzmi: ,,Dn. 9 listopada br. w Rogowie oddział organizacyi bojowej naszej partyi skonfiskował z pieniędzy rządowych 30.170 rubli 28 kop. Sumę tę przelano do głównej kasy partyjnej".

— Wydział karny sądu Okręgowego warszawskiego rozpoznawał ciekawą sprawę z dziejów maryawityzmu.

Na ławie oskarżonych zasiedli Wojciech Mikulski, Adam Michalecki, oraz Grzegorz Jadachowski, oskarżeni o to, że o b j e c h a w s z y kilka wsi pod Skierniewicami zebrali podpisy włościan *in blanco* na arkuszu papieru, zapewniając, że ma to być podanie o pozostawienie w parafii księdza Suchowskiego.

Tymczasem później oskarżeni wypisali nad podpisami oświadczenie zbiorowe do arcybiskupa, że podpisani odłączają się od katolickiego i będą mieli swoje odrębne duchowieństwo i obrządki.

Sąd skazał Mikulskiego i Michaleckiego na 3 tygodnie aresztu, Jadachowskiego zaś uniewinniono.

— Przy drzwiach zamkniętych rozpatrywano sprawę Hipolita Kopisia, oskarżonego z art. 279 kod. wojennego. Sąd wydał wyrok, skazujący Kopisia na śmierć przez rozstrzelanie.

— Właściciele sklepików spożywczych na Pradze, w pobliżu fabryk, narzekają na znaczne zmniejszenie targu dziennego z powodu biedy wśród robotników, których mnóstwo zaaresztowano i zesłano. Liczbę ich podają na tysiąc osób.

— Robotnicy w niektórych fabrykach tutejszych przed kilku tygodniami zwrócili się do zarządów o potrącanie im z zarobków procentów dla wypłacenia szkółkom prywatnym za kształcenie ich dziatwy.

Z nastąpieniem pierwszego terminu potrąceń, około 6 proc. pracowników cofnęło żądania, wobec czego kasyerzy przestali zajmować się tem pośrednictwem i zwrócili wszystkim ojcom dziatwy potrącenia już pobrane.

— Dn. 22go grudnia z. r. o godz. 11ej po poł., wykonany został w Cytadeli wyrok sądu wojennego na skazanych na karę śmierci przez powieszenie włościanach: Janie Awelim, Antonim Kubacie i Stanisławie Jasionie, za napady rozbójnicze.

— Dozorca rewirowy, Pogorzelski, przechodząc Aleją Grójecką, opadnięty został przez trzech ludzi. Chwycili go za ręce i obalili na ziemię, usiłując rozbroić. Napastnikom udało się odczepić szablę, rewolweru jednak odebrać nie zdołali. Pogorzelski wyrwał się i wydobył rewolwer z kieszeni. Wówczas napastnicy rzucili się do ucieczki i znikli.

— W Banku Państwa wypłacono przed kilkunastu dniami czek na sumę 45,000 rb., wystawiony przez tutejszy dom handlowy p. f. ,,Ring i Herbst" przy ul. Senatorskiej. — Okazało się, iż podpisy na czeku i pieczęcie były podrobione. Pieniądze podniósł jakiś elegancki młodzieniec.

— Przy ul. Grochowskiej No. 37 w jednem z mieszkań policya wykryła ukryte w komórce: 9 rewolwerów syst. Browninga, karabin mauserowski i 100 paczek nabojów rewolwerowych. Zaaresztowano lokatorów tego domu, Izydora Lewkinosa i robotnicę fabryki ,,Wulkan" Władysławę Zagrabską.

Napad na pociąg. Na odnodze kolei Dąbrowskiej, pomiędzy stacyami Suchedniów i Łęczna, 8-iu uzbrojonych w rewolwery bandytów ostrzeliwali d. 28go zm. parowóz pociągu osobowego, Jedna z kul przebiła grubą szybę w oknie parowozu i rozbiła rurkę, wskazującą wysokość poziomu wody w kotle. Z rozbitej rurki trysnął wrzątek na ręce i twarz pomocnika maszynisty, Borkowskiego, który otrzymał tak silne oparzenie, że stał się niezdolnym do dalszego kierowania parowozem. Zastąpił go palacz i pociąg szczęśliwie do stacyi doprowadził.

W Tomaszowie rozstrzelano skazanych przez sąd polowy za napad na sołtysa Myszynę i odebranie mu pieniędzy skarbowych, włościan: Kuszabę i Ponyłę. Po Kuszabie pozostała rodzina, składająca się z żony i 5-ga drobnych dzieci, po Panyle — żona i jedno dziecko. Ponieważ zrabowanych pieniędzy nie odzyskano, na pokrycie więc straty skarbu, miała być — jak donosi *Warsz. Dniew.* sprzedana zagroda, pozostała po Kuszabie, lecz sąsiedzi skazanego, powodowani uczuciem litości dla pozostałej po rozstrzelanym rodziny, zarządzili składkę z zamiarem pokrycia całkowitej należności.

Zwrot klasztoru. W d. 3go z. m. Królestwo odzyskało mury starożytnego klasztoru w Zakroczymiu, w pow. płońskim. Klasztor ten, po zabraniu go przez rząd za czasów generał-gubernatorstwa Hurki, zamieniony został na koszary wojskowe, a księży kapucynów wywieziono wówczas do Nowego-Miasta. — Obecnie w murach klasztornych ma być założona szkoła i ochronka. — Klasztor kapucynów w Zakroczymiu zbudowany został w r. 1757 przez starostę Józefa Młockiego.

Napad bandytów. W d. 27 zm. wieczorem, we wsi Grabocin, w pow. będzińskim, do sklepu Szpigelmana wtargnęło 15 bandytów. Rozlali oni przedewszystkiem naftę, znajdującą się w sklepie, na podłogę, a następnie kazali wszystkim obecnym członkom rodziny Sz. — podnieść ręce do góry, grożąc, w razie oporu, podpaleniem. Bandyci zrabowali sklep i mieszkanie i umknęli bezkarnie.

W Mławie zjednoczeni szewcy chrześcianie założyli sklep i sprowadzają sami skóry, wskutek czego żydowskie składy skór targują o wiele mniej.

Zniesienie więzienia za długi. Ministeryum sprawiedliwości przygotowało memoryał dla rady ministrów w sprawie zniesienia więzienia za długi osób, zamieszkałych w Królestwie Polskiem. Zamiast tego środka, projektowane jest wydanie nowych przepisów o oddawaniu dłużników pod dozór straży w razie, gdy będzie dowiedziona ich niewypłacalność.

Mianowanie biskupów polskich. — Na ostatnim konsystorzu papieskim ogłoszone zostały mianowania ks. Antoniego Karasia ze Zmudzi, na sufragana łucko-żytomierskiego i biskupa Dorilei, oraz kanonika krakowskiego ks. Władysława Bandurskiego, ta sufragana dyecezyi lwowskiej, łacińskiego obrządku.

Metropolitan National Bank róg 41 i Butler ulicy posyła najtaniej pieniądze do kraju.

ZAWIADOMIENIA.

Zarząd Unii św. Józefa:

Wiel, Ks. Proboszcz
Cezar Tomaszewski, kapelan Unii.
Jan Maron, Prezydent.
Paweł Szałkowski, Wice-prez,
Wł. Szelong, Sekr. Protok.
Andrzej Kaźmierski, Sekr. Finans.
Leopold Buchholz, Kasyer.
Józef Grabowski, Ant. Ratajewski, Wł. Mielcuszny. } Opiek. Kasy.
A. Szramowski, Marszałek.

Wszelkie korespondencye, dotyczące Unii św. Józefa, adresować należy na ręce sekretarza:

WŁ. SZELONG,
2908 Ridge st. 13 ward
PITTSBURG, PA.

Wszelkie listy w sprawach finansowych Unii należy adresować do:

ANDRZEJ KAZMIERSKI
335 Hancock St., 13 ward.
PITTSBURG, PA.

Posiedzenia Zarządu Unii św. Józefa odbywają się w pierwszą Niedzielę każdego Miesiąca.

Mężczyźni wstępujący do Unii św. Józefa mogą podług swej woli dać się ubezpieczyć na **$750.00, 500.00** lub też **$250.00.**

Niewiasty tak samo mogą się dać ubezpieczyć w Unii św. Józefa na powyżej wymienione sumy to jest, **$750.00, 500.00 i 250.00.**

Niewiasty są wolne od opłacania podatku miesięcznego i Organu.

Adresy Sekr. wszystkich grup Unii, czas i miejsce posiedzeń.

Grupa I Br. św. Józefa. Sekr. WOJCIECH WOŁOWIEC, 2624 PENN AVE., PGH. PA, Posiedzenia odbywają się w czwartą Niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława Kostki

Grupa II Ryc. św. Michała Arch. No. I sekr KSICINSKI. 2828 ENN AVE., PGH., PA Posiedzenia odbywają się co drugą niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława Kostki.

Grupa III Strzelcy św. Jadwigi No, I sekr. JAN KOZŁOWSKI. 2524 PENN AVE,, PGH. PA., posiedzenia odbywają się w trzecią niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława K

Grupa IV Br. św. Franciszka Xaw. sekr. JAN IWINSKI, 334 HANCOCK STR., PGH., PA posiedzenia odbywają się w drugą Niedzielę każdego miesiąca w parafii Niep, Serca Najśw Maryi Panny na górach

Grupa V Br. św. Walentego sekr. PAWEŁ ŁOZOWSKI, 121—44th STR PGH PA. posiedzenia odbywają się........................ każdego miesiąca w parafii Najświętsze Rodziny

a VI Br św Wojciecha, sekr ANDRZEJ KRZYWICKI, 920 WASHINGTON AV., BRADDOCK, PA. posiedzenia odbywają się.... ....Niedzielę każdego miesiąca w Parafii Najsłodszego Serca Jezus

Grupa VIII Ryc św Michała Arch No II sekr. ANDRZEJ KAZMIERSKI, 335 HANCOCK str. PGH, PA, posiedzenia w trzecią Niedzielę każdego miesiąca w parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny na górach.

Grupa IX Gwardya św. Antoniego sekr. ANTONI ŁUCZNIK, 2837 PENN AVE, PGH., PA., posiedzenia odbywają się.................. Niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława Kostki

Orupa XI Br św. Jerzego sekr. WACŁAW GACA, 406 Duquesne, PA posiedzenia odbywają się.................. Niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Jadwigi.

Grupa XII Br. św Antoniego. sekr. FRANCISZEK WNOROSKI, 709-1-2 8th ANE. HOMESTEAD PA., posiedzenia odbywają się ....Niedziele każdego miesiąca w Parafii św, Antoniego

Grupa XIV Br. św Stanisława Kostki, sekr ANDRZEJ CABON, Box 86 P. O. GOFF PA. posiedzenia odbywają się.................. Niedzielę każdego miesiąca. w Parafii ....

Grupa XV Br św Antoniego Pad. sekr. JAN ZYGIEŁO, 313 S. MAIN STR. SHARPSBURG, PA posiedzenia odbywają się w drugą Niedzielę każdego miesiąca w Parafii Najświętszej Rodziny w Pgh Pa

Grupa XVI Br. św Józefa, sekr. JAN KUROWSKI 21 ROBERTS ALLEY, PGH. PA., posiedzenia odbywają się w czwartą Niedzielę każdego miesiąca w Parafii Niep. Serca Najśw. Maryi Panny na górach

Grupa XVII Br. św Stanisława B. i E. sekr. JAN BRĄCZKOWSKI BOX 82 TRAUGER, PA posiedzenia odbywają się w trzecią Niedziele każdego miesiąca w Parafii św Stanisława B. i M. w Mammoth Pa

Grupa XVIII Strzelcy św Jadwigi sekr. STANISŁAW PRZYBYŁEK, 3512 MILLWOOD AVE PGH A., posiedzenia odbywają się w trzecią Niedzielę każdego miesiąca, w parafii Niep. Serca Najś. Maryi Panny na górach

Grupa XIX Ryc. św. Kazimierza Kr sekr STANISŁAW NADOLSKI, Box 450 NEW KENSINGTON, PA., posiedzenia odbywają się w trzecią Niedzielę każdego miesiąca w parafii Najśw. Maryi Panny

Grupa XXII Ryc. św. Michała Arch. No III sekr. WŁADYSŁAW ZIELINSKI, 310 DOWNING STR., PGH. PA., posiedzenie odbywają się w drugą Niedzielę każdego miesiąca w parafii Niep. Serca Najś. Maryi Panny na górach

Grupa XXIII Br. św. Stanisława K. sekr. JAN KUROWSKI, 21 ROBERTS ALLEY, PGH. PA posiedzenia odbywają się w drugą Niedzielę każdego miesiąca w parafii św. Stanisława Kostki.

Grupa XXIV Br. św. Stanisława K. sekr. FELIX WATYCHOWICZ, 202 BOSWELL PA., posiedzenia odbywają się w trzecią niedzielę każdego miesiąca w Parafii ....

Grupa XXV Husarzy Pułaskiego sekr. STANISŁAW CIEMIELEWSKI, 3110 DICKSON STR., PGH. PA. posiedzenia odbywają sie w drugą Niedzielę każdego miesiąca w Parafii Niep. Serca Najs. Maryi Panny na górac.

Grupa XXVI Br. św. Stanisława B. i M. sekr. STANISŁAWA PODULSKI, 154 BOX EXPORT PA. posiedzenia odbywają się w trzecią Niedzielę każdego miesiąca w parafii Najś. Maryi Pany.

Do Panów Sekretarzy!

Uprasza się wszystkich panów Sekretarzy Grup Unii św. Józefa o nadesłanie nam wszelkich potrzebnych poprawek lub niedokładności w nazwiskach urzędników lub czasu posiedzeń, jakie się znajdują w powyższym spisie Grup.

Również upraszamy o nadsyłanie wszelkich zawiadomien przed wtorkiem każdego tygodnia.

ADMINISTRACYA.

Baczność Rodacy!

Święta nadchodzą i dlatego mamy świeży zapas Cygar, Perfumy i Cukierków w pudełkach po najniższych cenach. Mamy też Biały Sosnowy Syrup na kaszel i na różne choroby z powodu zaziębienia, który jest gwarantowany na uleczenia. Cena tylko 25 centów.

Przyjdźcie i rozmówimy się z Wami po polsku.

Apteka dobra i blizko.

Adres: L. E. GUTELIUS,
2003 Penn Ave., — Pittsburg, Pa.

Georg Eckert
ZAKŁAD RZEZBIARSKI.

POMNIKI

Wykonuje wszelkie roboty w zakres rzeźbiarski wchodzące jako to:
Pomniki i Nagrobki z napisami,
które wyrabia z najlepszych materyałów po bardzo przystępnych cenach.
Pamiętajcie adres:
ECKERT
wielki napis jeden blok od kary idąc drogą na Cmentarz Polski, po lewej stronie drogi.

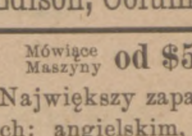
PHONE: Either 12. Założone 1854.
SMITH BROS,
ZAKLAD FARBIARSKI,
OFISY: 124 Fourth Avenue. 1511 Carson Str,, S. S.
FARBIARNIA:
70 S. 9th Str., SOUTH SIDE. Pittsburg, Penna.

Chcecie
Dobrych, Czystych LIKIEROW?
My tylko takie mamy na składzie.
ZYTNIOWKP, WINO, JAŁOWCOWKA, RUM i BRANDY po:
$2, $2.50, $3.
ZA GALON.
SLIWOWICA, TORKOLY, DROPOWICA, GRAPPA.
$3.00 i $4.00
ZA GALON.
Max Klein & Sons,
Hurtowny Skład Likierów
1318-20 Penn Avenue.
Dwa bloki poniżej Union dypa.

W. Moszczyński,
Malarz, Tapeciarz i Szklarz.
Przyjmuje wszelkie roboty malarskie, tapetowanie, szklenie i wykonuje
TANIO i DOBRZE.
Poleca się poparciu Rodaków.
3032 Brereton Av., Pittsburg, Pa.

Dr. T. A. STARZYNSKI,
95—15 ul., S. S. Jedyny polski lekarz na stronie połud. Leczy wszystkie choroby prędko i skutecznie. — Telefon: P. & A. 1111 G.

E. A. GRAU,
1412 Carson St., S. S.

Mówiące Maszyny.
Edison, Columbia & Victor
Mówiące Maszyny od $5 do $100.
Największy zapas walców w językach: angielskim, niemieckim, polskim i węgierskim. Przyślijcie po katalog. Zamówienia przez pocztę odbieramy i odpowiadamy zaraz.

JEŻELI WYPADAJĄ WŁOSY
Nie czekaj aż wcale ołysiejesz. Piękne, gęste i długie włosy jest upiększeniem człowieka i największym skarbem piękności. John's Hair Invigorator wstrzymuje padanie włosów, uzmachnia korzenie, usparza wzrost i na miejscu wypadłych odrastywa nowe ładne, gładkie i długie włosy. On niszczy papry i wszelkie brud w głowie. Siwym włosom wraca naturalny kolor. Tysiące ludzi ochronili się od łysości zawdzięczając John's Hair Invigorator I po co chodzić z brzydkiemi, rzadkiemi, nędznemi włosami lub siwą głową, jeżeli można zahodować piękne i długie włosy. Cena $2.00 za flaszkę. 3 flaszki za $5.00. Preparat na wzrost wąsów i brody $1.00. Pomada dla włosów 50c. Włoż pieniądze do koperty i zaadresuj
JOSEPH HERMON
3612 SO. WOOD ST. CHICAGO, ILL.

NASZE ŻYCIE.

POWIEŚC Z NIEDALEKIEJ PRZESZŁOŚCI,

— PRZEZ —

M. D. CHAMSKIEGO

CZĘSC TRZECIA.

(Ciąg dalszy.)

W kościele oprócz świadków, zebrała się spora gromadka ciekawych, których nigdy niebrak przy każdym ślubie i...... przy każdym pogrzebie...... Kościół rzęsiście był oświecony i przybrany w kwiaty. Przed ołtarzem rozpostarty był olbrzymi dywan.

Stary i siwy ksiądz wyszedł do ołtarza. Organista chwalił Boga, jak mógł na organach, chociaż mu się nie zawsze jednakowo udawało.

Przed ołtarz zbliżyli się nowożeńcy. Zosię przyprowadził sam stryj do ołtarza. Michała jakaś stara panna, daleka kuzynka pana Jacka, umyślnie na ten cel zaproszona......

Mowy przedślubnej nie było żadnej. Ksiądz odmówiwszy stósowne modlitwy, zbliżył się do nowożeńców i rozpoczął owe sakramentalne pytania, na które każdy bez namysłu zwykle odpowiada, choć nie zawsze mówi prawdę....

Tymczasem gdy się to działo, do kościoła wszedł szybko młody człowiek. Zaledwie przestąpił próg świątyni, zatrzymał się, rzucił okiem na wszyskie strony i spojrzał przed wielki ołtarz, gdzie ksiądz rozpoczynał ceremonię ślubną......

Przez chwilę stał, jak przykuty do ziemi, ale to tylko przez chwilę, gdy w małą sekundę poruszył się całym korpusem konwulsyjnie i odpychając zgromadzoną publiczność w kościele, zbliżył się do samego ołtarza i wlepił oczy w Zosię.... Narzeczona w białej sukni i w długim welonie aż do ziemi, stała przed ołtarzem, jak posąg, piękna, choć blada i na pół martwa.

Młody człowiek, który dopiero co przybył do kościoła, był równie blady, wargi mu drżały i cały zdawał się być w gorączce ..... Stał z załamanemi rękami i z wyrazem widocznego bólu na twarzy.....

Ceremonia się rozpoczęła......

Ksiądz rzekł:

— Zofia! czy masz nieprzymuszoną wolę pojąć za małżonka tego Michała, którego widzisz przed sobą?.. ...

— Mam — odrzekła kobieta ledwo dosłyszalnym głosem......

— Nie ślubowałażeś innemu wiary małżeńskiej?....

W tem, tuż za nowożeńcami rozległ się głuchy jęk.. Młody człowiek świeżo przybyły do kościoła, zachwiał się, upadł na kolana, a potem już nie przytomny, potoczył się pod stopień wielkiego ołtarza.

Zofia obejrzała się.....

— Gustaw, krzyknęła rozdzierającym głosem i natychmiast odskoczyła od ołtarza......

Ksiądz przelękniony, cofnął się na najwyższy stopień ołtarza......

Gustawa zemdlonego posadzono na najbliższej ławce......

Zosia podbiegła do stryja .....

— Sryju! żadna siła ludzka nie zmusi mnie teraz do tego ślubu!...... Stryju! to on, to Gustaw! On żyje! Bóg jest wielki! Bóg jest dobry!

I młoda kobieta upadła na kolana.... . Czy się modliła słowami — nie wiem, ale gdy klęczała z podniesionemi oczami do góry, była tak cudownie piękna i tak dziwnie ożywioną, że zdawała się nie z tej ziemi......

Wszyscy zebrani w kościele z prawdziwem nabożeństwem parzeli na klęczącą dziewicę — ani jeden wyraz nikomu z ust się nie wyrwał......

Ksiądz stojący ciągle przy ołtarzu, wyjął czerwoną chustkę z pod świątecznego ornatu i obcierał łzami zroszone oczy..

Pan Jacek stał tuż przy Zosi z założonemi rękami i pochyloną głową na piersiach......

Nie dalej klęczała Domicela i szybko poruszała ustami, odmawiając jakąś modlitwę......

Michał stał oparty o ławkę przy Gustawie, — był blady, ale spokojny......

Gustaw przyszedłszy do siebie, stanął koło ławki, chciał postąpić dalej, ale uczuł się tak osłabionym, że zmuszony był chwycić się rękami na ławkę......

Zosia powstała ..... nie zważając na nikogo, podeszła pewnym krokiem do Gustawa i odezwała się głośno biorąc go za rękę:

— Byłam i jestem twoją...... Później się dowiesz, dla czego mnie spotkałeś przed ołtarzem z innym...... Potem odwróciwszy się do pana Jacka rzekła:

— Stryju najdroższy, jedźmy do domu!......

Pan Jacek wziął Zosię pod rękę, wyprowadził ją z kościoła i wsiadłszy z nią do karety — ruszyli do Klonowa.

Michał podążył za niemi, a Gustaw naturalnie pobiegł do ojca .....

X.

Stary Giese, gdy ujrzał wpadającego syna do pokoju wykrzyknął:

— Himmel! i na chwilę radość odjęła mu mowę......

Porwał Gustawa, nie posadził lecz przewrócił go na kanapę i począł go całować przy akompaniowaniu jakiejś wibracyi głosowej, a potem zaczął szłochać .....

Łzy widać ulżyły staremu, bo przemówił:

— Ach ty dziecko moje .... a ja cię już opłakał...... a mnie już wszystko zbrzydło na świecie...... a ty żyjesz.... mój syn żyje...... moje dziecko jedyne jest tu przy mnie..... No Gustaw, no mów — niech cię słyszę... .. ja cię tak dawno nie słyszałem...... I rozpromieniony ojciec, cofnął głowę, aby z oddalenia przypatrzeć się mógł całej twarzy swego dziecka .....

— No mów, mów — moje dziecko kochane.... ach Gott! ach Gott! przeplatał niemieckiemi wyrazami....

— Mój drogi ojcze — odezwał się nareszcie Gustaw, — jestem zdrów i cały, choć różnie ze mną bywało....

—No, a ja, mój Boże, czytał w gazecie, którą mi przysłano z Warszrwy, żeś zginął w bitwie pod Gruszkami....

— Byłem tam ranny — upadłem w istocie jak zabity; ten, co pisał, musiał mnie wziąć za zabitego, zresztą, w takiej wojnie jak powstanie nasze, często zdarzają się pomyłki.... A potem byłem skazany na śmierć przez sąd wojenny w Łomży....

— Na śmierć? Moskale cię skazali?

— Tak.

— Ach, die Schurken diese Moskalen!....

— Wszystko to potem ojcu z najmniejszymi szczegółami opowiem......

— O tak, musisz mi wszystko powiedzieć, jakeś się bił, jak cię te łajdaki skazali na śmierć, jak się ztamtąd wydostałeś — wszystko — wszystko, ale rana cię teraz nie boli— nie?....

— E, dawno się zgoiła — wcale nie boli....

— I powiedz mi mój synku, biłeś się tęgo — co?....

— Jak umiałem......

— Ja sam dzisiaj — prawił uszczęśliwiony ojciec, bei Gott! poszedłbym do powstania...... ale razem z tobą, oho! jużbym cię samego nie puścił — i rąbałbym, i strzelałbym, i kłułbym.... Co to, jak człek kocha sprawę — to się bije, a wiesz Gustaw, ja ci powiem prawdę: ja jestem Niemiec, ale ja polską sprawę kocham — no, nie tak może jak ty, ale ją kocham.... I, ja tak nawet czuję, że jakbym był Polak.... Ach Gott, ludzie to głupie stworzenia.... mogłoby być tak dobrze na świecie, żeby każdy poprzestał na swojem.... No, jak Bóg mi jest miły, tylu bohaterów, co ta Polska miała i ma, to trudno znaleźć w drugim kraju.... U nich dać się za ojczyznę powiesić, rozstrzelać, katować tam gdzieś w Sybirze — to tak, jak u nas dać sobie ospę zaszczepić.... No Gustaw ty polski oficer.... Wszak byłeś oficerem — tak?....

— Tak, kochany ojcze.

— A jaki miałeś stopień — jaki?....

— Porucznika.

— Panie poruczniku! jaśnie wielmożny panie poruczniku! śmiał się na wpół z płaczem stary Giese, a czy pan porucznik kocha też starego ojca, tego olendra, co drzewem handluje, a od radości, że zobaczył syna, zgłupiał prawie....

— O mój najdroższy, najzacniejszy ojcze — jakżesz się można o to pytać?....

I znowu syn z ojcem rzucili się sobie w objęcia.

Stary Giese, w istocie rozpływał się z radości.... Przybycie syna, którego miał za umarłego, zrobiło na nim tak głębokie wrażenie, że zapomniał o wszystkiem, co go otaczało i puściwszy folgę uczuciu, zaczął podskakiwać po pokoju, świstając popularnego walca i zaśpiewawszy nawet sobie trochę.

— Tra la laa, tra li li li!.... No, ale mój synu drogi — rzekł zmieniając ton i opamiętując się — wszystko poszło na nic.... Tyle krwi, mój Boże takiej szlachetnej — tyle ludzi— wszystko na nic — teraz jeszcze bardziej ci Moskale męczyć ich będą... Jednak wiesz, jak ja sobie tak myślę, to dalibóg Polacy mają racyę, gdy mówią, i śpiewają, i krzyczą: „Jeszcze Polska nie zginęła"! Dalibóg nie zginęła, bo jakże ono ma zginąć, kiedy za nią giną jej synowie ... Ja prosty człowiek, ale ja widzę jak na dłoni, że Polska będzie. Ja nie wiem kiedy.... Może nie doczekam, może i ty nie doczekasz, może i twoje dzieci nie doczekają, ale że będzie, to nie ulega najmniejszej wątpliwości.... Jak ludzie leją krew za ideę, to ludzie umierają, a idea nigdy.... Ja to sobie tak wziąłem na swój rozum, to się nigdy nie omylę.... Dziś jestem dosyć bogaty, a zawdzięczam tylko temu, że brałem na rozum, ale bądź spokojny mój synu, na mojem bogactwie nie ma jednej kropli ludzkiej krzywdy.... Pozostawię ci majątek czysty i uczciwie zapracowany — może go do rąk wziąć nawet taki prawdziwy anioł jak Zosia Klonowska.

Na wspomnienie Zosi, Gustaw drgnął....

— Czy ojciec ją poznał?....

— Ona tu była u mnie......

— Kiedy?

— Już dawno.

— Po co?......

— Przyszła się dowiedzieć i dowiedziała się, żeś zginął, bo sam byłem przekonany ..... Pokazałem jej tę gazetę, którą tam mam w biórku...... Mój mocny Boże, jakem jej to powiedział...... myślałem, że skona na miejscu.... Och! to jest kobieta, przed którą się modlić trzeba.... Ale kiedy to te Polki — to wszystkie takie.... Wiesz, gdybyś był ty nie wrócił, cały majątek zapisałbym Zosi — jużem sobie tak postanowił.

W tem miejscu Gustaw opowiedział ojcu, co się zdarzyło w kościele. Stary słuchał z natężoną uwagą......

— Widzisz, widzisz — co to za kobieta! Ja bo nie wiedziałem o tem, że Zosia miała iść za mąż — ja się tak od ludzi odłączyłem, takem się zamknął w moim smutku, że nic nie wiedziałem, co się tam na świecie robiło ..... Jakem cię miał za umarłego, to i wszystko było dla mnie umarłe...... Ale teraz, oho! żyjemy! i będziemy żyć!

I stary Giese znowu zaczął świstać, ale już nie walca, lecz oberka......

XI.

Z porządku rzeczy, należy nam zajrzeć na Pałuki ...

Pułkownik Sieciecha nie mając żadnej wiadomości o losie syna, oczekiwał go z powrotem każdego dnia.

Bolesław jednak nie wracał.

Tragiczny koniec powstania nasuwał staremu wojakowi różne smutne myśli i pomimo z natury wesołego usposobienia, nie mógł się opędzić różnym przypuszczeniom, co do Bolesława, zwłaszcza, że z za kordonu coraz straszniejsze nadchodziły wieści....

Pułkownik Sieciecha przyzwyczajony do regularnej służby wojskowej, nie był w stanie zrozumieć tej ruchawki, która nie miała żadnego punktu oparcia, żadnego militarnego sustematu, lecz jak zawierucha przeleciała przez ogromne przestrzenie całego kraju, jakby chciała dać świadectwo tylko, że nowe pokolenie krwią i męczeństwem solidaryzuje się z martyrologią przeszłości......

Z za kordonu powracał ten i ów, po największej części znękany, a nierzadko i upadły na duchu.... Z tymi żywymi świadkami katastrofy, można się było w Poznańskiem spotkać bardzo często.... Po większej jednak części wracali z Kaliskiego, okolicy, jak wiadomo, przytykającej do Wielkopolski — ale z Litwy, gdzie właśnie Bolesław był w powstaniu, nikt jakoś nie przywędrował....

Zdarzyło się, że pułkownik Sieciecha zetknął się z jakim powstańcem i zaraz skwapliwie rozpytywał się o wszystko....

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIELKI BAL WIELKI

na korzyść

nowej polskiej parafii

św. Jana Kantego

w Sharpsburgu,

odbędzie się

We Wtorek 8 Stycznia 1907

w „VORWAERTS" HALI,

trzy ulice powyżej Butler na 51-ej ulicy.

Rozpocznie się o godzinie 8-ej wieczór.

Wstęp mężczyzny z damą 50 c.

Osoba pojedyńcza 25 c.

Dr. Regans Medical Co.;
638 PENN AVE., PITTSBURG.

Jedyna tutaj Medyczna Kompania posiadająca w ofisie po polsku mówiących lekarzy, egzaminowanych w kraju, z którymi można się rozmówić w rodzinnym języku.

Jeżeliś jest chory na jaką chorobę, przeczytaj uważnie to ogłoszenie, jeśli chcesz odzyskać zdrowie.

Tysiące ludzi cierpią latami na choroby, które mogą łatwo być wyleczone gdyby mogli opowiedzieć swoje cierpienia w swej własnej mowie i gdyby się u nas leczyli. Gwarantujemy wyzdrowienie chorób wyleczalnych; my sami dostarczamy medecyn z własnego laboratoryum.

Medecyny te importujemy ze starego kraju. Nasza kompania składa się z lekarzy, którzy mają długoletnie doświwdczenie w szpitalach i którzy egzaminowani byli w sławnych uniwersytetach w starym kraju i byli w wojsku. Leczymy wszelkie wyleczalne choroby pod gwarancyą i wyleczyliśmy wiele takich chorób, których inni wyleczyć nie mogli. My nie prowadzimy żadnego humbugu i jeżeli widzimy, że choroba twoja jest niewyleczalna, to ci to zaraz powiemy i nie chcemy nic od ciebie. Uczciwość jest naszą poltyką. Mamy tysiące takich ludzi cośmy wyleczyli i ci nam poświadczą.

Naszą specyalnością są choroby sekretne u mężczyzn i kobiet. Leczymy wszelkie choroby sekretne pod gwarancyą.

Nie dajcie się humbugować patentowemi medecynami lub szumnemi ogłoszeniami, co obiecują wyleczyć wszystkie choroby. Gdyś chory, to wstąp do nas a my ci powiemy co ci jest; jeśli nie możesz przyjść to pisz do nas, a my ci odpiszemy w twej mowie i damy darmo poradę.

DR. REGANS MEDICAL COMPANY, 638 Penn Ave.

Godziny: od 9 r. do 9 w. W niedziele: od 9 r. do 4 po połud. Telefon. P. & A. 3961—M

Bell 'Phone, 3331 R Court — P. & A. 'Phode, 3982 F

Sławny Wielki Skład Napoi
JOZEFA FREEAUFA,
FRED KALINA, Mgr.
409 Water St., NAPRZECIW BALTIMORE DEPOT, Pittsburg.

NAZWA	CENY TRUNKÓW
Czerwona lub biała żytniówka	$2, 2.50, $3 galon
Czerw. lub biała stara żytniów.,	$3.50, 4, 5, 6 „
Gin (Jałowcówka)	$2, 2.50, 3, 3.50 „
Borowica imdortowana	$1.50, za butelkę
Kminkówka	$2, 2.50, 3 galon
Anyżówka	$2, 2.50, 3, „
Czysty spirytus (alkohol)	$3, 4, „
Sliwowica	$2.50, 3, 3.50, „
Sliwowica importowana	$4, 4.50, 5, 6, „
Terkelica	$2.50, 3. 3.50, „
Terkelica importowana	$4, 4.50, 5, 6, „
Koniak	$2, 2.50, 3, 3.50, „
Koniak francuski	$4, 4.50, 5, 6, „
Jabłecznik (Apple Brandy)	$2, 2.50, 3, 3.50, 4, „
Likier (Roztopczyn)	$2.70, 3, „
Likier (Rozolisz)	$2.50,3, „
Jamaika Rum	$2, 2.50, 3, 3.50, „
Jamaika Rum importowany	$4, 5, 6, „

WINA KALIFORNIJSKIE

NAZWA	CENY
Czsrwone i birłe wino stołowe	$1.25, 1.50, 2 galon
Port i Sherry	$1.50, 2, 2.50, 3, „
Muszkatłowe i tokajskie	$1.50, 2, 2.50, 3, „
Malaga i Eadera	$1.50, 2, 2.50, 3, „
Blacberry	$1.50, 2, 2.50, 3, „
Żołądkowe gorzkie	$2, 2.50, 3,

SZAMPANSKIE $1.50, 2, 3 ZA BUTELKE.

Mam na składzie rozmaite węgierskie, francuskie, niemieckie, hiszpańskei i włoskie wina w wielkim wyborze. Pieniądze trzeba posyłać na Money Order lub w registrowanym liście. Zamówienia od $5 i wyżej odstawiamy bezpłatnie. Listy adresować:

JOSEPH F. FREEAUF, 409 Water St., Pittsburg, Pa.

NIC NIE KOSZTUJE SPYTAĆ SIĘ O CENĘ. PRÓBKI MOŻNA ZOBACZYĆ W DRUKARNI. ROBOTA GWARANTOWANA, CENY UMIARKOWANE, DRUK ELEGANCKI. : : : : :

TELEFONY:
P. & A. 2204 MAIN
C. D. & P. T. 2263 GRANT

DRUKUJEMY:
W POLSKIM, ANGIELSKIM, NIEMIECKIM, SŁOWACKIM, i LITEWSKIM JĘZYKU.

Jeżeli Szanowne Towarzystwa zamierzają dać coś do druku, upraszamy o łaskawe zgłoszenie się do nas. Drukarnia nasza zaopatrzona jest w najnowszy wybór czcionek, ozdób i obwódek i jesteśmy w stanie wykonać najlepszą robotę i zadowolić najwybredniejsze wymagania. Roboty zamiejscowe odstawiamy szybko.

Drukarnia Wielkopolanina

56 Twenty Second Street,

WYKONYWA WSZELKIE PRACE AKURATNIE, PIĘKNIE I TANIO.

KONSTYTUCYE, KSIĄŻKI KWITOWE, NAGŁÓWKI DO LISTÓW, BILETY WIZYTOWE, PROGRAMY, POWINSZOWANIA, ZAPROSZENIA, DYPLOMY, CYRKULARZE I T. P.

Zamówienia przyjmuje się przez telefon od stałych kostumerów.

Pamiętajcie o

Polskich Sierotkach

W EMSWORTH, PA.

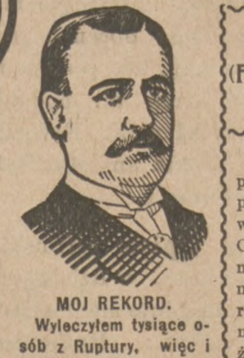
Dr. WIX mówi:

Lecze codziennie rozmaite gatunki

RUPTURY

Bez lekarskiej operacyi. Bez wstrzymania od pracy. A za małą zapłatę.

Jestem graduowanym i licensowanym lekarzem; mieszkam w Pittsburgu od wielu lat i mam tutaj jak najlepszą reputacyę. Jestem najlepszym doktorem w tym kraju co do leczenia ruptury i sekretnych chorób. Wyleczyłem tysiące ludzi z Pittsburga i okolicy, których możecie o to zapytać. W ostatnich czasach żaden lekarz nie ma takiego rekordu jak ja. Chciałbym, abyście sami ocenili mą pracę. Dr. WIX.

MOJ REKORD. Wyleczyłem tysiące osób z Ruptury, więc i ciebie wyleczę.

WARICOCELE I HYDROCELE
(Fałszywa Ruptura.) (Wodna Ruptura.)
Wyleczenie Gwarantowane.

Tysiące czytelników tego pisma i ich przyjaciele cierpią tortury, spowodowane przez rupturę i noszenie paska. Dużo z was pracuje ciężko i musi użyć całej siły. Człowiek, mający rupturę, zmuszony jest nosić pasek, który podczas pracy dokucza mu straszliwie. Rzućcie pasek, gdyż nie robi różnicy, ile za niego zapłacicie, on was nigdy nie wyleczy. Jeżeli przypuszczacie, że pasek was wyleczy, będziecie civrpieć całe życie i nosić go do grobu.

PASEK nigdy RUPTURY nie wyleczy.

Czytajcie, co dla Was mogę zrobić.

Mogę gruntownie wyleczyć was z Ruptury bez użycia noża i przeszkody w pracy, co czynię już od wielu lat. Wyleczyłem tysiące ludzi z Ruptury podobnej do waszej i są oni teraz zdrowi i zdolni do najcięższej pracy bez noszenia paska.

Czemu nie chcecie, abym was wyleczył?

Moj sposób leczenia Ruptury nie jest bolesnem, a że czyni to specyalista jak ja, więc absolutne wyleczenie jest pewnem. Oparacya nożowa, jak robią to w szpitalach, jest zdradliwa, musisz przeleżeć kilka tygodni w łóżku, a wyleczenie nie jest pewnem.

Więc co wolicie?

Przyjdźcie do mnie, Za egzaminacyę nie liczę nic. Jeżeli mieszkacie blisko możecie przychodzić do mnie raz w tygodniu aż do wyleczenia; jeżeli zaś mieszkacie za daleko, przyjedźcie do mnie, a w przeciągu dwóch tygodni was wyleczę.

Piszcie po książkę, drukowanę po polsku, a ta was objaśni o moim leczeniu.

HEMOROIDY, FISTULA i choroby Kiszki — Leczę zupełnie, bez noża, ani też innych instrumentów.

Hemoroidy i Fistula, sprawiające nieznośne bóle, które lekarstwami tylko cośkolwiek uśmierzyć można, leczę radykalnie według mojej metody.

Piszcie po ilustrowane książki DARMO!
Książka No. 1. Ruptura i Hydrocele.
Książka No. 2. Waricocele.
Książka No. 3. Hemoroidy i Fistula.

Porada darmo! Ceny umiarkowane. Ugoda na kredyt.

Dr. G. B. WIX, SPECYALISTA RUPTURY. I KISZKI ODCHODOWEJ. Pokój 201-202 New Werner Bld.

631 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

GODZINY OFISOWE: od 9 rano do 4.30 popoud. i od 6 do 8 wieczór.

GODZINY OFISOWE: w niedziele od 1 do 4 popołudn.

Potrzeba Dziewcząt

od 14 lat i wyżej do nauki wyrobu tobisów i cygar.

Płacimy $4.00 tygodniowo,

zaraz przy rozpoczęciu nauki

Stała praca i dobra zapłata gwarantowana dla umiejących robić cygara.

Zgłosić się do:

American Stogies Co.,

28th & Smallman St. — — Pittsburg, Pa.
1411 Freemont St.
50 Ontario St. } Allegheny, Pa.

Czysty Dochód Przeznaczony
Na Ochronkę Polską
W EMSWORTH.

WIELKI BAL WIELKI

urządzony staraniem

Tow. Strzelców św. Jadwigi

No. I. Gr. U. św. J. N. III.

odbędzie się

w Poniedziałek 11 Lutego 1907

w Ceacilia Hall, przy Canal St.

W ALLEGHENY, PA.

Wstęp: Mężczyzna z Damą 50 c. Dama sama 25 c. - - -

Doborowa Muzyka.

Początek o godzinie 7-mej wieczór.

Do jak najliczniejszego udziału zaprasza Szanownych Rodaków i Rodaczki

Komitet.

Lekarz ze Starego Kraju.

Wszech nauk Lekarskich

Dr. MILAN KOWACEWICZ,

osiadł w Pittsburgu, p. n. 2530 Penn Avenue,

Przyjmuje chorych od 8 ej do 12-ej rano i od 2-ej do 7-ej wieczór

Posiadając kilkunastoletnią praktykę zawodową, — leczy gruntownie wszystkie choroby.

Upraszają o Składki

Polskie Sierotki

W EMSWORTH, PA.

MOJA JANIA.

...szkaliśmy w małem prowincy... m miasteczku, gdzie urzędo... ój ojciec. W tem samem mie... uż obok nas, mieszkali rodzi... ej Jani, którą bardzo lubiłem. ...ałem dwanaście lat, kiedy Ja... skończyła ośm i wtedy to postanowiono oddać mnie do kolegium. Uczyłem się doskonale, pracując z zapałem, podsycany myślą, że otrzymawszy pierwszą nagrodę, zaniosę ją przedewszystkiem Jani.

Zawczasu cieszyłem się nadzieją i nadzieja ta mnie nie zawiodła.

Pewnego dnia, pełen dumy i radości, zaniosłem Jani wieńce i książki, ofiarowane mi w nagrodę pilności.

Cieszyłem się też bardzo, gdy jej małe rączki o długich cienkich paluszkach przesuwały się szybko, dotykając nieomal każdego kwiatka, a różowe usteczka składały na nich pocałunki.

Patrzyłem wtedy na nią ze łzami w oczach.

O bo moja kochana Jania była bardzo a bardzo nieszczęśliwą!

W niemowlęctwie jeszcze, wskutek nieszczęśliwego wypadku zaniewidziała. To też miłość moja dla niej była zaprawiona dozą bezgranicznej litości.

Skończyłem lat szesnaście i rodzice moi postanowili zawieźć mnie do Paryża, abym tam mógł dokończyć nauki.

Dowiedziawszy się o tem, Jania zachorowała.

— Jak ciebie tu nie będzie, kto się mną będzie opiekował?— mówiło biedne maleństwo smutnym, łagodnym głosikiem.— Chyba przyjdzie mi nie wychodzić z domu, ani też bawić się nie będę mogła z innemi dziećmi.

W mojej obecności nikt z rodzeństwa, ani żadne ze znajomych dzieci nie śmiało się sprzeciwiać Jani. Miała ona we mnie czułego opiekuna, którego się obawiano. Wprawiło mnie to w wielką dumę.

Przed wyjazdem nie rozłączaliśmy się prawie, a podczas naszych zabaw Jania uparcie pytała:

— Czy też naprawdę powrócisz Henrysiu?

Biedne kochane maleństwo!

W przeddzień odjazdu obydwie nasze rodziny zgromadziły się razem, aby wspólnie przepędzić wieczór.

Kiedy znaleźliśmy się n... ...czu, ...a zapytała:

— Czy nie sądzisz Henryku, że... ja kiedyś mogła wzrok odzy...? W Paryżu jest tylu sławnych ...rzy!.... Tylko to bardzo daleka i kosztowna podróż, a moi rodzice nie bogaci!....

Widok jej smutnej twarzyczki sprawił mi ból niesłychany. To też w uniesieniu zawołałem:

— Nie martw się Janiu! będę się uczył, aby zostać uczonym doktorem. Bóg jest wszechmocny! On sprawi, że twoje oczy przejrzą i zobaczysz ten piękny świat Boży i wszystkich swych ukochanych.

— O, Henryku, gdyby to mogła nadejść ta błogosławiona godzina! Zobaczyć ciebie ... Zobaczyć tych wszystkich, których kocham ... Wielki Boże! uczyń tę łaskę dla ... niech imię Twoje będzie ty... błogosławione!

...ła dla mnie chwila wyboru ...kariery.

...chciał mnie widzieć inży... matka pragnęła abym się ... dyplomacyi, ja zaś posta... zostać lekarzem okulistą.

Dowiedziawszy się o moim za...rze, rodzice zaraz odgadli, co ...ie skłoniło do obrania trudnego ...odu lekarza. A chociaż nie zgadzało się to z ich życzeniem, w szlachetności serca nic robili mi żadnych ...eszkód.

Dobrzy moi rodzice sądzili, że ...lka litość nad kalectwem Jani ...a przyczyną mego postanowie... Ja zaś sam nie zdawałem sobie ...awy z tego, jakie uczucie mieści... dla niej w mojem sercu.

Po ukończeniu kursów medycz...ch, zostałem uczniem sławnego ...fesora okulisty.

Patrząc na nieomal cudowną ...czność mojego mistrza, z jaką o... ...ował tysiące nieszczęśliwych, ...eliłem się opowiedzieć mu oko... ...ności, które mną kierowały przy ...borze specyalności lekarskiej.

Zwierzenie moje spowodowało, ...profesor otoczył mnie swoją ży... ...wością, a ja gorliwością w st... ...ch starałem się na nią zasłuży...

Co roku wakacye spędzałem u ro...ców, a z Janią rozmawialiśmy ...raz o jej przyszłej kur cyi.

Nareszcie ukończyłem wszystki... ...oje egzamina, moja rozprawa ... wzroku" wzbudziła żywe zainte...owanie, dostałem dyplom leka...

...strz mój zamianował mnie ... swej bezpłatnej kliniki, ... go setki nieszczęśliwych ... błogosławi.

...ługo po moim przybyciu ... zdarzyło się, iż przyby... chora z tego samego rodzaju cierpieniem, jakiemu podlegała Jania. Po obejrzeniu chorej, mistrz zadecydował żebym ją operował.

Usłyszawszy te słowa, zbladłem ze wzruszenia. Znaczyło to, że mogłem również sam Janię operować. Duma i szczęście napełniły me serce.

Operacya odbyła się z zupełnem powodzeniem. Szanowny profesor uściskał mnie serdecznie, mówiąc:

— Brawo chłopcze, brawo!... A teraz kolej na twoją Janię.... Sprowadź ją tu co prędzej.

W kilka dni później, Jania w towarzystwie mojej i swojej matki przybyły do Paryża, i dzień operacyi został naznaczony.

Niepodobna mi opisać strasznej obawy, jaka mnie napełniała przez kilka dni, poprzedzających pamiętne dla mnie chwile ... Wątpiłem o swej zręczności!

Słowa zachęty z ust mistrza powróciły mi niezbędny spokój w ostatniej chwili. On to przelał we mnie swą niewzruszoną zręczność. Operacya udała się znakomicie.

Okno pokoju zajmowanego przez Janię wychodziło na wielki ogród. W dniu, kiedy ostatecznie zdjęto z jej oczów zasłonę, słońce oblewało morzem światła krzewy, drzewa i kwiaty.

Na ten widok, okrzyk zdumienia i zachwytu wydarł się z piersi biednego dziewczęcia. Długo nie można jej było uspokoić.

Obecni mieli łzy w oczach—nasze matki łkały głośno!

Nakoniec Jania spostrzegła mnie, stojącego w dali, chciała biedz ku mnie i ... zobaczyła postać swoją w zwierciadle. Spojrzała, zachwiała się i upadła w moje objęcia.

* * *

Przez całe życie dziękowałem Bogu, że dozwolił mi za pomocą nauki i talentu zostać budowniczym własnego szczęścia;Jania została mą żoną i matką mych dzieci.

Nowy projekt antypolski.

Pisma niemieckie ogłaszają:

Nowy projekt antypolski, który stawia pruską politykę kresową na zupełnie nowej podstawie o tyle, że proponuje nowe środki do walki o ziemię narodową, wypracowany, jak donosi „Taegl. Rundschau", w pruskiem ministerstwie rolnictwa. Projekt ten przedłożony zostanie sejmowi pruskiemu zaraz po jego zebraniu się.

Oco tu chodzi—trudno z pewnością przewidzieć. Domyśleć się można najrozmaitszych rzeczy. To też domyślają się niektórzy, że projekt ten dotyczy przymusowego wywłaszczania Polaków z ziemi ojczystej. Swego czasu rozpisywały się bardzo szczegółowo gazety hakatystyczne o takiem przymusowem wywłaszczaniu Polaków. Gdy im rozsądniejsi przedkładali, że własność jest rzeczą świętą i nietykalną, odpowiadały: tak jest; ale ze względów na dobro powszechne, wolno wywłaszczać, a kto powie, że dobro powszechne Niemców nie wymaga jak najspieszniejszego wyparcia Polaków z posiadania ziemi? To tłómaczenie oczywiście nie mogło zadowolić sprawiedliwych, więc wymyśliły gazety hakatystyczne inny powód wywłaszczania Polaków. Tym powodem — to względy wojskowe. A więc: ze względów wojskowych wywłaszczać trzeba Polaków, zawołały i hakatyści i ze wszech stron głośnem odpowiedzieli brawo. Wpływy hakatystów są wielkie, potęga ich bezprzykładna. Ta siła hakatystów jest najlepszym dowodem ... słabości właściwego rządu ... stąd pochodzi, że w Prusach wszystkiego się obawiać należy. Zu... ...cyę miał poseł Traeger, gdy ... ...zyi interpelacyi polskiej ... Prusy krajem nieograniczonych ... żliwości.

Na razie odczekać należy ... nowy projekt wyglądać będzie ... wiemy się o tem—jak się ... bardzo niedalekiej przyszłości. Można się więc przygotować ... we walki, na nowe sensacye ... prawy w sejmie.

Kalendarze Darmo w ...

Severy Polskie K... ...907 wyszły ju... ...wysłane do apt... K lendarz ... ... cennych infor... ... dla każdego ... ...ndarzowych i 12 ... Zapytajcie ... kalendarz, ... Jeżeli ... ...am go dostar... ... w miejscu ... ...opszcie sw... ...e pocztowe... ...ęzyku obce... ...czytaliście ... ...ę kartę do...

W. F. SEVERA ...
Rapids

Sprawa Kobieca.

Co to jest sprawa kobieca?

Kiedy ona powstała i dlaczego?

Kto się nią żajmuje?

Oto pytania, które niezawodnie niejeden stawi, przeczytawszy tytuł na czele niniejszego artykułu.

Co prawda, słyszeć można nieraz kobiety narzekające; tu żona wyrzeka, że źle trafiła za mężem: wniosła mu majątek, który on wkrótce stracił; tam córka radaby uczyć się, szkoły kończyć, a ojciec środków na to dać nie chce, bo, powiada: „synowie pierwsi"; tam kobieta pracownica płacze, że pomimo ciężkiej pracy nie może zapracować na utrzymanie swoje, bo „pracodawca nie płaci jej tak, jak płaciłby musiał mężczyźnie"; tam znów właścicielka realności wyrzeka na wysokie podatki, ale „cóż poradzi, kiedy na biedną kobietę wszyscy, a ona się ani bronić nie może, bo nawet głosować jej nie wolno, tylko płacić podatki i gębę stulić", to znów młodziutka dziewczyna płacze, że gdy wieczorem wraca z pracowni, bezwstydne chłopaki prześladują ją, a jej nie ma kto bronić.

Słowem, gdzie okiem spojrzeć, lub ucho zwrócić, wszędzie słyszeć można narzekania kobiet i widzieć ich niezadowolenie — lecz ktoby tam na to zważał!

Otóż to: ktoby na to zważał. Długo to było, wieki całe, że nikt na niezadowolenie kobiet nie zważał, aż one same musiały zacząć bronić swych interesów, wedle starego przysłowia: pomóż sam sobie, a Bóg ci dopomoże.

I oto powstała sprawa kobiet, która jest dziś obok sprawy robotników jedną z głównych spraw społecznych.

Przedewszystkiem zajmują się nią same kobiety, lecz mają poza sobą całe szeregi rozumnych, uczonych i szlachetnych mężczyzn, którzy słowem i pismem bronią gorliwie „sprawy kobiecej".

We wszystkich krajach istnieją stowarzyszenia kobiet, liczące setki tysięcy członków; wychodzą też osobne pisma o sprawach kobiet traktujące, znakomici mówcy i mówczynie wygłaszają mowy i odczyty o tych sprawach.

Choćby więc ktoś nawet przeciwny był tym sprawom, wiedzieć o nich powinien. Jest to bowiem sprawa społeczna, jak już powiedzieliśmy, tak samo jak sprawa robotnicza. Społeczeństwo nie może się społecznie ani politycznie rozwijać, jeżeli nie zwróci bacznej uwagi na „sprawy kobiece".

Położenie kobiety w społeczeństwie.

I.

Im ludzie są mniej oświeceni, tem bardziej cenią siłę ciała, siłę mięśni swoich, siłę rąk, a słabszymi i kalekami pogardzają, gdyż się ich nie boją. Dlatego też mężczyźni, jako silniejsi, od niepamiętnych czasów zagarnęli wszelką władzę w swe ręce! Lekceważąc kobiety, jako słabsze cieleśnie, zaczęli ... prawa na swoją korzyść ... częstokroć z krzywdą ...ch współtowarzyszek, sto... ...graniczyli swo... ...ę kobiet, że dowolnie pra... ...e ruszyć się nie mogły. Cie... ...ne kobiety przywykły do te... położenia ... znosiły los swój ... ...e i wtedy od ... ...trafiały się mię... ..., które odczuwa... ...m krzywdę i ... przeciw bezpra... ...ety, jeśli były ... i posiadały ..., wywalczyły ...runków a to ... dotąd zwy... — to cierpiały ... ...biet była ... i smutniej ... ludów niecy... wilizowanych jest ona dotąd ciężką niewolą. Ojciec, jako pan życia i śmierci swych dzieci, sprzedawał zwykle córkę zięciowi za umówioną cenę, czyli traktował ją jako rzecz lub bydlę, nie zaś równego z sobą człowieka.

Na barki słabych kobiet zwalona była najtrudniejsza robota. One musiały uprawiać rolę, co wobec pierwotnych narzędzi było wiele uciążliwsze, niż teraz, bo, ponieważ zwierzęta nie były nauczone pracować, najczęściej kobiety ciągnęły pługi. One też stawiały chaty, przygotowywały odzież i jadło, nosiły wodę, rozniecały ogień i pilnowały, aby nie wygasł. W zamian za te trudy uważano je za istoty podlejszego gatunku. Dotąd dzieje się tak u ludów półdzikich, oraz u narodów, które wbrew ogólnemu postępowi cywilizacyi zachowują zwyczaje przestarzałe, jak np. wyznawcy religii mahometańskiej i żydowskiej, a więc turcy, tatarzy, kirgizi i żydzi. U pierwszych trzech narodów kobiety mają osobne dla siebie mieszkania, a żywią się resztkami, pozostałemi z biesiady mężczyzn. U żydów zaś hasydów albo husytów, nietylko że nie siadają razem do stołu, ale nawet w bóżnicy zajmują osobne miejsca. Chińczycy kaleczą swym kobietom nogi, aby nie mogły wychodzić z domu bez opieki, a indusi w dowód największej gościnności ofiarują gościom swe córki, sybiryjskie zaś ludy, zmuszone głodem, zabijają dziewczęta na pożarcie.

Wielożeństwo jest także dowodem upośledzenia kobiety, bo tam, gdzie jest żon kilka, nie mają one żadnej wartości.

U dawnych słowian wdowa, jako zupełnie zbyteczna na świecie, paliła się żywcem wraz ze zwłokami męża. Obyczaj ten do dziś dnia utrzymał się w Indyach, pomimo, że anglicy surowo tego wzbraniają.

Długo, bardzo długo, bo kilka tysięcy lat czekała kobieta na wyzwolenie z jarzma ucisku i upośledzenia. Dokonał tego Chrystus Pan, litujący się nad wszelkimi uciemiężonymi, dając przykazanie miłości: „kochaj bliźniego, jak siebie samego", a z pod pojęcia bliźniego nie usunął kobiety. Zbawiciel świata, ten boski nasz nauczyciel, nie wyłączał też kobiety ze swoich zebrań, pozwolił im słuchać nauki o prawdzie, kochał i czcił swą matkę, na jej życzenie pierwszy cud w Kanie Galilejskiej uczynił, umierając zaś na krzyżu, polecił ją w opiekę najmilszemu swemu uczniowi, św. Janowi.

Takiem postanowieniem podniósł Zbawiciel kobietę do godności człowieka i rzeczywiście dopiero od czasu wprowadzenia chrześcijaństwa zaczyna się uznanie dla kobiet. Dlatego św. Paweł, szerząc ewangelię, powiada do uczniów swoich: „Niemasz niewolnika, ani wolnego, ani mężczyzny, ani niewiasty, albowiem jedni jesteście w Chrystusie!" To znaczy, że wszyscy ludzie mają jednakowe obowiązki, jednakową odpowiedzialność za swe czyny i jednakowe prawa. Wszyscy za grzechy ponoszą karę ... za cnotę są nagradzani. To też pierwsze chrześcijanki zarówno z mężczyznami głosiły ... naukę Wiary św., zarówno cierpiały one za prawdę i otrzymywały koronę męczeńską.

U pogan i żydów kobieta w małżeństwie była ... lub więcej ograniczoną niewolnicą męża, której wydalenie z domu zależało od jego woli. Religia chrześcijańska, podnosząc małżeństwo do godności sakramentu, nadała obu ... im jednakowe obowiązki ... prawa, których ani kobiecie ... mężczyźnie przekraczać ... przez co kobieta ... prawnia i bierze pod ...

Przewrotni ludzie ... z biegiem czasu ... sprawiedliwe zasady ... u steru władzy mężczyźni ... zaczęli je zmieniać ... wyskiwać na swoją stronę ...

AGENCI WIELKOPOLANINA.

Agentami "Wielkopolanina" upoważnionymi do zapisywania abonentów, do zamawiania ogłoszeń i robót drukarskich dla "Wielkopolanina" i do kolektowania wszelkich należności za prenumeratę, ogłoszenia i druki, są następujący panowie:

PITTSBURG, PA.
S. Ciemielewski, 3210 Dickson st.
M. Deja, 3062 Brereton ave.
F. Szarejko, 2711 Penn ave.
J. Pilarski, 47 Welsh Road, S. S.
T. Pilarski, 47 Welsh Road S. S.
S. Nowakowski 5 Birmingham S. S.
A. Koczorowski, 84 — 15 st., S. S.
S. Krantz, 2631 Josephine St, S. S.
A. Dolata, 2315 Mission st., S. S.
J. Maciejewski, 145 Pius st., S. L.
J. Kopera, 1817 Fox alley, S. S.
A. Prusiński, 42 Union alley. S. S

MCKEESROCKS, PA.
T Letky, box 1023

MCKEESROCKS, PA.
Poznanski, 721 Benwood ave.

SHARPSBURG, PA.
L. Handzlik, 20 Bridge st.

CARNEGIE, PA.
A. Wodzinski, box 967
J. Switała, 9 Orchard st., Glendale

CLARIDGE, PA.
John Bush.

FORD CITY, PA.
F. Sporny, box 142

FOREST CITY, PA.
M. Wiśniewski, box 551

EVERSON, PA.
K. Firlik.

NEW KENSINGTON, PA.
S. Nadolski.

CRAB TREE, GOFF P. O., PA.
A. Cabon, box 8

BRADDOCK, PA.
F. Kanarkowski, 852 Talbot ave.

GLASSPORT, PA.
F. Królikowski.

DUQUESNE, PA.
W. Gaca, box 406.

NATRONA, PA.
A. Korpanty.

ERIE, PA.
W. Filipowski, 529 E. 14 st.

WILMERDING, PA.
Piotr Dembiec.

DUNKIRK, N. Y.
A. J. Papierski, 23 Genet st.

THORNDIKE, MASS.
J. F. Kos, box 142.

CZESTOCHOWA, TEXAS.
A. Zajonc Post Master.

DETROIT, MICH.
M. Wasielewski, 385 Grandy ave.

ISADORE, MICH.
M. Brzezinski.

ISADORE, MICH.
J. Rosinski, Jr., Post Master.

GRAND RAPIDS, MICH.
T. Haraburda, 161 Fourth st.

RADOM, ILL.
J. Brzezinski.

PULASKI, WIS.
M. Witczak.

CHICAGO, ILL.
F. Swiadek, 8341 Ontario ave.

NEW CASTLE, PA.
A. Laski, 514 Jefferson st.

LOCKHART, TEXAS.
T. Szalwinski, R. F. D. No. 21

ARGENTA, ARK.
M. P. Wilkiewicz, 316 W. 7 st.

ALPENA, MICH.
M. Sigurski, 301 — 11 st.

DETROIT, MICH.
J. Iwanicki, 780 Mitchel st.

WHEELING, W. VA.
J. Turczynski, 4412 Wetzel st.

SHAMOKIN, PA.
P. Wachowiak, 901 Hemlock st.

NORTH BRADDOCK, PA.
V. Wisniewski.

NANTICOKE, PA.
F. J. Elbert, Market st.

MOUNTH CARMEL, PA.
R. W. Rosinski, 439 — 5 st.

UNITED, PA.
W. Olminski, box 35

VANDERGRIFT, PA.
H. Kaminski.

YORKTOWN, TEXAS.
A. J. Styra.

ASHTON, NEB.
T. Jamrog.

GAYLORD, MICH.
W. Mankowski.

BRENHAM, TEXAS.
J. Nowak.

MARCHEE, ARK.
N. Malachowski, Post Master.

FALLS CITY, TEX.
J. W. załwinski.

MOUNTH CARMEL, PA.
J. Kaźmierski, 213 Walnut st.

BROOKLYN, N. Y.
A. Grochowski, 213 Indian st.

BAY CITY, MICH.
A. Michalak, 708 Van Buren st.

MANITOWOC, WIS.
A. Zondała, 25 & Washington st

HARTFORD, CONN.
J. S. Guzy, 6½ Elery st.

ST. HEDWIG, TEXAS.
A. Strzelczyk.

BARNESBORO, PA.
V. J. Pendracki.

DE LANCEY, PA.
J. Zdrajkowski.

CHOROBY
uznane za niewyleczalne były całkiemusunięteprzezkuracy
WIEL. NEWMANA

Reumatyzm, niestrawność, słabość nerwowa, kaszel, plucie krwią, zaziębienie, choroby skórne różnego rodzaju, słabość niewiast po połogu, słabość mężczyzn i dzieci, ból w krzyżach, opuchlina it. d. wszystkie są jak najdokładniej leczone, aby nie powróciły.

Cierpiała na rozstrojenie nerwów w najgorszym stanie!

ani Antonina Hudsik w zgłaszaniu się opisała chorobę w następujący sposób: Wiek 23 lat, matka 3-ga dzieci. Cztery tygodnie temu zaczęłam się martwić i kłopotać i od tego czasu wydaje mi się, że rozum mnie opuścił. Wyobrażam sobie różoności, jestem bardzo bojaźliwą i gniewam się o byle co, robi mi się zimno a potem gorąco. Poczę się słabnę, jeść nic nie mogę. Nie sądzę, że cielesne bóle mogą przewyższyć podobne cierpienia. Wprost nic nie mogę robić tylko wciąż czuję się roztargnioną.

Po krótkiem użyciu lekarstw pisze następujący list:

Wielebny Ks. Newmanie!

Dzięki serdeczne zasyłam za wyleczenie mnie. Czuję się zupełnie zdrową po użyciu tylko trzeciej części lekarstwa, a czwarta część jest mi już niepotrzebną.

Jeszcze raz Ci dziękuję za tak starannie doprawione lekarstwo. Jestem przekonaną, że skuteczniejszych lekarstw znaleśćbym nie mogła.

Wiem, że masa niewiast jak i mężczyzn, cierpią na podobne choroby i mam nadzieję że będą korzystać z mej praktyki, pozostaję z głębokim szacunkiem,

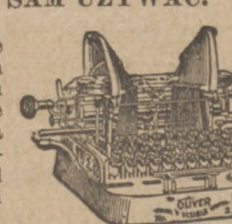
Antonina Hudsik, Box 66 Brokston, a.

DARMO wyślę wam pouczającą książkę sposobu mojego leczenia. Piszcie dzisiaj a nie odwlekajcie jednego dnia. Zawsze załączyć 2c markę, Adres:

REV. NEWMAN,
1361 W. Lake, Chicago, Ill.

W zgłaszaniu się wymień gazetę Wielkopolanina.

TEJ MASZYNY NAUCZYCZ SIĘ ŁATWO SAM UZYWAC.

Nie dręcz twego korespondenta. Nie pisz mu niezręcznie i nie zabieraj mu czasu odczytywaniem ich lub odgadywaniem twoich myśli.

Nie pisz nic ręcznie, jak notatek, rachunków lub spisu potraw. Daje to złe pojęcie o tobie jakbyś nie mógł utrzymać stenografki. Możesz pisać listy twoje, wyrabiać abstrakty, polisy od zabezpieczenia, notować ważne rzeczy, robić finansowe zestawienia, hotelowe spisy potraw, słowem każdą rzecz, jaką potrzebujesz.

The OLIVER Typewriter

Olivera maszyna do pisania uwidocznia co piszesz.

Wszystko możesz na tej maszynie pisać sam, jeżeli nie możesz utrzymać lub nie chcesz stenografki.

Łatwo możesz się nauczyć pisać na niej sam, a praktykując cokolwiek, nabierzesz takiej biegłości, jak skończona stenografistka na maszynie OLIVERA, która jest BARDZO POJEDYŃCZĄ, bo pisząc, widzisz każdy napisany wyraz. Jest ona o 80 procent TRWALSZA od innych, ponieważ posiada około 80 procent mniej łatwo psujących się części, aniżeli większa część innych maszyn. 80 procent łatwiej pisze się na niej, aniżeli na innych SKOMPLIKOWANYCH, A IRYTUJĄCYCH CIĘ MASZYN, wymagających technicznych wiadomości i specyalnych ćwiczeń przy ugywaniu.

Maszyny, na których nie możesz pisać dokumentów dowolnych wielkości bez użycia do tego specyalnych przyrządów lub też specyalnej a kosztownej maszyny nie zadowolą cię.

Maszynę Olivera możesz użyć do każdej wielkości papieru i możesz na niej napisać dokumenty bez użycia osobnych a kosztownych do tego przyrządów i nie potrzebujesz być expertem w pisaniu. — Pisze wyraźnie, a co pisze, to widzisz i czytasz.— Dla tego Olivera maszyny może użyć lekarz, adwokat, agent od zabezpieczeń, kupiec, hotelista i każdy inny piszący. —Napisz do nas po książeczki z objaśnieniami o Olivera maszynie.

Obecnie wyrabiamy do maszyny Olivera klucz z Akcentami polskiemi, (13—12)

The Oliver Typewriter Co.,
166-168 Wabash Ave., Chicago, Ill.

K. Filipowski,
Polski Hotel.

Wyborne wódki, wina i cygara. — Zawsze świeże piwo i przekąski. — Usługa grzeczna prawdziwa polska : : : :

1240 PENN AVENUE

KALENDARZE!
na rok 1907.

Wielki Kalendarz Uniwersalny czyli powieściowy Tom I. i II. po	65c	Powieściowy	35c
		Serce Jeznsc	25c
Wielki Skarb rodziny	50c	Przenajświętszej Rodziny	25c
Przyjaciel Żołnierza	35c	Maryański	25c
Wszechświatowy	35c	Maryański Karola Miatki	20c

Wielki wybór książek do nabożeństwa, powieściowych, śpiewników, kantyczek, tłómaczy polsko-angielskich, książek szkolnych, powinszowań na imieniny, Boże Narodzenie i Nowy Rok, listy do starego kraju i wszelkie przedmioty religijne

Agentom i Sztornikom daje odpowiedni rabat.

Na listy odpowiadam, gdy jest załączony znaczek.

L. WIECHECKI, 2641 PENN AVE. PITTSBURG, PA.

Telefon: P. & A. 4751 F.

Insertd by U. S. Foreign Press, Vanderbilt Bldg,, N. Y.

COLLEGIO MEDICO

Sztab Doktorski
AMERICA EUROPE CO.
w Nowym Yorku.

Trzech słynnych doktorów na następujące choroby:

Reumatyzm, Rozstrój Nerwowy, Sufilis, Wyrzuty na skórze, Nocne Upławy, Niepłodność, Dyspepcyę, Epilepcyę, Krwawą Malaryę, Krosty, Dychawicę, Suchoty, Katar, Zatrucie krwi, Wypadanie włosów, Kurcze, Plucie krwią, Choroby Sekretne tak mężczyzn jak i kobiet, Zawrot głowy, Choroby Nerek i Wątroby i wszystkie cierpienia, które są do wyleczenia.

POLACY OCKNIJCIE SIĘ Z LETARGU!

Czy brak Wam prawdziwej pomocy lekarskiej? Czy zwątpiliście o wiedzy doktorskiej i otrzymaniu zdrowia? Czy wpadliście w ręce szarlatanów, którzy z Was pieniądze wyzyskali, dając w zamian słodkie obiecanki, które niestety nigdy się nie urzeczywistniły? Przestańcie wierzyć w szalbierstwo, bo

Bramy do Zdrowia są dla Was otwarte.

Naszem hasłem jest nieść Polakom prawdziwą radę i pomoc lekarską i nieomylnie sprawdzić chorobę każdego pacyenta; posiadamy trzech doświadczonych i sumiennych doktorów specyalistów, których podobiznę w niniejszem ogłoszeniu podajemy, ponieważ nie jest możebnem, ażeby jeden doktor mógł być specyalistą na wszystkie choroby. Nasi doktorzy wspólnie i detalicznie badają każdą chorobę z osobna, co znaczy, że pomyłka w odpowiednim Diagnozie czyli sprawdzeniu choroby jest wykluczona; a nasi doktorzy leczą tylko choroby wchodzące w zakres ich kompetencyi. Ażeby wysoki nasz cel osiągnąć, używamy jedynie importowane

Sławne Lekarstwa z Laboratoryum Orosi,

które uzupełniają życzenie słynnego profesora Vulpian, wyrzeczone w francuskiej Akademii Medycznej w Paryżu, w dniu 22go października 1882 roku w obecności najsłynniejszych mężów wiedzy. Kompozycya tych znakomitych lekarstw jest rezultatem długich i niezmordowanych studyów doktorskich, którzy dla skutecznego badania i leczenia jednej tylko choroby wiele lat spędzili, że dziś z dumą jesteśmy w stanie dać każdemu następującą gwarancyę:

Jeżeli nasze lekarstwa nie okażą się w pięciu dniach jako skuteczne, zwracamy każdemu pieniądze, jeżeli nie więcej jak jedna trzecia część tychże została zużytą.

Ta gwarancya chyba wystarczy, aby oświadczyć, jak głęboko jesteśmy o skutecznem i radykalnem działaniu naszych lekarstw przekonani.

Polacy! Czy może Wam kto inny dać podobną gwarancyę? Czy może Wam się lepsza okazya nadarzyć, jak w nieszczęściu jakiejbądź choroby oddać się z całem zaufaniem w ręce trzech doktorów wielkiej sławy i doświadczenia, którzy używają najlepsze lekarstwa na świecie, słynne lekarstwa z laboratoryum Orosi. A więc połóżcie koniec szalbierstwu, nie dawajcie się sromotnie wyzyskiwać, nie płaćcie Waszych ciężko zapracowanych pieniędzy za farbowaną wodę, bo prawdziwe lekarstwa z laboratoryum w Orosi w połączeniu z naszymi niezrównanymi doktorami specyalistami są Was w stanie stale i radykalnie wyleczyć.

Nie zwlekajcie z udaniem się do nas listownie po polsku albo osobiście, jeżeli jest możebnem, dając nam dokładny opis stanu zdrowia, wieku i zatrudnienia, a resztę zaufajcie naszym trzem Doktorom Specyalistom, którzy nie oszczędzą czasu i poświęcenia, ażeby i Was zaliczyć do tych wielu, którzy osiągnąwszy przez nasze leczenie zdrowie i siły z uwielbieniem nas wspominają.

PORADA DARMO! Godziny ofisowe: **od 9ej rano do 5ej wieczór.**

Na zapytanie prosimy załączyć znaczek pocztowy.

AMERICA EUROPE CO.
161 Columbus Ave. New York, N. Y.

Jan Kalinowski
3110 Brereton Avenue,
PIERWSZORZĘDNY
WYRĄB MIĘSA (BUGZERNIA)
i Skład Wiktuałów (Grosernia)

Handel zaopatrzony jest w najświeższe mięso i doskonałe wędliny, Grosernia w najlepsze towary. Ceny niskie, usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa. Popierajcie Swego.

Lutz BEER

Każdy

miłośnik dobrego piwa lubi

Lutz'a Piwo

Jest to wywar wyborowego jęczmienia i czeskiego chmielu.

Independent Brewing Co
Pittsburgh

Lutz PALE BEER

JEDEN FUNT CZYSTYCH
ŚLIWKOWYCH POWIDEŁ
POD WZGLĘDEM POŻYWNOŚCI
RÓWNA SIĘ
Dwu Funtom Wołowiny
ŻĄDAJ OD SWEGO GROSERNIKA BY CI DOSTARCZYŁ PRAWDZIWYCH
"L. G. H." Śliwkowych Powideł
NIE BIERZ PODRABIANYCH
ŻĄDAJ TYLKO WYROBU FIRMY

LAMON — GOHL SYRUP CO.
23 W. RANDOLPH ST. CHICAGO, ILL.

Z PITTSBURGA I OKOLICY.

Rok 1907 rozpoczęliśmy większym wydatkiem za mleko. Wprawdzie prokurator miastowy obiecuje handlarzom mleka wytoczyć proces karny o konspiracyę celem wyzyskiwania konsumentów. Dla nas, mała z tego pociecha, — bo nim proces wytoczony i ukończony zostanie, minie nietylko jedna ale i dziesięć zim, a tymczasowo płacić będziemy, co oni każą.

Na ogólne żądanie publiczności, Jasełka przedstawione zostaną raz jeszcze w niedzielę, 6go stycznia.

Pp. Sekretarzy Towarzystw, należących do Unji, prosimy, by się zgłosili któregokolwiek dnia w bieżącym lub przyszłym tygodniu, celem odebrania naszego kalendarza ściennego, który dajemy jako premię dla naszych czytelników i rozdania go pomiędzy członków swego Towarzystwa.

Z wykazu ofiar na Sierociniec polski w Emsworth przekonać się można, iż niemal wyłącznie Polacy z Pittsburga i najbliższej okolicy hojnemi ofiarami podtrzymują to wielkie dzieło miłosierdzia. Okolice dalsze, bardzo, a bardzo słabe dają znaki ofiarności, chociaż sieroty, szukające przytułku w Sierocińcu, przyjmuje się bez względu na to, z których stron pochodzą, z bliskich, czy z dalszych. A jest ich tam liczba dość znaczna z odleglejszych stron. Polacy chociażby i ze stron odległych, wspierać powinni ten jedyny polski zakład, bo to obowiązek moralny, katolicki i narodowy pomagać sierocie polskiej, uchronić ją od zatraty moralnej i narodowej.

Kroniczka zabaw. Zabaw i bali w Pittsburgu i okolicy mamy poddostatkiem: 5go stycznia wielki bal na dochód zakładającej się parafii św. Jana K. w Sharpsburgu i bal Tow. Ułanów św. Kazimierza w New Kensington, w hali Fliena; — 8go stycznia bal Tow. Biały Orzeł, Gr. Z. N. P. 599 w Natrona, w hali Waltera; 4go lutego przedstawienie teatralne i bal na korzyść parafii św. Antoniego w Homestead — zaś 11go lutego Tow. Strzelców św. Jadwigi No. 1 daje wielką zabawę w Caecilia Hali, w Alegheny, z której czysty dochód przeznaczony jest na Ochronkę w Emsworth.

W przyszłą sobotę, dnia 5go b. m. w Donora, w kościele polskim Najświętszego Imienia Maryi Panny rozpoczynają się missye, które będą trwały do 15go b. m. Missye prowadzić będą Ojcowie Jezuici polscy z Ojcem Warolem na czele.

M. FIFER
Polski pogrzebowy

2317 Penn Ave — Pittsburg, Pa.
318 Olivia St. — McKees Rocks, Pa.

Wynajmuje bryczki i powozy na wesela, chrzciny, pogrzeby itd.

Trumny po Najniższych Cenach.
Usługa prawdziwie polska.

Nekrologi.

Z wszystkimi krewnymi, przyjaciółmi i znajomymi dzielimy się tą smutną wiadomością, iż najukochańszy Ojciec nasz

śp. Marcin Fifer,

członek Bractwa św. Józefa, Gr. 1 Unii św. Józefa i św. Stanisława K. Gr. 140 Z. N. P. po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem dnia 26-go Grudnia o godzinie 12.10 po południu, przeżywszy lat 59.

Pogrzeb odbył się w Sobotę rano o godz. 9ej dnia 29go Grudnia 1906 r. z kościoła św. Stanisława K. na cmentarz tegoż kościoła.

Dziękujemy zarazem wszystkim za wyrazy współczucia i którzy wzięli liczny udział w pogrzebie.

W smutku pogrążone dzieci:

Szczepan, Michał, Petagja i Anastazja Fifer.

Pittsburg, 31 Grudnia 1906 r.

Donosimy wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym, iż d. 24 Grudnia przeniosła się do wieczności po długiej i ciężkiej chorobie nasza najukochańsza żona i matka

śp. Małgorzata z Auguściniaków Płóciennik,

przeżywszy lat 48. Pogrzeb odbył się dnia 27go Grudnia z kościoła św. Stanisława Kostki.

W smutku pogrążeni:

Marcin Płóciennik, mąż; *Jan, Magdalena, Franciszek, Józefa, Stefan, Tomasz i Stanisław*, dzieci.

Czas płacić
— za —
WIELKOPOLANINA.

Okropna Kara Boża!

ZDARZENIE PRAWDZIWE.

W zakładzie obłąkanych w Górnej Karyntyi był dozorca nazwiskiem Feld, który nielitościwie i najokrutniej obchodził się z nieszczęśliwymi obłąkanymi. Był to charakter niesłychanie podły; chorych swej pieczy oddanych uważał za nieme bydlęta i pastwił się nad nimi; wobec przełożonych swoich udawał świętoszka, a w gruncie rzeczy był bez czci i wiary i do jednego tylko dążył celu, do zebrania pieniędzy.

Chciwość popychała go już nieraz do zbrodni, nie tylko do kradzieży, ale nawet do obierania trupów z tego, co miało jakąkolwiek wartość. Służyło mu przytem szczęście, że się te hultajstwa nigdy nie wydały, to też stawał się coraz bezczelniejszym, nie strzegł się wcale przed obłąkanymi, ale nadto brutalstwem ich sobie odstręczał i miał nawet pewną przyjemność w tem, dręczyć tych nieszczęśliwych.

Pewnego razu umarł w zakładzie obłąkany młodzieniec, syn bardzo bogatego kupca, który ulubieńca swego nieszczęśliwezłożył w trumnie, nie szczędząc mu kosztownych ozdób, jako ostatnich dowodów ojcowskiej swej miłości. Ponura cela, w której ciało spoczywało, obita była staraniem ojca czarnem suknem, metalowa trumna wysłaną była białym jedwabiem, stała na nizkim katafalku, około którego licznie paliły się świece, a u głowy wznosił się krzyż wysoki z wieńcem i gałązką palmową.

Zblizył się wieczór. Krewni opuścili zakład, chorzy zamknięci byli w swych celach, a dyrektor zakładu zaproszony był w mieście na herbatę do znajomej rodziny. Obok celi, w której leżało ciało młodzieńca, umarł był też ubogi obłąkany, dla którego tamże tramna była przygotowana. Ażeby zamknąć trumnę, wziął Feld gwoździe, młotek i obcęgi, poprzednio jednakże wstąpił do sąsiedniej celi, aby tamże zamknąć trumnę metalową. Z chciwością pożerał wzrok jego złote pierścienie i śpilki które zdobiły ciało, potem zdarł wszystkie kosztowności, chcąc je schowac do kieszeni, ale gdy się podniósł, uczuł, że go silna ręka za kark pochwyciła. Przerażony upuścił młotek i gwóździe i padł bezwładnie na ziemię.

Dwóch zemstą pałających obłąkanych, którzy słysząc jego kroki, gwałtem się z celi wyłamali, uchwycili go silnemi ramionami i pomimo oporu zawlekli go do sąsiedniej celi. Sami przemocą włożyli go do trumny, wysłanej wiorami, położyli na nią wieko, a podczas gdy jeden na wieku usiadł, drugi poskoczył po młotek i gwoździe i z dziką radością szczelnie trumnę zabili. Potem trupa wsunęli daleko pod łóżko, zabitą trumnę zostawili w pośrodku celi i oddalili się do swego mieszkania.

Żaden z dozorców nie przypuszccał, jaki los okropny spotkał ich towarzysza. Nazajutrz daremnie szukano Felda, a gdy przy zamykaniu trumny zdjąć chciano kosztowności, pokazało się że ich brakło. Domyślano się więc, że Feld takowe ukradł i z niemi uciekł, chociaż byli i tacy, którzy nie chcieli temu dać wiary. Trzeciego dnia pochowano owego obłąkanego z sąsiedniej celi, a dzień później znaleziono ciało jego pod łóżkiem. Nie wiedząc, kto w obcej trumnie dzień przedtem był pochowany, wykopano ją i znaleziono w niej zimne zwłoki Felda z okropnie wykrzywioną twarzą. W zaciśniętej ręce trzymał jeszcze skradzione kosztowności.

Obrazki Pruskiej Kultury.

Niedawno zakończony proces „kapitana z Koepenicku" sprowadził niespodziewany nastrój opinji powszechnej i wielką litość dla „ludzkiej zwierzyny" ściganej przez pruską sprawiedliwość i zaganianej bezustannie w bramy więzienne. I to zakończenie sprawy jest dla Prus, dla moralnej wartości pruskiego społeczeństwa, bardziej kompromitujące niźli sam epizod koepenicki, zwłaszcza, że nie brak innych faktów z dni ostatnich, które świadczą, do jakiego zdziczenia i zwyrodnienia prowadzi obecny system duszę niemiecką.

— — — — — — —

Weźmy w tym celu choćby inny proces, który się toczył równocześnie i który nie zyska takiego rozgłosu, mianowicie proces o kradzież broni. Była to sprawa właściwie zupełnie głupia: kilku handlarzy kupowało i sprzedawało starą, wybrakowaną broń wojskową, co tylko wedle ustaw pruskich i pod pewnymi warunkami, może być zbrodnią. Ale oto drobny epizod z przesłuchania jednego z oskarżonych, niejakiego Grossera: Odczytywano jego „generalia", przyczem stwierdzono, że Grosser starał się onego czasu o posadę...... kata. Przewodniczący więc zdziwiony zapytał go, jakim sposobem mógł się on, zupełny krótkowidz, ubiegać o tę posadę, do której nie miał kwalifikacyi.

— Jak to nie mam kwalifikacyi? — odparł z oburzeniem Grosser. — Przecież byłem w kampanii 1870 r., brałem udział w tylu egzekucyach, dokonanych na Francuzach, widziałem tylu jeńców rostrzelanych, że chyba doskonale jestem ukwalifikowany na kata!..

— — — — — — —

Albo znów skandale kolonialne, które wyszły na jaw podczas ostatniej debaty parlamentarnej, a z których oficyalne „Biuro Wolfa" nie dało nic, albo prawie jakby nic w telegramach.

Oto trzy szczegóły z mowy Bahla świadczące, że Niemcy w Kamerunie stoją pod względem okrucieństwa poniżej jeszcze rządów króla Leopolda w Kongo, opisanych w „Krwawym kauczuku" Morela.

Pewien sierżant niemiecki przeprowadził.... bardzo charakterystyczną operacyę na wszystkich mężczyznach wioski murzyńskiej, a co jest jeszcze charakterystyczniejszem, że to inna wioska, a nie ta miała być ukarana.

Gdzieindziej znowu Niemcy pod wodzą kapitana Dominika przywiązali 52 niemowląt murzyńskich do ich kołysek i rzucili do rzeki, przezwanej przez nich Nachtigall.

Inny dowódzca niemiecki chcąc mieć dowód, ze „karę" na mieszkańcach jakiejś wioski wykonano, kazał sobie przedłożyć półmiski z poukładanemi na nich uszami i częściami znamiennemi mieszkańców..

Te kilka prawdziwych przykładów „cywilizowania" murzynów na sposób pruski, mówią jasno za siebie i świadczą, co zacz, ta kultura pruska.

POLSKI BANK

1338-40 Penn Avenue, Pittsburg, Pa. — **JACOB KLEIN,** — 207 — 6th Avenue, Homestead, Pa.

FILIA BANKOWA: Hungarian-American Savings & Trust Co., DUQUESNE, PA.

KAPITAŁ $175.000

Założony w r. 1889

Najstarszy Polski Bank w Pittsburgu.

SZYFKARTY	Sprzedajemy Karty okrętowe na wszystkie linie do kraju i z powrotem. Usługa szybka i akuratna.
PRZESYŁKA PIENIĘDZY	Przesyłamy pieniądze do wszystkich 3ch zaborów polskich, szybko tanio i bezpiecznie. Dajemy gwarancyę za szybkie i pewne doręczenie takowych.
BILETY KOLEJOWE	Sprzedajemy bilety kolejowe do wszystkich punktów na całym świecie po cenach umiarkowanych.
PEŁNOMOCNICTWA	Wyrabiamy pełnomocnitwa, oraz wszelkie dokumenta urzędowe, tak tutejsze jak i krajowe. Załatwiamy wszelkie sprawy wojskowe, hypoteczne i spadkowe.
NOTARYAT PUBLICZNY	Legalizujemy papiery urzędowe. Mamy uprawnienie notaryalne dla wygody naszej klienteli polskiej.
DEPOZYTA	Przyjmujemy wszelkie depozyta, za które płacimy procent w wysokości 4 od każdej setki. Przyjmujemy depozyta tak procenrowe jak i czekowe 4 od sta.
ZAPŁACIMY $50	$50 zapłacimy każdemu kto doświadczy nam swoją szyfkartą, iż kupił ją u innego taniej jak u mnie.

Na żądanie posyłamy cenniki. Na zamówienia listowne zwracamy speyalną uwagę.

1338-40 Penn Ave. **Jacob Klein,** Pittsburg, Pa.

sobie życzył wstąpić do tego towarzystwa, niech przyjdzie na to posiedzenie, a będzie mile przyjęty

M. Grzeszczyk, prez.
W. C. Gruszczyński, sekr.

ZAWIADOMIENIE.

Posiedzenie Zarządu Unii św. Józefa odbędzie się w niedzielę dnia 6go stycznia 1907 r., na które się wszystkich członków zarządu zaprasza.

A. Kaźmierski, sekr. fin.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamia się członków tow. Młodzieńców św. Kazimierza, iż roczne posiedzenie tegoż towarzystwa odłożone zostało do następnej niedzieli dnia 13 stycznia br. z powodu uroczystości w Emsworth, Pa.

M. Ziółkowski, prez.
K. Machnikowski, sekr.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamia się wszystkich członków bractwa śś. apostołów Piotra i Pawła, iż regularne posiedzenie odbędzie się w niedzielę dnia 7go stycznia br. po nieszporach w hali parafialnej, na które wszyscy członkowie stawić się powinni, ponieważ mamy bardzo wiele spraw do załatwienia.

J. Kaniecki, sekr.
F. Wieczorkowski, prez.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamia się tow. Gwardyi św. Kazimierza z parafii św. Józefata, iż w niedzielę dnia 6 stycznia br. zaraz po sumie odbędzie się miesięczne posiedzenie. Ktoby

NOTATKI Z MIASTA.

P. V. Obiecunas & Co., róg 12. i Carson ulicy, Pittsburg, Pa. Jest to jedyny Bank Polski z kapitałem $75.000, który został zorganizowany i charterowany pod tytułem: „**All Nations Deposit Bank**" i jest pod dozorem rządu stanu Pennsylvania. Przyjmuje pieniądze do banku i płaci 4 procent od sta. Wysela pieniądze, sprzedaie szyfkarty, a także wyrabia pełnomocnictwa i akta kupna i sprzedaży gruntów i t.d.

Na Trzech Króli,

Mira, kadzidło i złoto zmieszane w jednym pudełku po 15c Kalendarze na rok 1907 o 25 procent taniej na dolarze, oraz wszelkie zabawki po zniżonej cenie przez cały styczeń u L. M. WIECHECKIEGO, 2641 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Pennsylvania National Bank, przy Butler i Penn avenue, jest dobrem miejscem do lokowania oszczędności. – Kapitału ma $200,000.oo. — Jestto silny i bogaty bank, pewne miejsce do lokowania waszych oszczędności.

Fotografie najlepsze wyrabia F. Cieslak starszy, Nr. 2641 Penn ave. — Drugi zakład 318 Olivia street McKees Rocks Pa. Można także zamówić u mnie powozy na wesela.

Jednym z największych, najbogatszych i najbezpieczniejszych banków do składania pieniędzy na procent, jest kontrolowany przez rząd amerykański, „**German Savings and Deposit Bank**" na rogu Carson i 14ej ulicy South Side! W tymże banku można wykupić karty okrętowe, przesłać pieniądze do wszystkich części świata i załatwić wszelkie sprawy notaryalne.

J. F. Erny prezydent
A. P. Miller kasyer
A. Curzytek zarządca od z.

Chcesz mieć piękne fotografie, udaj się do K. G. Cieślaka 2737 Penn Ave. i róg 12 i Carson ulicy, South Side.

Pennsylvania Savings Bank, róg 34 i Butler str., przyjmuje pieniądze na depozyt i płaci 4 procent. — Przyjmujemy także morgecze.

NERKI TRZEBA WYLECZYC.

Niebezpieczeństwu można zapobiedz jeśli zauważycie co pisze pittsburgski obywatel.

Dla czego tylu ludzi naraża się na różne niebezpieczeństwa i choroby jako to: ból w krzyżach, trudności moczowe, ból głowy, dla czego stają się kalekami na życie, gdy wyleczenie zupełnie jest możebne.

Doan's Kidney Pills jest najlepsze lekarstwo na ból nerek i działa na nerki o tyle, że je leczy zupełnie.

Jeśli chorujecie chociażby tylko na jedną z powyżej wymienionych chorób, używajcie to lekarstwo zanim stan wasz się pogorszy. Czytajcie co piszą z Pittsburga:

W. P. Koonsman, molder, mieszkający na Karl Ave. 37 warda, pisze: "Przestraszam się, gdy pomyślę jakie bóle cierpiałem przez lata. Nie mogłem pracować po 4, 5 lub 6 dni. Często dostawałem takie ataki w plecach, że musiałem się kłaść na podłogę w odlewarni i czekać aż bóle mijały. Miałem także schorzałe nerki, często w nocy wstawać musiałem z mokrzem. Chodziłem do różnych doktorów, lecz nic mi nie pomagało. Gdym się przekonał, że nerki sprawiały mi te przykrości i gdym usłyszał o Doans Pigułkach przeciw bólowi nerek, kupiłem pudełko i używałem. Stało się to 10 lat temu i od tego czasu czuję się zdrów i nic mi nie dolega. Zadziwi się każdy gdy powiem, że cierpiałem przez ośm lat przedtem, niż użyłem Doans Kidney Pills. Rekomenduję każdemu chorującemu, aby w razie, gdy się chce wyleczyć, używał Doans Kidney Pills".

Here in America

możecie dostać tę smaczną i zdrowotną preparacyę

Prawdziwy Franck Dodatek do Kawy

znany wzdłuż całego świata, któremu staroświeccy kucharze zawdzięczają swą słynną możność robienia kawy absolutnie najlepszej.

Czyni dobrą kawę tańszą a tanią kawę lepszą. Niewiele potrzeba, a jednak czyni zapach o wiele przyjemniejszym i bardzo polepszą dobroć napoju. Pytajcie się waszego grosernika o **Prawdziwy Franck Dodatek do Kawy,** i stanowczo nie przyjmijcie żadnego innego gatunku.

Możecie go rozpoznać za pomocą znaczka z młynklem do kawy.

HEINRICH FRANCK SOHNE & CO., Amerykańska Filia—Flushing, N. Y.

50,000 KSIĄŻEK DARMO PRZEZ POCZTĘ,

Omawiających choroby męzkie szczególnie.

Ta książka zawiera wiele illustracyi i jest skladem wiedzy tak dla młodych jak dla starych, którzy cierpią na osłabienie, nadużycia, nerwowe choroby, zatrucie krwi, ściągnienia, chorobę nerek lub pęcherza. Ona objaśnia, jak by można w tajemnicy i z powodzeniem wyleczyć się w domu.

Adresujcie: **DR. JOS. LISTER & CO.,**
40 Dearborn Street, P. A 11, CHICAGO, ILL., U. S. A.

Kalendarze Darmo w Aptekach.

Severy Polskie Kalendarze na rok 1907 wyszły już z druku i zostały wysłane do aptekarzy dla rozdania. Kalendarz ten zawiera 95 szpalt cennych informacyi, pożytecznych dla każdego, oraz 12 stronic kalendarzowych i 12 stronic na zapiski. Zapytajcie swego aptekarza o ten kalendarz, a otrzymacie go darmo. Jeżeli wasz aptekarz nie może wam go dostarczyć, albo gdy mieszkacie w miejscu, gdzie ich nie mają, napiszcie swój adres *wyraźnie* na karcie pocztowej, wymieńcie w jakim języku chcecie, lub w jakiej gazecie czytaliście to ogłoszenie i adresujcie kartę do:

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids . . . . Iowa.

Największe nieszczęście,

Kapitan Holl podczas rozmowy ze Scotem zauważył, że ludzie robią za wiele hałasu z powodu utraty majątku. „Czy nazywasz pan to małem nieszczęściem, gdy człowiek zostanie zrujnowanym finansowo?" „Nie jest to tak bolesnym jak utrata przyjaciela." — To przyznaję — „Jak utrata honoru:" — To także prawda. — Jak utrata zdrowia? — „Tu mnie pan masz".— Powinniśmy bezsprzecznie więcej zważać na utrzymanie naszego zdrowia, aniżeli na zbieranie pieniędzy. Nie mówcie, gdy nie czujecie się dobrze źs to lub nic nie znaczy i szybko zniknie. Może, ale co jeżeli się z tego wywiąże poważna choroba? Jeżeli przy najsłabszych oznakach słacości natychmiast użyjecie Trinera Amerykańskiego Eliksiru Gorżkiego Wina, z pewnością znikną one natychmiast i będziecie się cieszyć dobrem, pełnem zdrowiem. Uczyni ono Wasze organa trawienia czynnemi, wytworzy nową silną i zdrową krew i odmłodzi całe ciało. We wszystkich przypadłościach żołądka i wnętrzności, osłabieniu, bezkrwistości i zdenerwowaniu, jest ono najlepszem lekarstwem.

Do nabycia we wszystkich aptekach lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill,

DROBNE OGŁOSZENIA.

PRACA.

Ameryka jest wolnym krajem, dla każdego, i czemu by nie miała być wolnym dla ciebie, dla czego pracujesz za bezcen jeśli możesz nauczyć się golarstwa tylko za $30. instrumenta bezpłatnie i będąc swojem panem. Zgłosić się można; Nossokoffa szkoła golarstwa i fryzyerstwa i pielęgnowania paznogci. 1405 Penn ave.

Potrzeba Agentów. Na jednym dolarze daje 6 dolarów zarobku. Załączcie 2c markę na odpowiedź. Dr. J. J. AMBORSKI, 313 E. 5th Str. Duluth, Minn, 2 pd.

Potrzeba wykształconego Buchaltera do banku powinien znać język Polski Litewski i Ruski. Oferty wnosić: 125 Savannah ave. Wilkinsburg Penna. Chg

Poszukuje pracy: Człowiek inteligentny, władający biegle językiem polskim w słowie i w piśmie, przy sskole, aptece lub też przy innem zsjęciu. Łaskawe zgłoszenia adresowaś: Box 468 Glassport, Pa. 5

Poszukiwania.

Rzeźnik, dobrze obeznany ze swym zawodem, wszechstronnie, poszukuje zajęcia w polskim interesie: Zgłaszać się do Redakcyi. 3

Do wynajęcia stancya, woda w stancyi 2019 Penn Ave. 1

F. A. PIEKARSKI
Polski Adwokat
Ofis: **St. Nicholas Building**
450 — 4th Ave.
Pittsburg, Pa.
Wieczorem od godz. 7ej.
1305 Carson ul. South Side,

ANTONI JAWORSKI,
Pierwszorzędny
WYRĄB MIĘSA (BUCZERNIA)
3208 Dickson ul.
Ma na składzie zawsze świeże Mięso i Wędliny. Usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa.
Popierajcie Rodaka!

R. W. Ramsden.
Plumber.
Wyrabia pompy i tem podobne narzędzie, zakłada rury wodociągowe i gazowe po nizkich cenach.
1913 PENN AVENUE.

GOLDSTEIN'A
DOROCZNA
WYSPRZEDAŻ
rozpocznie się
w Sobotę 5 Stycznia 1907.

Wielki Wybór Modnych
TOWARÓW
w Każdym Departamencie

Wzrost i obrót naszego interesu powstał ztąd, ponieważ zakupujemy Najnowszej Mody Towar w wielkich ilościach i sprzedajemy go z tego powodu tanio.

Chcąc zaopatrzyć zaś nasz skład na nadchodzący sezon w najnowszej mody towar, mamy do sprzedania

Największy Zapas
NISKIE CENY!
SPECYALNE OFERTY,
jakie kiedykolwiek dotąd dawaliśmy.

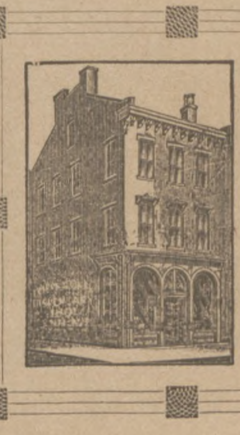
Przyjdźcie tylko do nas, a gdy zobaczycie te oferty, z pewnością zadziwią Was, ponieważ towar, znajdujący się w naszym składzie, sprzedajemy o

25% do 50%
poniżej ceny kupna.

WYSPRZEDAŻ
rozpocznie się
w Sobotę, 5 Stycznia 1907 roku.

Jeżeli nie przyjdziecie do nas po zakupno podczas tej wysprzedaży, to jakbyście wyrzucili pieniądze na ulicę.

GOLDSTEIN'A
Departamentowy Skład
2720-24 PENN AVENUE
PITTSBURG, PA.
Założony 1887 roku.
Nie mamy innych składów.

Leopold Buchholz,
Kontraktor i Budowniczy,
3025 Brereton Ave., — Pittsburg, Pa.
Przyjmuje kontrakta na wszelkiego rodzaju budowle; murowane i drewniane; i wykonuje je stosownie do przepisów budowlanych, trwało, gustownie i tanio. Wykonuje również wszelkiego rodzaju reperacye. *Poleca się poparciu Rodaków.*